

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2022. december 2., péntek

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az 1222. évi Aranybulla jelentőségéről és az Aranybulla Napjáról szóló 2022. évi XLVI. törvényhez	1094
Végső előterjesztői indokolás a 2025. évi Oszakai Világkiállításon történő magyar megjelenés sikeres megvalósításához kapcsolódó rendelkezésekről szóló 2022. évi XLVII. törvényhez	1094
Végső előterjesztői indokolás a területi közigazgatás működésével, az ingatlan-nyilvántartással és a területfejlesztéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLVIII. törvényhez	1096
Végső előterjesztői indokolás a Nemzetközi Migrációs Szervezet Alapokmánya módosításának kihirdetéséről szóló 2022. évi XLIX. törvényhez	1106
Végső előterjesztői indokolás a Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvényhez	1107
Végső előterjesztői indokolás az állami vagyonnal való gazdálkodás hatékonyságának növelése érdekében egyes vagyongazdálkodást érintő törvények módosításáról szóló 2022. évi LI. törvényhez	1145

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a "HAJDUFREEZE" Hajdúsági Hűtőipari zártkörűen működő Részvénytársaság "felszámolás alatt" egységesített eljárásrend szerinti megszüntetéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 487/2022. (XI. 30.) Korm. rendelethez	1149
--	------

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet módosításáról szóló 16/2022. (XI. 30.) MK rendelethez	1150
--	------

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az 1222. évi Aranybulla jelentőségéről és az Aranybulla Napjáról szóló 2022. évi XLVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A magyar államfejlődés és az alkotmányos önazonosságunk kiemelkedően fontos dokumentumának, az Aranybullának, a nemzeti emlékezet számára törvény által is történő megerősítése alapvető nemzeti érdek.

II. András az Aranybullát – a történeti hagyomány szerint – Szent György napján, azaz április 24-én adta ki, ez az időpont alkalmat teremt a megemlékezésekre.

Kibocsátásának idején az Aranybulla összegezte az Árpád-házi királyság több mint két évszázados államszervezési tapasztalatait és a nemesi tulajdonjog, valamint az ellenállási jog biztosításával megteremtette a későbbiekben a polgári értelemben vett magántulajdon és népszuverenitás jogintézményeinek történelmi előképeit.

A jövő magyar nemzedékei számára fontos, hogy a modern kori demokrácia eszmetörténeti előzményének tekinthető Aranybulla a XXI. században az Országgyűlés által törvényben is elismert dokumentum legyen.

Végső előterjesztői indokolás

a 2025. évi Oszakai Világkiállításon történő magyar megjelenés sikeres megvalósításához kapcsolódó rendelkezésekről szóló 2022. évi XLVII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A 2025. évi Oszakai Világkiállításon (a továbbiakban: Világkiállítás) történő magyar megjelenés sikere nemzeti érdek, amelyet a rendelkezésre álló szabályozási eszközökkel is elő kell segíteni a kapcsolódó szervezési, beruházási és lebonyolítási feladatok megvalósításának támogatásával, Magyarország méltó megjelenése érdekében.

A törvény a Világkiállításon történő magyar részvétellel összefüggésben biztosítja, hogy a Világkiállításon történő részvételhez szükséges beruházások határidőben, magas színvonalon, a szervező által meghatározott sajátos, egyedi követelményeknek maradéktalanul megfelelően, a speciális helyi viszonyokhoz igazodva megvalósulhassanak. A Világkiállítás területén egy olyan pavilon kivitelezése szükséges, amely a Világkiállítás helyszínén méltóképpen reprezentálja hazánk kulturális és történelmi értékeit.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A törvényjavaslat 1. §-a a törvény hatályát határozza meg, megjelölve a törvény tárgyi hatálya alá tartozó tevékenységeket, ennek keretében a Világkiállításon történő sikeres magyar megjelenéshez szükséges valamennyi, az oszakai program megvalósítást szolgáló, illetve az azzal összefüggő, azt kiszolgáló beruházásokat és szolgáltatásokat (a továbbiakban együtt: Projekt), valamint az ezekkel összefüggő beszerzéseket. A Kormány felhatalmazást kap arra is, hogy a Projekt keretében további, a Világkiállítással összefüggő ügyeket jelöljön meg.

2. §

Rögzíti, hogy a Projekt, illetve a Projekt érdekében kötendő szerződések kiemelten fontos közérdeket szolgálnak, amelyet a jogalkalmazás során – ahol a közérdekűségnek jelentősége van – minden releváns eljárás és jogügylet során figyelembe kell venni.

3. §

A Projekttel kapcsolatos tematikával, koncepció rajzokkal és koncepció kiviteli tervekkel összefüggésben lebonyolítandó közbeszerzési eljárások gyorsítása érdekében a javaslat lehetővé teszi a gyorsan lebonyolítható közbeszerzési eljárásforma alkalmazását.

4. §

A törvényjavaslat értelmében a Projektet lebonyolító szerv a Magyar Turisztikai Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Ügynökség), azonban a Kormány rendeletében meghatározottak szerint más gazdasági társaság (a továbbiakban: vállalat) a projekt lebonyolító szerv feladatait részben vagy egészben az Ügynökség helyett elláthatja, e feladatok ellátása során a vállalatot a Projektet lebonyolító szervnek kell tekinteni.

5. §

A javaslat értelmében a Projekttel összefüggő közigazgatási hatósági eljárások és vámigazgatási eljárások ügyintézési határideje 10 nap, míg a szakhatósági eljárások ügyintézési határideje 5 nap.

6. §

A Pavilon létesítésének feltételeit a Kormány egyedi döntésében állapítja meg.

7. §

A Világkiállításon történő magyar megjelenéssel kapcsolatos eredményes beruházás érdekében történő képviseletet a turizmusért felelős vezető miniszter döntése alapján a Világkiállításon történő magyar megjelenés előmozdításával kapcsolatos diplomáciai feladatok ellátásáért felelős személy látja el az Ügynökséggel közreműködve. A Kormány rendeletében határozza meg e személlyel való kapcsolattartás szabályait.

8. §

Felhatalmazó rendelkezést tartalmaz a Kormány számára az egyes speciális kérdésekben történő döntéshozatalra.

9. §

A hatálybalépés napját meghatározó rendelkezés.

10. §

Átmeneti rendelkezést állapít meg.

Végső előterjesztői indokolás a területi közigazgatás működésével, az ingatlan-nyilvántartással és a területfejlesztéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLVIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Kormány évek óta elkötelezett híve az állampolgárok életét könnyítő és a hatósági jogalkalmazók munkáját elősegítő intézkedések megvalósításának, ezért az elmúlt években számos törvénymódosítás született, amely a hatósági eljárások egyszerűsítését célozta. A gyakorlati tapasztalatokat figyelembe véve ennek egyik legfőbb eredményeként bevezetésre került az Adatváltás-kezelési Szolgáltatás (a továbbiakban: AVSZ), amely egyrészt a természetes személyek adataiban felmerülő változások egyszerű ügyintézésének lehetőségét, másrészt a közműátírási folyamat elektronizálását és egyszerűsítését teremtette meg.

Jelen törvényjavaslat azt a célt szolgálja, hogy az ügyfél adatainak változásáról, valamint a felhasználóváltozásról szóló bejelentést már AVSZ útján is köteles legyen fogadni a távhőszolgáltató, a villamosenergia-kereskedő és egyetemes szolgáltató, a földgázkereskedő és egyetemes szolgáltató, valamint a víziközmű-szolgáltató. Emellett az elektronikus hírközlési szolgáltató szintén köteles az ügyfél adatainak változásáról szóló bejelentést AVSZ útján is fogadni. A közmű- és elektronikus hírközlési szolgáltatók a regisztráció iránti kérelmet a törvény hatályba lépését követő 30 napon belül kötelesek benyújtani az adatváltás-kezelési szolgáltatóhoz.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok által megtett javaslatok alapján kerültek kodifikálásra a törvényjavaslatban található változtatások, amelyek érintik az agrárigazgatást, a földügyi igazgatást, a környezet- és természetvédelmet, a hulladékgazdálkodást, a foglalkoztatáspolitikát, az építésügyi igazgatást, az anyakönyvi igazgatást valamint a közlekedési igazgatást is. A javaslatok célja, hogy mind az ügyfelek (állampolgárok és vállalkozások), mind a hatóságok számára a közigazgatási hatósági ügyintézés egyszerűbbé és gyorsabbá váljék. Ennek keretében az elektronikus ügyintézés kiterjesztése érdekében számos jogszabályból hatályon kívül helyezésre kerülnek egyes papír alapú ügyintézésre vonatkozó szabályok. Az álláskereső a változás-bejelentési kötelezettségének elektronikusan is eleget tehet a jövőben; a foglalkozás-felügyeleti és hulladékgazdálkodási hatósági eljárásokban kiszabott bírságok esetében a foglalkozás-felügyeleti és a hulladékgazdálkodási hatóság lehetőséget kap részletfizetés engedélyezésére. Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában lehetővé válik az apai elismerő nyilatkozat aláírt példányának, és más iratoknak is a feltöltése, amely funkció lehetővé teszi az adminisztratív folyamatok egyszerűsítését, valamint az alapiratok születés helye szerint illetékes anyakönyvvezető részére történő megküldésével járó költségek csökkentését is.

A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 2023. február 1-jén – az elektronikus informatikai ingatlan-nyilvántartási rendszer (a továbbiakban: E-ING) korábban tervezett bevezetésének indulásának időpontjában – hatályba lépő szövege szerint állami alapadatként kell nyilvántartani: az egyéb önálló ingatlanként nyilvántartott öröklakások, szövetkezeti lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek alaprajzait, geometriai jellemzőit, helyrajzi számát és egyedi azonosítóját, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXXI. törvény (a továbbiakban: Inyvtv.) 16. § e)–f) pontjában meghatározott jogokat, és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti földhasználati joggal érintett területeket. Továbbá ugyanezen időponttól kezdve az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmán kívül az objektumok háromdimenziós térbeli elhelyezkedését is meg kell jeleníteni az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisban.

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) módosítására irányuló javaslat számos eleme a Kormány tagjainak feladat és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Statútum rendelet) 178–183. §-ának a területfejlesztésért felelős miniszterrel kapcsolatos rendelkezéseivel függ össze.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításával az álláskereső a változásbejelentési kötelezettségének elektronikusan is eleget tehet.

2–4. §

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) módosításával meghatározásra kerül, hogy a jelentős hatást nem feltételező előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat, valamint a környezetvédelmi, illetve egységes környezethasználati engedély megszerzéséig a környezethasználathoz más jogszabály által meghatározott létesítési, illetve működési engedélyezési eljárást fel kell függeszteni.

Kizárásra kerül a figyelmeztetés alkalmazása az egységes környezethasználati engedély nélkül vagy az engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén.

A Statútum rendeletben meghatározott környezetvédelmi és a természetvédelmi szakterület szétválására tekintettel szükséges a Kvt. természetvédelmi és tájvédelmi szakértők engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárását lefolytató hatóság elnevezésének módosítása. A Kvt. még összevontan környezetvédelmi hatóságként nevezi meg a természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenység folytatására jogosító engedélyt kiadó hatóságot, ezért az említett szervezeti átalakítás miatt természetvédelmi hatóságra kell azt módosítani.

A módosítás továbbá a Kvt. belső koherenciáját szolgáló pontosítás.

5. §

A Tftv. 11. § (1) bekezdés a) pontjának ag) alponttal való kiegészítése a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása keretében biztosítja a területi megközelítésű operatív program(ok) alapját képző integrált területi programok készítését és azok végrehajtását, integrálva azokat a megyei önkormányzat és a fővárosi önkormányzat területfejlesztési feladatai közé. A feladat finanszírozása a területi megközelítésű operatív programból történik.

6. §

Alapvetően technikai módosítások, amelyeken túl szükséges a területfejlesztésért felelős miniszter feladatköreinek egyértelműsítése és pontos megjelenítése a Tftv.-ben.

A Tftv. 18/A. § (4) bekezdés b) pontjában az Országos Területfejlesztési Érdekegyeztető Fórum tagjai közé indokolt az összes kiemelt térségi fejlesztési tanács elnökeit jelölni.

7. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

8–9. §

A természet védelméről szóló 1996. évi LII. törvény alapján egyértelműen meghatározásra kerül, hogy természetvédelmi bírság kiszabására kerülhet sor akkor is, ha valaki Natura 2000 terület állapotát, minőségét jogellenesen veszélyeztet, rongálja vagy abban kárt okoz.

10. §

A vadászat rendjére vonatkozóan a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: vadászati törvény) a kiszabott bírság részletekben történő fizetési könnyítéséről nem rendelkezik. A vadászati törvény által megszabott bírság összege a vad vadgazdálkodási értékétől függ, melynek nagyságrendje indokolja a részletfizetés engedélyezésének lehetőségét.

11. §

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 26/B. §-a alapján, ha a bányafelügyelet törli a bányatelket, a törlés tényét a nyilvántartásában átvezeti és a véglegessé vált törülő határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelek-bejegyzés ingatlan-nyilvántartásból történő törlése végett. Ha tehát a törölt bányászati jog esetén sikertelen a bányászati jog megpályáztatása, akkor a bányatelket törölni kell, ami számos ingatlant érinthet, és így a törvényi kötelezettség végrehajtása jelentős összegű díjfizetést keletkeztet a bányafelügyelet részéről. A fentiek okán indokolt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény 32/C. § (1) bekezdésének kiegészítése a bányatelek törlése kapcsán.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Díjtörvény) hatályos rendelkezése értelmében, tárgyánál fogva díjmentes a tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartási bejegyzése öröklés jogcímén. A rendelkezést az egyes hatósági eljárások illetékének és igazgatási szolgáltatási díjának megszüntetéséről szóló 2015. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 5. §-a léptette hatályba. A Módtv.-hez fűzött indokolás értelmében, „az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdoni lap másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló törvény értelmében az ingatlan-nyilvántartási eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. A módosítás csökkenti az állampolgárok örökléssel összefüggő tulajdonjog és hasznélvezeti jog bejegyzésével kapcsolatos terheit azáltal, hogy az ingatlan-nyilvántartási eljárások tárgyi illetékmentességi körét bővíti.”

A módosítás pontosítja, hogy valamennyi örökléssel összefüggő tulajdonosváltás bejegyzésére irányuló eljárás mentesüljön az ingatlan-nyilvántartási eljárás igazgatási szolgáltatási díjának megfizetése alól.

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: Fétv.) a 108/B–108/Q. §-aiban rendelkezik a törlésre került hasznélvezeti jogok ingatlan-nyilvántartásba való visszajegyezhetőségének vizsgálatára irányuló hatósági eljárásról, valamint a törölt hasznélvezeti joggal összefüggő kompenzációra irányuló hatósági eljárásról, amelyeket kérelemre a Nemzeti Földügyi Központ (a továbbiakban: NFK) folytat le. A Fétv. 108/F. § (10) bekezdése értelmében a visszajegyezhetőség vizsgálatára irányuló eljárás megindulásának tényét az NFK kérelmére az ingatlan-nyilvántartásban fel kell jegyezni. A magyar állam javára a tárgyi tény feljegyzése a Díjtörvény 32/B. § (1) bekezdés a) pontja értelmében díjmentes. A Fétv. 108/G. § rendelkezése értelmében, ha a visszajegyezhetőség vizsgálatára irányuló eljárás lezárultnak minősül, az NFK a döntését megküldi az ingatlanügyi hatóságnak az eljárás megindításáról szóló tényfeljegyzés törlése, valamint hasznélvezeti jog visszajegyezhetőségéről szóló döntése esetén a törölt hasznélvezeti jog visszajegyzésének ingatlan-nyilvántartási átvezetése érdekében. A tény törlése, valamint a hasznélvezeti jog visszajegyzésére irányuló ingatlan-nyilvántartási eljárás azonban a hivatkozott jogszabályi rendelkezés alapján már nem mentesül az ingatlan-nyilvántartási eljárás igazgatási szolgáltatási díjának megfizetése alól, a Díjtörvény 32/E. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a visszajegyzett hasznélvezeti jog jogosultjának kell ezen esetben az igazgatási szolgáltatási díjat megfizetnie. A tárgyi díjmentesség megteremtésének szükségessége indokolja a módosítást.

12–13. §

Papír alapon nem hiteles tulajdonilap-másolat már 2010. január 1-je óta nem szolgáltatatható. A módosítás most kivezeti az elektronikusan szolgáltatatható nem hiteles tulajdonilap-másolatot is, amely tartalmában a hitelesítési záradék kivételével teljes egészében megegyezik a hiteles tulajdonilap-másolattal, felhasználhatósága azonban a hitelesítési záradék hiánya miatt jóval korlátozottabb. A magyar állam, a költségvetési szervek és az egyházi jogi személy jelenleg is ingyenesen jut hozzá a hiteles tulajdonilap-másolathoz személyes díjmentessége révén, most a módosítás a tárgyi díjmentes eljárás esetében is megteremti annak lehetőségét, hogy az érintettek díjmentesen hiteles tulajdonilap-másolatot igényelhessenek az eddigi nem hiteles tulajdonilap-másolat helyett. Emellett a tervezett szabályozás növeli az ingatlanforgalom biztonságát, ezáltal az ingatlan-nyilvántartásba vetett közbizalmat azáltal, hogy az egyes jogügyletek, illetve hatósági intézkedések elektronikusan hitelesített adattartalmú tulajdoni lapokon alapulnak.

14. §

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításával pontosításra kerül az egyszerűsített bejelentésről történő döntéshozatal szempontrendszere.

15. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) hatályos szabályozása alapján, amennyiben az ingatlan osztatlan közös tulajdonban áll, a tulajdoni hányadot érintő tulajdonjog-bejegyzés esetén az ingatlanügyi hatóságnak a bejegyző határozatot valamennyi tulajdonostársnak kézbesítenie kell. Ha a tulajdonjog-bejegyzés alapjául jogerős hatósági határozat (hagyatékátadó végzés) vagy jogerős bírósági ítélet szolgál, a tulajdonostársnak nem fűződik érdeke ahhoz, hogy a tulajdonjog bejegyzéséről már a bejegyző határozat megküldésével értesüljön, ellentétben a szerződéses jogügyletekkel, ahol a tulajdonostársnak főszabály szerint elővásárlási joga van, és annak esetleges megsértéséről a kézbesítéssel tudomást szerezhet.

Az Inytv. 52. §-a egy (7) bekezdéssel kiegészülve kimondja, hogy ha a törvény végrehajtásáról szóló rendelet alapján valamely ingatlanadatot az ingatlanügyi hatóság már nem tart nyilván, az adatnak a tulajdoni lapról történő törléséről szóló tájékoztatást közhírré tétel útján kell közölni. Ilyen esetben egyrészt az érintett adat elveszti a hatósági jellegét, másrészt a tulajdoni lap adattartalmának megváltozása jogszabályi rendelkezésen alapul, ezért az ingatlanügyi hatóság az adat törléséről az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 97. § (3) bekezdése szerint dönt. A törlésről a jogbiztonság érdekében közhírré tétel útján, közleményben tájékoztatja az érintetteket.

16. §

Az Inytv. 23. § (4) bekezdése pontosításra került, tekintettel arra, hogy az erdészeti igazgatás és az erdészeti ágazat nem használja az aranykorona (a továbbiakban: AK) értéken alapuló földértékelést. Ennek az oka, hogy míg a mezőgazdaságban a föld termőképességéből megbízhatóan lehet következtetni a föld aktuális gazdasági értékére, addig erdő esetében az AK-érték önmagában nem tükrözi az erdő valós gazdasági értékét. Az erdőérték-számítás külön szakmai ágazat, amely a megtermelhető anyagi javak mellett az erdő sokcélú hasznosításának megfelelően számos tényezőt figyelembe vesz. Az AK-n alapuló földértékelés az erdő esetén jelenleg figyelmen kívül hagyja az erdő immateriális szolgáltatásait, az aktuális faállomány értékét vagy éppen a faállomány hiányából adódó erdőfelújítási vagy akár a természetvédelmi előírások és korlátozások miatti többletvállalásokat és kötelezettségeket. Ilyen, példaként említett tényezők az erdőterület gazdasági értékét különböző irányokban, nagymértékben befolyásolják. Jelentős beruházást vagy költségviselést megkövetelő tényezők (például erdőfelújítási kötelezettség) az erdőgazdasági értékét akár negatívba vihetik át.

17. §

A Díjtörvény módosítása miatt szükséges módosítás.

18. §

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosításával a hulladékgazdálkodási hatóság a közúti közlekedési nyilvántartásból az engedély nélküli hulladéklerakással összefüggő feladatai ellátásához igényelheti a járműtulajdonos személyazonosító adatait, a cselekményhez használt jármű tulajdoni, forgalmi és azonosító adatait.

19–20. §

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény szerint a nyilvántartott régészeti lelőhelyet védetté nyilvánító jogszabály tartalmazza az állami elővásárlási jog fennállásának tényét. Ennek ellenére a törvény elővásárlási jogról szóló alcíme csak a műemlék és kulturális javak vonatkozásában tartalmaz előírásokat, ami kiegészítésre kerül a védetté nyilvánított kulturális javak ellenérték mellett történő tulajdonátruházással is.

21. §

Azok a társasházkezelők és ingatlankezelők, akiket a hatóság eltiltott, sok esetben tovább folytatják a tevékenységet, és így a döntések szankciója nem érvényesül, a tiltó döntés nem tölti be a joghatását. Ennek érdekében a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény módosításával biztosításra kerül, hogy a közgyűlés azonnali hatállyal felmenthesse a tisztségviselőt, illetve visszavonja a társasház-kezelői, az ingatlankezelői tevékenység végzésére vonatkozó megbízatást, ha az ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóság az érintettet a szolgáltatási tevékenység folytatásától eltiltotta.

22. §

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény módosításával meghatározásra kerül, hogy az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás esetén is hatvan nap az eljárási határidő, összevont eljárásban ugyanakkor kilencven nap.

23–31. §

2022. augusztus 2. napjától kötelezően alkalmazandó a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló 2019. június 25-i (EU) 2019/1111 tanácsi rendelet, amely miatt indokolt az anyakönyvi eljárásról szóló törvény (a továbbiakban: At.) kiegészítése. Az érintett rendelkezések a rendelet megfelelő hazai végrehajtását szolgálják.

Egyes külképviseleteken nemcsak átveszik és továbbítják a hazai anyakönyvezési kérelmeket Budapest Főváros Kormányhivatalának (a továbbiakban: BFKH), hanem helyben, a külképviseleten végzik a hazai anyakönyvezést. Figyelemmel arra, hogy a külképviseleteken a hivatásos konzuli tisztviselők és a BFKH munkatársai értik és beszélik az angol, német és francia nyelvet, így hazai anyakönyvezés esetén indokolt egyszerűsíteni és egységesíteni a fordításra vonatkozó rendelkezéseket.

A házassággal kapcsolatban nyilvántartott adatok körének kiegészítése az At. 47. § (1) bekezdésére figyelemmel szükséges. A házasság megszűnését követően a házassági nevet érintően nemcsak a házassági névviselési forma módosítása okozhat adatváltozást, így indokolt a jogszabályi rendelkezés pontosítása.

A születendő gyermekre tett apai elismerő nyilatkozat törlésére további okot adhat, ha a magzat meg sem született vagy orvosi értelemben halva született, és így a születését nem kell anyakönyvezni, amelyből következően a gyermek családi jogállását sem kell utóbb vizsgálni. Mindezekből következően a módosítás előírja, hogy ilyen esetben az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában kezelt adatokat törölni kell a nyilvántartásból.

Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában lehetővé válik az apai elismerő nyilatkozat aláírt példányának, és más iratoknak is a feltöltése, amely funkció lehetővé teszi az adminisztratív folyamatok egyszerűsítését, valamint az alapiratok születés helye szerint illetékes anyakönyvvezető részére történő megküldésével járó költségek csökkentését is.

A szövegcsere rendelkezések normavilágosságot biztosító, valamint szövegpontosító módosításokat tartalmaznak. A Nyelvtudományi Intézet hivatalos elnevezése Nyelvtudományi Kutatóközpontra változott, így a megnevezést jogszabályi szinten is módosítani szükséges. A módosítás a halotti anyakönyvi kivonat hozzátartozó általi kérelmezésére is kiterjeszti az anyakönyvi kivonat elektronikus úton történő kérelmezésének a lehetőségét, ami tovább bővíti az anyakönyvi igazgatás területén is az elektronikusan intézhető ügyek körét. A gyakorlati tapasztalatok, valamint a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 24/M. §-ában foglaltakra figyelemmel pontosításra kerülnek a haláleset anyakönyvezésére vonatkozó rendelkezések.

A hatályon kívül helyező rendelkezések az elektronikus anyakönyvbe történő rögzítésekkel kapcsolatban felmerült jogértelmezési és jogalkalmazási problémák kezelését szolgáló módosításokat, valamint deregulációra irányuló rendelkezéseket tartalmaznak. A házassági szándék bejelentés során a hivatalból történő okmánykiállításához szükséges adatok felvételezése miatt minden esetben nyilatkozni kell a házasságkötést követően viselni kívánt névről, így a nyilatkozat hiányában alkalmazandó kiegészítő szabály hatályon kívül helyezhető. Az At. 89. § (2) bekezdésében meghatározott értesítési kötelezettség a levéltári szabályok és gyakorlat alapján nem indokolt és felesleges adminisztratív terhet jelent az anyakönyvi szerveknek. A házasságkötési szándék bejelentéséről felvett

jegyzőkönyv a bejelentéstől számított egy évig érvényes, amely határidő az átmeneti rendelkezésben foglalt rendelkezések hatályba lépésétől számítva már eltelt, így a jogszabály-módosítás az érintett átmeneti rendelkezések deregulációjára irányul.

32–33. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) módosításával a törvényességi felügyelet erősítése keretében indokolt, hogy a képviselő-testület ülésének jegyzőkönyve mellett a polgármester, a főpolgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke és a jegyző képviselő-testület által átruházott hatáskörben meghozott – hatósági döntésnek nem minősülő – döntését is köteles legyen a jegyző a fővárosi és megyei kormányhivatalnak megküldeni, mivel ezek a döntések is helyi közügyeket érintenek, önkormányzati ügyekben hozott döntések, törvényességi felügyeleti jogkörben vizsgálat tárgyát képezik és az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program adatszolgáltatással érintett adatok körébe esnek. Az Möt. módosításával biztosításra kerül, hogy amennyiben a jegyző ezen kötelezettségének nem tesz eleget, vele szemben törvényességi felügyeleti intézkedés alkalmazható.

34. §

Az Fttv. 10. § (3) bekezdés d) pontjának módosítása egyértelműsíti, hogy alapponthálózati pontnak tekintendők és az állam által fenntartott aktív GNSS (a továbbiakban: Global Navigation Satellite Systems) hálózat állomásai közé sorolandók azon referencia állomások is, amelyek ugyan nem Magyarország területén találhatóak, de közvetlenül kapcsolódnak a Magyarországon található aktív GNSS hálózathoz. Az aktív GNSS országos lefedettségének növelése érdekében kétoldalú nemzetközi szerződéseket kötött Magyarország a szomszédos államokkal, hogy az általunk és általuk üzemeltetett aktív GNSS állomások adatait kölcsönösen kicseréljük. A szomszédos államok pontjai felhasználhatóak az új állami alapadatok létrehozásához.

35. §

A területrendezési, valamint a településrendezési feladatokat a területrendezésért felelős miniszter, a megyei önkormányzat, valamint a települési önkormányzat látta el. Ezen szervek számára biztosított azon állami alapadatokhoz való ingyenes hozzáférés, melyek a feladatellátáshoz szükségesek. Időközben a hatáskörök átrendezése folytán a kormányhivatalok szervezeti egységén belül működő állami főépítések feladatai kibővültek egyes területrendezési, valamint a településrendezési feladatokkal. A módosítás lehetővé teszi, hogy ezen feladatok ellátásához az állami alapadatok ingyenesen biztosítva legyenek.

Az Fttv. 6. §-ának kiegészítését a (36) bekezdéssel a nemzeti adatvagyonról szóló 2021. évi XCI. törvény 4. § (1) bekezdés b) pontjával való összhang megteremtése indokolja.

36–38. §

Az Fttv. 18. § (8) bekezdésének és 19. § (8) bekezdésének módosítását a nemzeti adatvagyonról szóló 2021. évi XCI. törvény 4. § (1) bekezdés b) pontjával való összhang megteremtése indokolja.

Annak érdekében, hogy a honvédelem térképészeti támogatásáért felelős szerv és a honvédelmi térképészeti hatósági feladatokért felelős szerv a feladatait elkülönülten láthassa el, szükséges az Fttv. 19. § (7) és 25. § (6) bekezdés módosítása.

39. §

Jogosultság tanúsítását megalapozó, pontosító rendelkezés.

40. §

Az állami alampunkák esetében a rendelkezésre álló anyagi erőforrások figyelembe vételével, az ingatlanügyi hatóság javaslatai alapján készült ütemterv biztosítja, hogy azon településeken készüljenek új állami földmérési térképi adatbázisok, ahol a jelenlegi ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisokban található állami alapadatok adatminősége szükségessé teszi azt. Egyes településeken a beruházások, vagy a fejlesztésekhez szükséges pályázatok készítésének akadályát képezi, hogy az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisban található állami

alapadatok geometriai adata és a természetbeni állapota között eltérés van, amelynek mértéke, néhány település esetében akár 2–5 méteres eltérést is meghaladja.

Az állami alapadatok értékesítéséből származó díjbevétel felhasználásáról szóló előírás biztosítja az új állami alapadatok előállításához szükséges anyagi erőforrás egy részét.

Az utóbbi időben megnövekedett az igény a települési önkormányzatok részéről, hogy új, a korábbinál pontosabb ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisok jöjjenek létre. Amennyiben a megrendelő a megnövekedett igény mellé anyagi forrást is tud biztosítani, akkor a jelen rendelkezés lehetővé teszi az új állami alapadatok előállítását a megrendelő finanszírozásában is.

41. §

Annak érdekében, hogy a honvédelem térképészeti támogatásáért felelős szerv (szakmai szerv) és a honvédelmi térképészeti hatósági feladatokért felelős szerv a feladatait elkülönülten láthassa el, szükséges az erre vonatkozó felhatalmazó rendelkezés módosítása.

42. §

Az Fttv. 2023. február 1-jén – az E-ING korábban tervezett bevezetésének indulásának időpontjában – hatályba lépő szövege szerint állami alapadatként kell nyilvántartani: az egyéb önálló ingatlanként nyilvántartott öröklakások, szövetkezeti lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek alaprajzait, geometriai jellemzőit, helyrajzi számát és egyedi azonosítóját, az Inytv. 16. § e)–f) pontjában meghatározott jogokat, és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti földhasználati joggal érintett területeket. Továbbá ugyanezen időponttól kezdve az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmán kívül az objektumok háromdimenziós térbeli elhelyezkedését is meg kell jeleníteni az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisban.

43. §

Az Fttv. 10. § (3) bekezdés d) pontjának módosítása egyértelműsíti, hogy alapponthálózati pontnak tekintendők és az állam által fenntartott aktív GNSS hálózat állomásai közé sorolandók azon referencia állomások is, amelyek ugyan nem Magyarország területén található, de közvetlenül kapcsolódnak a Magyarországon található aktív GNSS hálózathoz.

Az E-ING rendszerből szolgáltatott tulajdoni lapok és térképmásolatok a hatályos nyilvántartási adatokat tartalmazhatják, ezért csak hiteles adatok szolgáltatathatók. Ennek okán a nem hiteles tulajdoni lap és a térképmásolat kivezetése válik szükségessé.

44. §

Az Fttv. 6. § (33) bekezdésének hatályvesztését a 6. § (36) bekezdés bevezetése teszi szükségessé, mely rendelkezés jogszabályban meghatározott hatósági eljárásához minden hatóság részére biztosítja díjmentes adathozzáférést.

Az Fttv. 23. § (4)–(5) bekezdése a bejelentésre kötelezett munkák fogalmát szünteti meg, hatályon kívül helyezése azért indokolt, mert szakmai szempontok miatt erre már nincs szükség.

Az Fttv. 28. § (8a) bekezdésének bevezetésével a (8) bekezdés és a (8a) bekezdés tartalma inkoherenssé vált. A (8) bekezdés bárki számára ingyenesen hozzáférhetővé teszi a nyilvántartottak természetes személyazonosítóit (családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye, születési ideje és anyja születési családi és utóneve). A (8a) bekezdés viszont ezt leszűkítette a családi és utónévre úgy, hogy a (8) bekezdés tartalma nem változott, ezért válik szükségessé a módosítás.

45–50. §

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) módosításával a hulladékgazdálkodási hatóság a költséghatékonyág mérlegelését követően a jogellenesen elhelyezett vagy elhagyott, legfeljebb 2 m³ mennyiségű nem veszélyes hulladékot hulladékgyűjtő pontra, hulladékgyűjtő udvarba, átvételi helyre vagy hulladékkezelő létesítménybe szállíthatja. Mindez ugyanakkor nem érinti a hulladékgazdálkodási hatósági eljárás lefolytatásának kötelezettségét, az intézkedés csak a hatékony és gyors elszállítást biztosítja, ha arra a hatóságnak lehetősége van.

A Ht. módosításával a hulladékgazdálkodási bírság mellett az egyéb pénzköveteléseket (például a meg nem fizetett felügyeleti díjat, a végrehajtás során kiszabott pénzbírságot, az eljárási bírságot is) az adóhatóság hajtja végre. Ugyanakkor a törvény módosításával a hulladékgazdálkodási hatóságnak lehetősége lesz a hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére részletfizetést engedélyeznie.

A hulladékgazdálkodási hatóság gyakorlata alapján javasolt visszahelyezni a Ht. 2021. márciusa előtt hatályos változatában is szereplő kötelezésekre vonatkozó előírásokat. A Ht. említett módosítását követően a 84. §-ban felsorolt intézkedések között nem jelenik meg azon korábbi lehetőség, mely szerint a hulladékgazdálkodási hatóság a környezethasználót a jogszabályban foglalt kötelezettségeinek betartására és az eredeti állapot helyreállítására kötelezheti. Fentiek alapján indokolt az illegális tevékenységek (például feltöltés, autóbontás) elleni hatékony hatósági fellépés megteremtése érdekében a hulladék átadására, illetve az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó kötelezettség jogszabályi feltételeinek fenntartása.

51. §, 57. §

A Díjtörvény módosítása miatt szükséges módosítás.

52–53. §

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a tulajdonjog tárgyán az elidegenítési és terhelési tilalom együttesen is, de külön-külön is alapítható, vagyis a tulajdonost megillető elidegenítési jog a terhelés jogától, a terhelés jogát pedig az elidegenítés jogától függetlenül (a másik tulajdonosi jogosítványt nem érintve) is korlátozható.

54. §

A módosítás világossá teszi, hogy adásvétel esetén az eladó érdekeit szolgáló tulajdonjog fenntartásával egyidejűleg a szerződés alapján a vevő tulajdonszerzésre irányuló „várományi” jogát is védelemben kell részesíteni, ezért a módosítás alapján az eladó a tulajdonjogát a vételár kiegyenlítéséig fenntartja, e fenntartott tulajdonjogával csak korlátozottan rendelkezhet, a vevő hozzájárulása nélkül ugyanis a vevőt megillető jogot nem csorbíthatja. Az ingatlanra vonatkozó tulajdonjog-fenntartás esetén ennek megfelelően az ingatlan-nyilvántartásba a tulajdonjog fenntartását az ahhoz kapcsolódó vevői joggal együtt kell bejegyezni.

55. §

A módosítás a pénzügyi lízingbeadás esetén a lízingbevevőt a pénzügyi lízingszerződésből eredően az ingatlanra vonatkozóan megillető jogoknak az ingatlan-nyilvántartásban való feltüntetését teszi lehetővé. Ezáltal a lízingbeadáshoz kapcsolódó lízingbevevői jognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése értelemszerűen nem önmagában a lízingbeadás tényére, de egyben a lízingbevevőt a pénzügyi lízingszerződés alapján megillető jogra is utal.

56. §

A fémkereskedelemről szóló 2013. évi CXL. törvény módosításával a fémkereskedelmi hatóság (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) a hulladékgazdálkodási hatóságot megkeresésére az anyag megnevezésével, mennyiségével és a vásárlás időpontjával kapcsolatos információkról is tájékoztatja.

58. §

Az Országgyűlés által elfogadott eredeti rendelkezés nem végrehajtható, jelen rendelkezés ezt ismétli meg úgy, hogy az megfeleljen a jogszabályszerkesztési követelményeknek, és ezáltal végrehajtható legyen.

59. §

Az új Inyvtv. hatálybalépésének módosításával kapcsolatban indokolt az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 208/C. §-a szerinti átmeneti rendelkezés megfelelő módosítása is. Ez alapján az ügyvédi kamarák 2023. szeptember 1-jétől kezdik meg az ingatlan-nyilvántartási ügyben való eljárési jogosultság nyilvántartásba vétele iránti kérelmek elbírálását, az arra jogosultságot szerzett ügyvédi tevékenységet gyakorlókat pedig a 2024. február 1-jétől hatályos szabályok alapján és legkorábban az ezzel megegyező 2024. február 1-jei hatállyal veszik nyilvántartásba.

60. §

A fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CX. törvény módosításával a törvényben meghatározott ágazati szakrendszerek informatikai összekötésére és az elektronikus adattovábbítás megvalósítására biztosított határidő 2023. január 1-jéről 2025. január 1-jére módosul.

61. §

Jogtechnikai pontosítás, a hivatkozás pontosítása történik meg az előző §-ban foglalt kiegészítésre tekintettel.

62. §

A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság ellenőrzési tapasztalatai alapján jelentős számban fordul elő a munkaviszony megszüntetésével összefüggő igazolások kiadásával és az elszámolási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos munkáltatói mulasztás, amely gyakran együtt jár a munkajogviszony megszüntetésével összefüggő bejelentési (kijelentési) kötelezettség önkéntes, munkáltató általi teljesítésének hiányával. A jogviszony kijelentésével kapcsolatos mulasztás alkalmas arra, hogy a munkavállalónak jelentős joghátrányt okozzon, ezért javasolt, hogy a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény szabályozása tegye lehetővé a munkaviszony megszüntetésével összefüggő hatósági bejelentés teljesítését is.

63. §

A foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény módosításával a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságnak lehetősége lesz a munkaügyi bírság megfizetésére részletfizetést engedélyeznie, amennyiben erre kérelem érkezik. Egyebekben a pénzkövetelések végrehajtása változatlanul az adóhatósághoz tartozik.

64. §

Az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény eltérő szöveggel történő hatályba léptetésével biztosítható, hogy a hulladék elszállítására a települési önkormányzatnak is harminc nap álljon rendelkezésére, továbbá, amennyiben a hulladék elszállításáról a települési önkormányzat nem gondoskodik, az elszállítást harminc napon belül a hulladékgazdálkodási hatóság végezze el.

65. §

A módosítást a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezéseivel való összhang megteremtése indokolja.

66–67. §

Szövegpontosító módosítások.

68. §

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 26/B. §-a alapján, ha a bányafelügyelet törli a bányatelket, a törlés tényét a nyilvántartásában átvezeti és a véglegessé vált törlő határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelek-bejegyzés ingatlan-nyilvántartásból történő törlése végett. Ha tehát a törölt bányászati jog esetén sikertelen a bányászati jog megpályáztatása, akkor a bányatelket törölni kell, ami számos ingatlant érinthet, és így a törvényi kötelezettség végrehajtása jelentős összegű díjfizetést keletkeztet a bányafelügyelet részéről.

69. §

Hatályba léptető rendelkezések módosítása.

70. §

Szövegpontosító módosítások.

71. §

Jogtechnikai módosítás.

72–75. §, 79. §

Hatályba léptető rendelkezések módosítása.

76–78. §, 80–81. §

Az ügyfél adatainak változásáról, valamint a felhasználó-változásról szóló bejelentést adatváltozás-kezelési szolgáltatás útján is köteles fogadni a távhőszolgáltató, a villamosenergia-kereskedő és egyetemes szolgáltató, földgázkereskedő és egyetemes szolgáltató, valamint a víziközmű-szolgáltató. Emellett az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény szerinti elektronikus hírközlési szolgáltató szintén köteles az ügyfél adatainak változásáról szóló bejelentést adatváltozás-kezelési szolgáltatás útján is fogadni.

A közmű- és elektronikus hírközlési szolgáltatók a regisztráció iránti kérelmet a törvény hatályba lépését követő 30 napon belül kötelesek benyújtani az adatváltozás-kezelési szolgáltatóhoz.

82. §

Hatályba léptető rendelkezések.

83. §

Sarkalatossági rendelkezés.

84. §

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
a Nemzetközi Migrációs Szervezet Alapokmánya módosításának kihirdetéséről szóló
2022. évi XLIX. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

E törvény indokolása a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Jelen törvényjavaslat célja a Nemzetközi Migrációs Szervezet (a továbbiakban: IOM) Alapokmánya módosításának kihirdetése. Az IOM 1951-ben jött létre azzal a céllal, hogy segítse a II. világháború után az európai kormányokat, jelenleg 174 állam a tagja és további 8 állam rendelkezik megfigyelő státusszal.

A Tanács 4. rendkívüli ülésén, 2020. október 28-án elfogadott 1385. határozatával módosította az Alapokmányt. A módosítás lényege, hogy a főigazgató-helyettesek száma egyről kettőre változik. A módosítás – az Alapokmány 25. cikk (2) bekezdésével összhangban – a Tanács általi elfogadása napján lépett nemzetközileg hatályba, mivel az nem alapvetően változtatja meg az IOM Alapokmányát és nem ró új kötelezettséget a tagállamokra (az 1385. számú határozat n. preambulum bekezdése).

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdés a) pont, valamint (3) bekezdés b) pont alapján az Alapokmány módosításának tartalmát tekintve az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdéseket rendez, így mivel tárgyából kifolyólag az Országgyűlés a cselekvő a belső jogi síkon, kihirdetésének törvényi formában kell megtörténnie.

2. §

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdésének b) pontjában, illetve a (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a törvényjavaslat e szakasza és a mellékletek tartalmazzák az Alapokmány módosításának hivatalos magyar nyelvű fordítását és a hiteles angol nyelvű szövegét. A módosítás 6 cikkből áll, mely tartalmazza a főigazgató-helyettesek egyről kettőre való változását, valamint a főigazgató megválasztásának menetét.

3. §

E szakasz rendelkezik az Alapokmány módosításának belső jogi hatálybalépésének napjáról. Jelen esetben ez az időpont nem esik egybe a nemzetközi hatálybalépés időpontjával, tekintettel arra, hogy a módosítás nemzetközi jogilag Magyarországon már 2020. október 28-án hatályba lépett.

4. §

Ez a szakasz megállapítja, hogy a törvény végrehajtása és az egységes szerkezetbe történő foglalása az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter feladatkörébe tartozik.

Végső előterjesztői indokolás a Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján kerül közzétételre.

A törvény célja egyrészt az, hogy a szerződéses határvadász jogviszony szabályozását az általános jogrend részévé tegye, vagyis függetlenítse a veszélyhelyzet fennállásától. A módosítási javaslatok a hatályos szabályozáson tehát nem változtatnak.

A törvény célja továbbá az is, hogy a közbiztonsági és rendvédelmi tárgyú törvények gyakorlati alkalmazása során felmerült jogalkalmazási igényeket kezelje.

A törvény a gyermekvédelmi ellátásokat, szolgáltatásokat célzottabbá tevő, valamint az átláthatóságot és egységes jogalkalmazást elősegítő szabályokat is tartalmaz.

A törvény a társadalombiztosítási nyugdíjakhoz nem kapcsolódó ellátásokra, jövedelemhatárookra és egyéb összeghatárookra – a bírósági végrehajtásról szóló törvény kivételével – egységes viszonyítási alapot vezet be szociális vetítési alap elnevezéssel.

A törvény továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény módosításával az egyen első helyi felelősségén túl megjeleníti a hozzátartozóknak, a települési önkormányzatoknak, a karitatív szervezeteknek és végső soron az államnak a szociális biztonság megteremtésében való közreműködését.

Az alapvető jogok biztosának intézménye mára – a közigazgatás kontrollját ellátó ombudsmani feladatkörén túlmenően – az emberi jogok lehető legszélesebb palettájának védelmét látja el, és az egyenlő bánásmód érvényesülésének biztosítása érdekében pedig – széleskörű szankció alkalmazásával feljogosított – hatósági jogköröket is gyakorol. Függetlenségéből adódóan ez az intézmény alkalmas arra, hogy az Alaptörvényben meghatározott vizsgálati jogköreinek szélesítésével, az e törvényben meghatározott hatékony eljárási rend keretében ellenőrizze, illetve elősegítse az alapvető jogok érvényesülését. A 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény (a továbbiakban: ENSZ Egyezmény) úgy rendelkezik, hogy az ENSZ Egyezményben vállaltak végrehajtására, a teljesítés monitorozására létre kell hozni egy kormányzattól független mechanizmust. A független mechanizmus létrehozását meghatározó kritériumokra figyelemmel Magyarországon is az alapvető jogok biztosa alkalmas ennek a feladatnak az ellátására.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–3. §, 17. §, 30. §, 39. §, 45. §, 47. §, 66. §, 82. §, 92. §, 126. §, 149. §, 152–153. §, 191–192. §, 209. §

A rendelkezések a társadalombiztosítási nyugdíjakhoz nem kapcsolódó ellátások, jövedelemhatárok és egyéb összeghatárok esetében a szociális vetítési alap bevezetésével kapcsolatos módosításokat tartalmazzák.

4. §

Jelenleg a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 9. § (3) bekezdése nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány iránti kérelmeket a Központi Okmánytárban kell őrizni, ezért indokolt kiegészíteni a törvényt e kérelmek őrzésének kötelezettségével.

5. §

Az Nytv. új 21/C. §-sal történő kiegészítése a 2022. január 1-től bevezetett Integrált Hatósági Rendszer (IHR) miatt szükséges. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatósági feladatellátása érdekében szükséges az IHR és a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) interface-összekapcsolása érdekében a KKSZB adatkapcsolat kiépítése, a nyilvántartás adatainak átvételére adott felhatalmazás.

A felhatalmazás alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által üzemeltetett IHR képes közvetlenül adatot átvenni a személyiadat-és lakcímnnyilvántartásból, ami minden olyan hatósági eljárásban fontos, amelyben természetes személy ügyfél vesz részt, és részére a hatóság pl. döntést kézbesít vagy eljárást kezdeményez. A hivatalból indult eljárások többségében a döntések kézbesítésének, az eljárás lefolytatásának akadályja az eljárás alá vont személy lakcímének, értesítési címének hiánya.

Az IHR elektronikus rendszer felépítése lehetővé teszi az adatok teljes körű védelmét, hozzáférhetőségük korlátozását. Az adatkezelés biztonságát a szakrendszer használatához kapcsolódó naplózási tevékenység és egyéb biztonsági intézkedések biztosítják, a célhoz kötöttség elve érvényesül.

A rendszer célja ugyanakkor a közigazgatásban jelentkező terhek, így az egyes eljárások ügyintézési idejének csökkentése, amelynek érdekében indokolt a közvetlen hozzáférés. Így nem külön hatósági ügyintéző általi megkereséssel jut az eljáró ügyintéző a szükséges adatokhoz, hanem közvetlen adatkapcsolat révén.

6. §

A személyazonosító igazolvány kiadása ügyében eljáró hatóságnak és közreműködő szervnek az eljárás során meg kell ismernie a polgár személyi azonosítóját, amelyet a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szolgáltat. Ezért a módosítás a személyi azonosító megismeréséhez az Nytv.-ben új felhatalmazó rendelkezést határoz meg.

7. §

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság az ellátott feladataira tekintettel jogosult a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás teljes adattartalmának megismerésére, amit szükséges a törvényben rögzíteni.

8. §

A személyazonosító igazolvány kiadása ügyében eljáró hatóság és közreműködő szerv az eljárás során automatikus adatátvétellel megismerheti a polgár személyazonosító igazolvány igénylése során személyazonosság igazolása céljából bemutatott vezetői engedélye közötti közlekedési nyilvántartásban szereplő adatait a személyazonosság megállapításához és az adatok ellenőrzéséhez.

9. §

A hatályos szabályozás alapján a külföldön élő magyar állampolgárok esetén – az Nytv. 26/A. § (2) bekezdése alapján – az ellenkező bizonyításig a polgár életvitelszerű lakáshasználata helyének a bejelentett lakóhelyét kell tekinteni, ha tartózkodási hely bejelentésére nem került sor. Azonban, ha a külföldön élő magyar állampolgárnak van magyarországi tartózkodási helye, az nem tekinthető az életvitelszerű lakáshasználata helyének, mert külföldön élő magyar állampolgárként, külföldön van a lakóhelye. Ezért egyértelműen rögzíteni szükséges, hogy a külföldön élő magyar állampolgár életvitelszerű lakáshasználata helyének a bejelentett lakóhelyét kell tekinteni.

Ha a polgár életvitelszerűen Magyarországon él, annak helyét az Nytv. 26. § (3a) bekezdése alapján hazatérésének bejelentése keretében lakóhelyként kell bejelentenie (tehát nem tartózkodási helyként). A törvénymódosítás a törvényi belső összhang megteremtésére irányul.

10. §

A törvénymódosítás csökkenti a polgárok bürokratikus terheit azzal, hogy a családi állapot igazolására szolgáló hatósági bizonyítvány iránti kérelem benyújtását elektronikus kapcsolattartás keretében is lehetővé teszi.

11. §

Az a)–c) pontokhoz:

A rendelkezés technikai pontosítást tartalmaz.

A d) ponthoz:

A körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Körtv.) tartalmazza a körözött dolgok nyilvántartásának adatkezelési szabályait. A Körtv. 4. § (5) bekezdése alapján a körözési nyilvántartó szerv a körözési adatok rögzítésekor, módosításakor vagy javításakor elektronikus úton összehasonlítja a körözött dolog törvényben meghatározott adatait a személyazonosítás céljára szolgáló, illetve jogosultságot igazoló okmányok nyilvántartásának adataival. Az Nytv. 24. § (3) bekezdése az okmány kiadására és érvényességére vonatkozó adatok átvételére jelenleg nem biztosít jogalapot, így okmánykörözés elrendelése esetén az a Hermon Körözési Nyilvántartási Rendszerbe a Központi Kormányzati Szolgáltatás Buszon keresztül – rögzítését megelőző ellenőrzése céljából – nem kerül továbbításra. Ennek eredményeként az okmányra vonatkozóan átadható adatkör kizárólag az okmányazonosítót és az állampolgár Nytv. 11. § (1) bekezdés a)–e) pontja szerinti adatait tartalmazza. Az adatkezelési szabályok betartása és a jogalap megteremtése érdekében szükséges a Nytv. jelenleg hatályos 24. § (3) bekezdése szerint átadható adatkört a fentiek szerint kiterjeszteni.

12. §

Nem szükséges, hogy az adatváltozással, adathelyesbítéssel kapcsolatos iratokat a járási hivatalok továbbítsák a Központi Okmánytárba, így hatályon kívül helyezhető az Nytv. 9. § (3) bekezdésének meghatározott része.

A személyazonosító igazolvány kiadása ügyében eljáró hatóságnak és közreműködő szervnek az eljárás során – a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból eddig biztosított adatok mellett – meg kell ismernie a polgár személyi azonosítóját is. A személyi azonosító megismerésére jogalapot a 2. § szerinti módosítás biztosít. Tekintettel arra, hogy új kibővített jogalapot biztosító rendelkezés került rögzítésre, a korábbi adatmegismerést biztosító jogszabályhelyet hatályon kívül kell helyezni.

13. §

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) módosításával a rendelkezés – az Alaptörvénnyel összhangban – kimondja, hogy mindenki felelős önmagáért. A törvény az egyén első helyi felelősségén túl megjeleníti a hozzátartozók felelősségét is e téren; így ha az egyén önmagáról gondoskodni nem képes, őt a képességeik és lehetőségeik szerint, a polgári jog alapján jelenleg is fennálló rokonsági kötelezettségük sorrendjében a hozzátartozók kötelesek segíteni. Ezt követi a gondoskodási sorrendben az egyén lakóhelye szerinti települési önkormányzat, majd végső soron az állam, jogszabályban meghatározott feltételek szerint. Az állam és a települési önkormányzat feladata a szociális intézmények és intézkedések rendszerének kialakítása és működési kereteinek biztosítása is az Szt.-ben meghatározott módon, továbbá a szociális gondoskodás feltételeinek biztosításával összefüggő feladataik ellátása során együttműködnek az egyházi és civil szervezetekkel.

14. §

A Kormány 2011-ben elfogadta a kiváltásra vonatkozó stratégiát, amellyel elköteleződött a fogyatékossgal élő személyek önálló életvitelének támogatása, a közösségi alapú szolgáltatások erősítése mellett. Átfogó cél az ENSZ Egyezmény „Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás”-ról szóló 19. cikkének, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvénynek, továbbá a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2019–2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról szóló 1295/2019. (V. 27.) Korm. határozatban foglaltaknak való megfelelés, a tényleges integráció biztosítása.

A fenti kötelezettségek alapján, Magyarországon legkésőbb 2036-ig meg kell szünnie a fogyatékossgal élő személyek, pszichiátriai betegek számára ápolást-gondozást nyújtó, a célcsoportok vonatkozásában engedélyesenként 50 főnél nagyobb bentlakásos intézményi formának, és helyét át kell, hogy vegyék a közösségi alapú ellátási formák.

Az Európai Bizottság az EFOP 2.2.25 – „Közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – támogatott lakhatás kialakítása, szociális alapszolgáltatás fejlesztése” elnevezésű európai uniós finanszírozású projekt megvalósítása kapcsán a következő elvárást fogalmazta meg: jogszabályban kell rögzíteni a férőhelyszám csökkentésére vonatkozó azon kötelezettséget, amely szerint a kialakított új támogatott lakhatási férőhelyek számával megegyező mértékben országos szinten csökkenteni kell az 50 fő feletti tartós ápolást, gondozást nyújtó intézményi férőhelyszámot 2025. december 31-éig.

A módosítás az Európai Bizottság előírásának tesz eleget, továbbá elősegíti, hogy a nagylétszámú intézményekben élhetőbb feltételek alakuljanak ki.

15. §

Az Szt. képzési kötelezettséget ír elő a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, valamint a javítóintézetben szakmai munkakörben dolgozó és a képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkező személyek, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, vezetői megbízással rendelkező személyek számára.

Az előírt képzési kötelezettségek teljesítésére jelenleg a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által megvalósított, EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és VEKOP-7.5.1-16-2016-00001 azonosítószámú, „Szociális humán erőforrás fejlesztése” című kiemelt projektek keretén belül kerül sor. Szintén a projekt keretében került kialakításra a jelentkezési és képzésszervezési nyilvántartás, amely egy, a képzésekre, továbbképzésekre való jelentkezéshez kidolgozott informatikai rendszer. A módosítás már a projekt zárását, fizikai befejezését (2022. december 31.) követő időszakra az adatkezelés törvényi szintű szabályait rögzíti.

16. §

A rendelkezések túlnyomó részben a társadalombiztosítási nyugdíjakhoz nem kapcsolódó ellátások, jövedelemhatárok és egyéb összeghatárok esetében a szociális vetítési alap bevezetésével kapcsolatos módosításokat tartalmazzák. A Szociálpolitikai Innovációs Közhasznú Nonprofit Kft. nevesítésének megszüntetése továbbá megvalósítja azt az alapvető szabályozási célt, hogy a törvényi szabályozási szint konkrét megnevezést ne tartalmazzon.

18–20. §, 28. § a) és b) pont, 29. §

A személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet (6) preambulum-bekezdése szerint a határellenőrzésnek elő kell segítenie az illegális bevándorlás és az emberkereskedelem elleni küzdelmet. A Magyarországra nehezedő migrációs nyomásra tekintettel indokolt megerősíteni a Rendőrség személyi állományát egy speciálisan az államhatár őrzésére és a jogellenes migráció megakadályozására irányuló feladatokat ellátó új állománycsoporttal. A szerződéses határvadászok (a továbbiakban: határvadász) a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 1. § (2) bekezdés 10. és 11., valamint 13. pontjában meghatározott feladatok ellátásában vesznek részt.

A Készenléti Rendőrség Határvadász Ezred állományába tartozó határvadászok a Magyarország schengeni külső határain elhelyezkedő megyei rendőr-főkapitányságok határrendészeti kirendeltségeinek illetékességi területén teljesítenek szolgálatot. E szervezeti egységek illetékességi területe a megyei rendőr-főkapitányság határszakaszának illetékességéhez igazodik, azonban jogosultak a Magyarország területén jogellenesen tartózkodó személlyel szemben az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Áht.) szerinti kísérési feladatokat is ellátni, azaz ennek érdekében az ország egész területén eljárni. Az Rtv. módosítására vonatkozó rendelkezések tartalmazzák, hogy a határvadász az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyi állományának részévé, illetve a védett állomány részévé válik.

A törvény a határvadász részére a rendőrség hivatásos tagjával közel azonos intézkedési és kényszerítő eszköz-alkalmazási felhatalmazást biztosít, azon intézkedési jogosultságok kivételével, amelyek a feladatuk ellátásához nem szükségesek. Ilyen széleskörű felhatalmazás biztosítása azért szükséges, mert a határvadász feladatai nem csak a jogellenes migrációs cselekmények, hanem az államhatárral, illetve embercsempész-tevékenységgel kapcsolatos bűncselekmények megelőzésére, megakadályozására is irányulnak. A törvény egyúttal

alkalmazni rendeli az Rtv. intézkedésekkel és a kényszerítő eszközök alkalmazásával összefüggő garanciális szabályait is (arányosság, szükségesség, célhoz kötöttség, jogorvoslat, alkalmazás közös szabályait, jelentéstétel rendje, parancsnoki kivizsgálás, jogorvoslat).

21. §

A megbízhatósági vizsgálat elrendelése és az, hogy annak keretében a Nemzeti Védelmi Szolgálat (a továbbiakban: NVSZ) eljáró tagja a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott bűncselekményt, szabálysértést vagy közigazgatási bírsággal fenyegetett jogsértést követhessen el, a hatályos szabályozás alapján ügyészségi hozzájáruláshoz kötött. A módosítás tovább növeli a garanciákat azzal, hogy kifejezetten rögzíti, hogy az NVSZ eljáró tagja akkor követhet el bűncselekményt, szabálysértést vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegést, ha megalapozottan feltehető, hogy az alkalmas a hivatali/munkaköri kötelesség ellenőrzésére és az elengedhetetlenül szükséges, illetve megjelenik az is, hogy az arányosság követelményét fokozott körültekintéssel kell érvényesíteni. Nem érinti a módosítás a hatályos szabályozás szerinti azon, jelenleg kormányrendeletben biztosított garanciát, hogy ha a vizsgálat során alkalmazott módszerként a vizsgálatot végző személy bűncselekmény, szabálysértés vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetését tervezi, akkor ezt a részletes tervnek tartalmaznia kell, melyet az ügyész előzetesen jóváhagy.

22. §, 224–225. §

Az egyes eljárások korszerűsítését és a polgárok biztonságának további megerősítését célzó intézkedésekről szóló 2021. évi CXX. törvény 21. §-ában és 91. § (11) bekezdésében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 7/E. § (1) bekezdésének az újonnan beépülő h) pontját érintően előirányzott törvénymódosítás – 2023. július 1-i hatálybalépés mellett – a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvényben (a továbbiakban: Vbö.) meghatározott rendőrségi feladatok ellátásával összefüggő hatásköri rendelkezésekkel egészítette ki a terrorizmust elhárító szervezethez vonatkozó törvényi előírásokat.

Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy a Vbö. hatálybalépésének időpontja az eredetileg tervezett 2023. július 1-i dátum helyett időközben 2022. november 1-jére változott, az egyazon tárgykört szabályozni hivatott törvényi rendelkezések közötti összhang biztosítása érdekében az Rtv. 7/E. § (1) bekezdés leendő h) pontjára irányuló törvénymódosítás hatálybalépését is ugyanezen időpontra szükséges előrehozni, ami jogtechnikai szempontból egyrészt a módosítani kívánt alapjogszabály, másrészt továbbá az e módosítást korábban elrendelő módosító norma jelen törvény keretei között megvalósuló egyidejű módosítását feltételezi.

23. §, 148. §, 212. §

Az Rtv. 33. § 2) bekezdés h) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akit a Schengeni Információs Rendszerben elhelyezett figyelmeztető jelzés alapján védelem alá kell helyezni.

Az (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 32. cikk (1) bekezdés c) pontjával összhangban megalkotott Rtv. 46/l. § szerinti biztonsági feltartóztatás garanciát nyújt a jogellenes elvitellel veszélyeztetett gyermekek tekintetében az utazás megakadályozásának végrehajtására. Figyelemmel arra, hogy az (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 32. cikk (1) bekezdés d) és e) pontja szerinti áldozattá válás kockázatának kitett személyekre vonatkozó figyelmeztető jelzések preventív célja és a kért intézkedések is azonosságot mutatnak, a biztonsági feltartóztatás lehetőségét az áldozattá válás kockázatának kitett személyekre vonatkozó figyelmeztető jelzésekre is ki kell terjeszteni.

A védelem alá helyezésre a kiskorúak vonatkozásában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 72. §-a alapján ideiglenes hatályú elhelyezés keretében van lehetőség. A felnőttek esetében a rendőrség a SIRENE Irodától kapott információk és a helyszíni körülmények alapján hoz döntést, mindemellett az emberkereskedelem áldozatainak azonosításának rendjéről szóló 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet megteremtí a lehetőséget az azonosító beszélgetések lefolytatására, biztonságos szállásra vagy védett szálláshelyre történő szállításra.

A Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: SIS tv.) még nem hatályos 17. § (1) bekezdése – az (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikk (1) bekezdésével összhangban – úgy rendelkezik, hogy a SIRENE Iroda a külföldi állam által elhelyezett figyelmeztető jelzéshez megjelölés csatolását kezdeményezi, ha a SIS-t alkalmazó külföldi állam figyelmeztető jelzése alapján elrendelt intézkedés a magyar joggal, Magyarország nemzetközi kötelezettségeivel vagy alapvető nemzeti érdekeivel nem egyeztethető össze, és emiatt az nem hajtható végre. A SIS tv. 17. § (4) bekezdése az áldozattá válás kockázatának kitett személyekre vonatkozó külföldi figyelmeztető jelzések megjelölésének lehetőségét nem tartalmazza, a módosítás ezt pótolja.

Kodifikációs okokból a Schengeni Információs Rendszer keretében történő információcserével összefüggő egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény 6. §-a nem lép hatályba, tekintettel arra, hogy az Rtv. 46/l. §-ának új (4) és (5) bekezdéssel való kiegészítését csak úgy lehet elvégezni, ha az összes rendelkezés újra megállapításra kerül. Ugyanezen okból nem lép hatályba a 45. § sem, mert a SIS tv. 17. § (4) bekezdésének módosítása csak annak újramegállapításával valósítható meg.

24. §

Az adatfeldolgozó kör bővítése a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló Korm. rendeletben meghatározott szervezetekre tekintettel indokolt.

25. §

A (1) bekezdéshez:

A módosítás biztosítja az NVSZ részére, hogy célhoz kötötten, az Rtv. alapján folytatott titkos információgyűjtő tevékenysége keretében az Rtv. 91/C. § (2) bekezdésében tételesen felsorolt nyilvántartásokban jelzés elhelyezését kérje az érintett nyilvántartást kezelő szervtől. Ilyen típusú jogosultsággal jelenleg csak az általa elhelyezett fedőadat védelme érdekében rendelkezik. A jelzés elhelyezése nem jár aránytalan jogkorlátozással, ugyanakkor érdemben hozzájárulhat az NVSZ titkos információgyűjtő tevékenysége eredményes ellátásához, az NVSZ tevékenységét veszélyeztető adatszolgáltatás elkerülése érdekében szükséges korlátozást felállítva az érintett nyilvántartásokat kezelő szervek számára. A rendelkezés nem sarkalatos.

A (2) bekezdéshez:

Valamelyest eltér a jelzés alapján teendő intézkedések lehetséges köre az NVSZ kapcsán, esetében ugyanis a feltartóztatás lehetővé tétele a rendőri szervektől eltérően nem indokolt, ugyanakkor – a nemzetbiztonsági szolgálatokhoz hasonlóan – szükséges, hogy ne csak az adatváltozásról, hanem az érintett személyre vonatkozó megkeresés esetére is kérhesse értesítés adását a nyilvántartást kezelő szervtől. Ennek tesz eleget az előterjesztés azzal, hogy megállapítja az Rtv. 91/C. §-ának új (3a) bekezdését.

A (3) bekezdéshez:

A módosítás a rendőri szerv által elhelyezett jelzéstől eltérő körben határozza meg az adatszolgáltatási korlátozással érintettek körét az NVSZ által elhelyezett jelzés esetére: míg a rendőri szervek által elhelyezett jelzés esetében csak az érintett nem tájékoztatható arról, addig az NVSZ jelzéséről az érintett mellett más személy vagy szerv részére sem adható tájékoztatható.

26. §, 151. §, 154. §, 206–208. §

A különböző eljárásokban az arra jogosult szervek által a vonatkozó eljárási törvény keretei között elrendelt és a rendőrség által foganatosított kísérések, előállítások és elővezetések végrehajtásával összefüggésben felmerülő költség megállapításának szabályozása jelenleg széttagolt, holott a foganatosító szerv oldalán felmerülő és megállapítható, az elrendelő szerv felé igazolandó költségek nem függnek attól, hogy az elővezetést milyen eljárásban rendelték el. A módosítással elérni kívánt cél a kíséréssel, az előállítással, valamint az elővezetéssel összefüggő költségek megállapítására vonatkozó szabályozás egyszerűsítése a rendeleti szintű szabályozás alapjául szolgáló törvényi felhatalmazó rendelkezések módosítása révén. A módosítás valamennyi ágazati, eljárási törvény azon felhatalmazó rendelkezését érinti, amely a rendőrség által foganatosított kíséréssel, előállítással, elővezetéssel összefüggő költségek megállapítására ad felhatalmazást. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a rendészetért felelős miniszter feladat- és hatásköre a kísérés, az előállítás, valamint az elővezetés foganatosítása során felmerülő

költségek foganatosító szerv által az elrendelő szerv részére igazolható elemeinek, azok mértékének (összegének) és az igazolás módjának meghatározása, hiszen ebből a szempontból irreleváns, hogy a kísérést, az előállítást vagy az elővezetést milyen eljárásban rendelték el. Annak sincs továbbá ebből a szempontból jelentősége, hogy melyik szerv rendelte el azt vagy a költségek adott eljárásban való érvényesítésére milyen módon, mivel szemben kerül sor (eljárási költség lesz, az érintettre terhelendő vagy az állam viseli), hiszen ez utóbbi a vonatkozó ágazati vagy eljárási törvény szabályozásának a tárgya.

A módosítás eredménye az lesz, hogy az Rtv. 101. § (2) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti általános felhatalmazás alapján – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – kiadandó miniszteri rendelet fogja egységes keretek között tartalmazni az elővezetés és a kísérés végrehajtásával kapcsolatban felmerült költségek mértékét, amely tehát minden olyan eljárásban foganatosított előállítás és elővezetés költségei megtérítésére vonatkozni fog, melyet a rendőrség hajt végre.

A módosítás nem érinti azt, hogy az egyes ágazati törvények kifejezetten felhatalmazzák a feladat- és hatáskörrel érintett minisztert arra, hogy rendeletben szabályozza az elrendelt elővezetés költségei megtérítésének szabályait. A módosítás nem érinti továbbá a költségviselést sem, hiszen annak rendezése, hogy ez a költség végső soron kit terhel, a vonatkozó eljárási/ágazati szabályozás feladata.

27. §

Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése szerint a rendőrség szervezetére, működésére vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg, a szerződéses határvadással kapcsolatos rendelkezések is sarkalatosak, ezért a sarkalatosági záradékot módosítani kell.

28. §

A c) és d) pontokhoz

A módosítás tovább bővíti azon bűncselekmények és szabálysértések körét, melyeket az NVSZ megbízhatósági vizsgálat során eljáró tagja elkövethet. Ezek az új tényállászerű magatartások elengedhetetlenek ahhoz, hogy a hivatali, munkaköri kötelezettségek védett állomány általi teljesítése eredményesen ellenőrizhető legyen. Természetesen az ügyészi jóváhagyás továbbra is feltétel marad és a módosítás tovább növeli a garanciákat azzal, hogy kifejezetten rögzíti, hogy módszerként akkor követhet el bűncselekményt, szabálysértést vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegést, ha megalapozottan feltehető, hogy az alkalmas a hivatali/munkaköri köteletség ellenőrzésére és az elengedhetetlenül szükséges, illetve megjelenik az is, hogy az arányosság követelményét fokozott körültekintéssel kell érvényesíteni.

Az e) pontokhoz

Szükséges a jelzés elhelyezési jogosultságra figyelemmel kiegészíteni az Rtv. vonatkozó rendelkezését azzal, hogy ha a jelzés elhelyezését az NVSZ rendelte el, akkor a jelzés elhelyezésének elrendeléséért és megszüntetéséért, illetve a kért intézkedésért is a jelzés elhelyezését kérő, vagyis az NVSZ a felelős.

31–33. §

Az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 2020. december 16-i (EU) 2020/2184 európai parlamenti és tanácsi irányelv hazai jogrendszerünkbe történő átültetési határideje 2023. január 12. Ehhez szükséges a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény vonatkozó felhatalmazó rendelkezésének kiegészítése az ivóvízhez való hozzáférésre utalással, miután az uniós jogszabály ilyen jellegű előírásokat is tartalmaz, és ezek átültetése csak a megfelelő felhatalmazó rendelkezés alapján kiadott végrehajtási rendelettel lehetséges. Egyidejűleg a törvénymódosítás az állam feladatai között is felsorolja az ivóvízhez való hozzáférés biztosítását.

34. §

Az agglomerációs központok 2023. január 1-jével történő létrejötté következtében a helyi jogállású büntetés-végrehajtási intézetek 2023. január 1-jétől az agglomerációs központok telephelyeként működnek önálló feladat- és hatáskörrel, saját állományszervezési táblázattal és a helyi szerv parancsnoka munkáltatói jogkörének fenntartásával, azonban a továbbiakban nem minősülnek költségvetési szervnek és elveszítik jogi személyiségüket is.

Az agglomeráció létrejöttével a helyi jogállású büntetés-végrehajtási intézetek (a továbbiakban: bv. intézetek) az agglomerációs központok telephelyeiként fognak a továbbiakban működni.

35. §

2023. január 1-jén létrejön a Büntetés-végrehajtás Gazdasági Ellátó Intézet (a továbbiakban: GEI), amely ellátja egyrészt a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága működését biztosító infrastruktúra üzemeltetését (például takarítás, műszaki ellátás), átveszi a gazdasági végrehajtói feladatokat (például illetményszámfejtés, vagyongazdálkodással és lakáscélú munkáltatói kölcsönökkel összefüggő teendők), továbbá ellátja a teljes büntetés-végrehajtási szervezet tekintetében a gazdasági szakterület részét képező országos végrehajtási feladatokat (például beszerzés, beruházás, objektum fenntartás és üzemeltetés, karbantartás, informatika).

36. §

A büntetés-végrehajtási szervezet (a továbbiakban: bv. szervezet) hatékonyabb működése, a középírányító szerv tehermentesítése, valamint a bv. intézetek gyakorlatának egységesítése, a jó gyakorlatok a teljes szervezet szintjén történő meghonosítása érdekében agglomerációs együttműködési rendszer kerül kialakításra. Az agglomerációs vezetők az országos parancsnok által meghatározott feladatköröket gyakorolják az adott agglomerációban érintett bv. intézetek vonatkozásában, valamint rendszeres kapcsolatot tartanak egymással, továbbá a középírányító szervvel. Az agglomerációk egyes feladatokat az erőforrások hatékonyabb kihasználása érdekében közösen, együttműködésben végeznek. Az agglomerációba valamennyi büntetés-végrehajtási intézet bevonásra kerül, velük együttműködve a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok is bevonhatók az agglomerációba.

37. §

A korábbi feladatkörök kibővülnek az agglomerációs központ vezetőjének feladataival.

38. §

A helyi jogállású intézetek gazdasági önállósága megszűnik, e tekintetben a helyi parancsnok feladatait és felelősségét az agglomerációs központ vezetője veszi át.

40–43. §, 222. §

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény szerinti jogosultsági nyilvántartás adatainak naprakészen tartása érdekében a törvénymódosítás megteremti a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő rendszeres adatszolgáltatás jogalapját. Az új rendelkezés miatt a teljes törvényi előírás technikai módosítása szükséges.

A törvénymódosítás biztosítja, hogy a kötvénnyilvántartó szerv a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény szerinti jogosultsági nyilvántartással kapcsolatos feladatai ellátása során kezelhesse és továbbíthassa a személyi azonosítót.

Az arcképlemezési nyilvántartásról és az arcképlemező rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény hatályos 6. § (1) és (2) bekezdése, valamint a törvénymódosítás alapján a jogosultsági nyilvántartás tartalmazza a polgár személyi azonosítóját. A törvénymódosítás a Szaztv. 32. §-a és 36. §-a tekintetében a személyi azonosító kezelésére és továbbítására megteremti a nyilvántartást vezető szerv részére a jogalapot.

A törvénymódosítás az ARCEL alkalmazás felhasználóinak autentikációja során a központi jogosultságkezelő rendszer (KPJSZ) által végrehajtott, a természetes személyazonosító adatok alapján történő ellenőrzés érdekében szükséges.

A törvénymódosítás alapján a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartását, valamint a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartását vezető Országos Bírósági Hivatal jogosulttá válik a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő folyamatos adatszolgáltatásra, ami a nyilvántartásai naprakészen tartását biztosítja. Az új rendelkezések miatt a teljes törvényi előírás technikai módosítása szükséges.

44. §

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren repülőtéri tűzoltóság fenntartását a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Függelékének kihirdetéséről szóló 2007. évi XLVI. törvény, valamint a repülőterekhez kapcsolódó követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló 139/2014/EU rendelet írja elő.

Jelenleg a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (Ttv.) alapján a Repülőtéren hivatásos tűzoltóság működik, működési, fenntartási és alapfeladatai ellátásához szükséges fejlesztési, képzési költségeit – a személyi állomány bér- és bérjellegű költségei és általános tűzoltó-szakmai képzési költségei kivételével – a Repülőtér üzemeltetője biztosítja a Repülőtér üzemeltetője és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság erre vonatkozó megállapodása szerint, továbbá a Ttv. felhatalmazza a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert, hogy – a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben szabályozza a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér tűzvédelmi, műszaki mentési feladatait ellátó hivatásos tűzoltóság működésére, fenntartására és fejlesztésére vonatkozó szabályokat, és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjét, hogy meghatározza a Repülőtéri tűzoltó szolgálat tűzoltási, műszaki mentési tevékenysége végrehajtásának módjára vonatkozó szakmai szabályokat és a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel való együttműködés rendjét.

A módosítás alapján a Repülőtéren a tűzoltó szolgálatot a jövőben nem hivatásos tűzoltók, hanem a Repülőtér üzemeltetője által jogszabályban előírt módon létesített és fenntartott létesítményi tűzoltóság végezné. A létesítményi tűzoltóságra vonatkozó részletes előírásokat a 239/2011. (XI. 18.) Korm. rendelet tartalmazza, azonban a jelenlegi szabályozási környezetben a Repülőtér Hivatásos Tűzoltósága – mivel nem minősül létesítményi tűzoltóságnak – nem tartozik a rendelet hatálya alá. A szabályozás megszünteti a magyarországi repülőterek mentő-tűzvédelmi ellátásának szervezeti különbségeit (hivatásos tűzoltóság, tűzoltó szolgálatok), és egységes követelményeket támaszt minden érintett repülőtéri üzemeltető felé, valamint biztosítja a tűzoltási és műszaki mentési feladatok végrehajtásának egységes kontrollját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv részére.

46. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a megelőlegezett gyermektartásdíj összege tekintetében 2022. január 1-jétől úgy szabályoz, hogy a gyámhivatal főszabályként a bíróság által a tartásdíj megfizetésére kötelező határozatban megállapított összeget, százalékos marasztalás esetében az alapösszeget előlegezi meg azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekenként a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát. A hatályos szabályozás nem ad lehetőséget ennél alacsonyabb megelőlegezett összeg meghatározására, ugyanakkor a megelőlegezés elrendelhető abban az esetben is, ha a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 80%-át nem haladta meg. A módosítással lehetőség nyílik a megelőlegezett összeg főszabálytól eltérő, alacsonyabb összegben történő megelőlegezésére is.

48. §

A gyermekvédelmi gyámság bevezetésével egyidejűleg lehetőség nyílt a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő között a gyámi feladatok megosztására. Lehetővé vált, hogy a gyermek számára otthont nyújtó ellátást biztosító nevelőszülő kirendelhető legyen egyes gyámi feladatok ellátására. A rendelkezés módosítja a nevelőszülő gyámi kirendelésének feltételeit, a nevelőszülő akkor rendelhető ki az egyes gyámi feladatok ellátására, ha már legalább két éve nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll. Így a Gyvt.-ben indokoltá vált a gyermek számára történő szélesebb körű tájékoztatási kötelezettséget előírni, többek között a nevelőszülő egyes gyámi feladatokra történő kirendelésének lehetőségéről és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek ezzel kapcsolatos véleménynyilvánítási lehetőségéről.

49. §

A gyermekek számára szükséges és indokolt otthont nyújtó ellátás esetében a módosítással pontosításra kerül, hogy a kizárólag életkora miatt különleges ellátási szükségletű gyermek, valamint az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek, továbbá az utógondozói ellátásra jogosult fiatal felnőtt esetében az ellátásra való jogosultság nem a gyermek születésnapján, hanem az azt követő nappal szűnik meg.

50. §

Az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 2020–2023 közötti nemzeti stratégia végrehajtását szolgáló, 2022–2023 közötti időszakban végrehajtandó intézkedési tervről szóló 1228/2022. (IV. 14.) Korm. határozat 1. melléklet II. 3. 2. pontjában szerepel az emberkereskedelem áldozatává vált, családjukban nevelkedő gyermekek terápiás intézményi ellátásának modellezése 2023-ban.

Az emberkereskedelem területén az áldozatok menekítésével, gondozásával foglalkozó szervezetek jelzése alapján megállapítható, hogy vannak olyan gyermekek, akik családjukban élve válnak áldozattá, és nem minden esetben indokolt a gyermekek nevelésbe vétele, ezáltal a szülői felügyeleti jogok korlátozása. A családjukban élő gyermekek részére szükséges kialakítani egy új típusú védett elhelyezést, ahol speciális terápiás ellátás biztosításával, a családok aktív segítése, támogatása valósulhat meg, hogy ne kerüljön sor a gyermek családjából való kiemelésére, nevelésbe vételére. Ezzel csökkenthető lehet a gyermek újbóli áldozattá válása, a családi funkciók erősítésével a család megtartó és összetartó ereje megfelelően működhet.

51. §

A módosítás a nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek ellátására fordítandó nevelési díj és ellátmány összevonására, valamint egy jogcímen, úgynevezett „nevelési ellátmány” megnevezéssel történő juttatására irányul. A nevelési ellátmány alapjául a központi költségvetési törvényben rögzített összeg kerül meghatározásra, a gyermek szükséglete szerint differenciált módon. Az átlagos, a különleges, a speciális vagy kettős szükségletű gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt ellátására folyósítandó nevelési ellátmány összege tehát így a mindenkori központi költségvetés tervezésekor felülvizsgálhatóvá válik, ezzel biztosítva a nevelési ellátmány összegének értékállóságát.

52. §

A gyakorlati tapasztalatok alapján indokoltá vált a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás keretében a gyermekvédelmi gyámsággal kapcsolatos feladatok összefoglalása és kiemelése, különös tekintettel a gondozási hellyel történő együttműködésre.

53. §

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony körében rögzítésre kerül, hogy a gyermekgondozó biztosításának különleges szükségletű gyermekek számához történő igazítása független attól, hogy ellátásukról nevelőszülő vagy különleges nevelőszülő gondoskodik.

54. §

Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek törvényes képviselőjének ellátása szempontjából hatékonyabb eszköznek bizonyul, ha a gyámi feladatok ellátása megoszlik a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő között. Ennek elősegítése érdekében módosulnak a nevelőszülő egyes gyámi feladatokra való kirendelésének szabályai. A kirendeléshez nem lesz szükséges, hogy a nevelőszülő már két éve nevelje az adott gyermeket, viszont feltétele lesz, hogy már két éve nevelőszülői feladatokat lásson el, így kellő jártassággal rendelkezzen a nevelőszülői feladatok területén. E tapasztalat birtokában fel tudja mérni, hogy reális-e a részéről a törvényes képviselői feladatok vállalása a gyermek gondozása, nevelése mellett.

Ezzel egyidejűleg erősíteni szükséges a gyermekvédelmi gyám és a gyermek gondozási helye közötti együttműködést. Továbbá garanciális szabályként lehetővé kell tenni, hogy ha a gyámi feladatok ellátása megoszlik a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő között, a gyermek a gyermekvédelmi gyámhoz fordulhasson, ha a nevelőszülő nem az érdekeinek megfelelően látja el képviselőjét.

55. §

A gyermekvédelmi gyámság egységes és hatékony ellátását támogatja a gyermekvédelmi gyámok közreműködésével készült, a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által jóváhagyott egységes, kötelező módszertan.

56. §

A gyakorlati visszajelzések alapján indokoltá vált a gyermekvédelmi gyám feladatainak kiegészítése azzal, hogy bizonyos feltételek teljesülése esetén hozzájárulhat a gyermek fényképének és hangfelvételének a készítéséhez, illetve felhasználásához.

57. §, 65. §

A kapcsolattartás végrehajtása bírósági hatáskörbe került, ezért szükséges a Gyvt. egyes rendelkezéseiből a gyámhatósági hatáskörre utalást hatályon kívül helyezni.

58–61. §

A Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer továbbfejlesztése keretében elkészült a nevelőszülők alkalmasságának megállapításával és a foglalkoztatási jogviszony létesítésével kapcsolatos tevékenység adminisztrációs modulja, az otthont nyújtó és utógondozói ellátást nyújtó szolgáltatók férőhelyeinek nyilvántartása, valamint a gyermekvédelmi gyámok nyilvántartása. Az új modulok bevezetésével módosulnak az adatkezelésre, továbbá a nyilvántartások vezetésére vonatkozó szabályok.

62. §

A gyermekvédelmi szakellátásban és a javítóintézetben foglalkoztatott személyek képzésére, a képzés szakmai és vizsgakövetelményeire, valamint a vizsgaszervezéssel kapcsolatos kérdésekre, továbbá a gyermekvédelmi gyámok képzésére és vizsgakövetelményeire vonatkozó szabályok miniszteri rendeletben történő szabályozására ad felhatalmazást a rendelkezés.

63. §

A nevelési ellátmány bevezetéséhez átmeneti rendelkezés szükséges annak érdekében, hogy a nevelőszülői hálózatot fenntartók részére egyértelműen meghatározottak legyenek a gyermekek és fiatal felnőttek után a nevelőszülőnek fizetendő járandóságok, tekintettel arra, hogy a 2023. évi központi költségvetés már elfogadásra került. A 2024. évtől a nevelési ellátmány összegét a központi költségvetésről szóló törvény tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy a nevelési ellátmánnyal kapcsolatos módosítások 2023. január 2-án lépnek hatályba, az átmeneti rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a megemelt összegű nevelési ellátmány január 1-jétől, a teljes január hónapra jár, feltéve, ha a nevelőszülő az egyéb feltételeknek megfelel.

64. §

A rendelkezés a szövegcsérés és pontosító rendelkezéseket tartalmazza. Ezek közül kiemelendő módosítás, hogy a védelemben vett gyermekek biztonságának növelése érdekében kimondásra kerül a védelemben vételi határozat azonnali végrehajthatósága. Így a jogorvoslati eljárás elhúzódása esetén is biztosított a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében szükséges szolgáltatások nyújtása.

Fentiekén túl a nevelőszülők részére meghatározott képesítési előírásoknak történő megfelelés határideje meghosszabbításra kerül 2024. december 31-ig.

A módosítás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító jövedelmi küszöb tekintetében a normál jogrendi szabályozásba is átemeli a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendeletben meghatározott mértéket.

A rendelkezés átvezeti azt a terminológiai változást, amely egységes viszonyítási alapot vezet be szociális vetítési alap elnevezéssel.

67. §, 73. §, 74. § b) pont

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) módosítása révén biztosítható a köznevelési intézmények által SARS-CoV-2 koronavírus elleni oltottsági státuszra vonatkozó adatkezelés tekintetében a NAIH ajánlásában foglaltaknak megfelelő szabályozási környezet kialakítása.

A módosítás lényeges eleme, hogy a koronavírus helyett általánosságában ad járványveszély esetén felhatalmazást az adatok kezelésére (abban az esetben, ha a Kormány a fertőzés elleni védettség igazolásáról dönt).

A fentiekben túlmenően a rendelkezés meghatározza, hogy ki kezelheti az adatokat, valamint lehetőséget biztosít arra mások alapjogainak védelme érdekében, hogy a köznevelési és szakképző intézmények – az informatikai rendszer késedelme vagy el nem érhetősége esetén – a foglalkoztatottjaiktól, a nagykorú tanulóktól, és a gyermek törvényes képviselőjétől is bekérjék a fertőzöttségi vagy védettségi adatokat.

A köznevelési intézmények és szakképző intézmények fenntartói gondoskodnak arról, hogy az egyes intézmények a jogszabály-módosítással összefüggésben tájékoztatást kapjanak – az adatbiztonság követelményét kiemelten figyelembe véve – a különleges adatként minősülő egészségügyi adatok kezelésének módjáról.

68. §, 72.§, 74. § a) és c) pont

Az Eütv. szerinti egészségügyi szolgáltatóra vonatkozó irányítási szabályok módosítása figyelemmel arra, hogy a honvédelmi egészségügyi szolgáltató Eütv. 244/C. § szerinti átalakulását követően nem fognak az irányítása alá nem honvédelmi szervezetnek minősülő egészségügyi szolgáltatók tartozni. Ennek keretében szövegpontosító, hatályon kívül helyező rendelkezések szükségesek.

69. §

Az Eütv. 232/D. § (4) bekezdése értelmében egészségügyi válsághelyzetben vagy járványügyi készültség esetén a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény szerinti, az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról (a továbbiakban: ügyeleti ellátás) megállapodás alapján az állami mentőszolgálat útján is gondoskodhat.

Jelenleg is folyamatban van Hajdú-Bihar megyében az ügyeleti ellátásra a fentiek szerinti megállapodás az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) és az érintett önkormányzatok között.

A zökkenőmentes átállás érdekében biztosítani kell, hogy az egészségügyi válsághelyzet vagy járványügyi készültség megszűnése esetén is az OMSZ a feladatot elláthassa, egészen azok megszűnésétől számított hat hónapig. Ebben az esetben új megállapodást nem kell kötnie, valamint a megkötött megállapodások is hatályban maradnak.

A módosítás lehetőséget ad arra is, hogy a megszűnést követően is lehessen a zárónapig – a különleges ellátási igényekre figyelemmel – új megállapodást kötni.

A módosítás a fentiekben túl technikai pontosításokat tartalmaz.

70. §

Az Eütv. 232/F. §-a alapján az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 13. § (1) bekezdése és az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 35. § (1) bekezdése szerinti versenyeztetés mellőzhető az állam tulajdonában álló orvostechikai eszközök, fertőtlenítőszer, gyógyszerek és egyéni védőeszközök értékesítése során. Továbbá az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt a koronavírus-világjárvány elleni védekezés érdekében a költségvetési forrásból beszerzett, az állam tulajdonában álló egészségügyi felszerelés, berendezés, gyógyszer és fertőtlenítőszer, valamint az állam tulajdonában álló egyéb orvostechikai eszköz, gyógyszer, fertőtlenítőszer, egyéni védőeszköz – jogszabályban meghatározottak szerint –

- a) a koronavírus-világjárvány megelőzéséhez, terjedésének megakadályozásához szükséges mértékben, és
- b) erre vonatkozó, indokolt, közzeladat ellátására vagy azzal szorosan összefüggő célból térítésmentesen átruházható.

A koronavírus-világjárvány elleni védekezést elősegítő egészségügyi készlet, egyéni védőeszköz vagy egyéb orvostechikai eszköz, gyógyszer, fertőtlenítőszer térítésmentes átruházásáról

- a) egészségügyi szolgáltatói körön kívüli kiadás esetén az Operatív Törzs vezetője,
- b) egészségügyi szolgáltatói kör részére történő kiadás esetén a miniszter

dönt. A koronavírus-világjárvány elleni védekezést elősegítő egészségügyi készlet külföldre történő kiadása esetén a miniszter javaslata alapján az Operatív Törzs előzetes állásfoglalását követően a Kormány nyilvános kormányhatározatban dönt.

A módosítás lehetőséget ad arra, hogy az egészségügyi válsághelyzet megszűnése esetén a megszűnést követően az egészségügyi válsághelyzet keretében beszerzett, még rendelkezésre álló, fel nem használt egészségügyi célú vagyonelemek rugalmasan és hatékonyan felhasználhatóak legyenek.

71. §

Az Eütv hatályos, a honvédelmi egészségügyi szolgáltatóból történő kiválással létrejövő új egészségügyi szolgáltatóra vonatkozó átmeneti rendelkezéseket (Eütv. 244/C. §) további átmeneti rendelkezésekkel egészíti ki, amelyek az érintett személyi állomány meghatározására, illetményük tekintetében garanciális szabályokra, a szolgáltatónak a kiválást követő átmeneti időszak alatti üzemeltetésére vonatkoznak.

A honvédelmi egészségügyi szolgáltatóból kiválással létrejövő egészségügyi szolgáltató állományának egy részét a honvédelmi egészségügyi szolgáltató honvédelmi alkalmazotti állománya alkotja. Mivel honvédelmi alkalmazott kizárólag honvédelmi szervezetnél foglalkoztatható, ezért az érintett honvédelmi alkalmazotti állomány jogviszonya a törvény erejénél fogva átalakul egészségügyi szolgálati jogviszonnyá. A honvédelmi alkalmazotti jogviszony megszűnése és ezt közvetlenül követően az egészségügyi szolgálati jogviszony létrejötte a törvény erejénél fogva történik, ezáltal is garantálva az érintettek részre a folytonosságot, ugyanakkor kizárva ezzel a munka törvénykönyve szerinti jogviszony megszűnéshez kapcsolódó egyes jogintézmények (pl. szabadságmegváltás, végkielégítés stb.) alkalmazhatóságát. A törvény egy záros, 15 napos határidőt szab az új egészségügyi szolgáltató részére, hogy – kivételszabályként – egy egyoldalú jognyilatkozattal keletkeztesse az egészségügyi szolgálati munkaszerződést. E jognyilatkozat egyoldalúságából fakadó eltérésektől eltekintve, tartalmilag megfelel az egészségügyi szolgálati munkaszerződés tartalmával. A törvény egyúttal egy speciális lehetőséget biztosít az érintettek részére az átalakult jogviszony megszüntetésére azzal, hogy az új egészségügyi szolgáltatótól kapott egyoldalú jognyilatkozat kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül, lényegében a jogviszony-átalakulás következtében létrejött egészségügyi szolgálati jogviszony fenn nem tartásának szándékát kifejező, az új jogviszonyt megszüntető egyoldalú nyilatkozatot tehet. Ebben az esetben a jogviszony szintén a törvény erejénél fogva szűnik meg.

Az egészségügyről szóló törvény átmeneti rendelkezései kiegészülnek továbbá a jogviszony-átalakulással kapcsolatos (garanciális) szabályokkal, amelyek a jogviszony folytonosságát, a teljes illetmény garantálását, a folyamatban lévő, joghatással bíró kötelek (tanulmányi szerződés, perek, határidők folyása, egészségügyi szolgálati jogviszony törvény erejénél történő megszűnésének esete) rendezését teszik lehetővé.

75. §

A diplomata útlevelek érvényességi ideje jelenleg kizárólag az utazás időtartamára terjedhet. A gyakorlati tapasztalatok azt igazolják, hogy a külpolitikáért felelős miniszter megbízásából diplomáciai küldetéssel járó feladatok rendszerint tartós feladatellátással valósíthatók meg, illetve gyakran többszöri utazással járnak. Erre figyelemmel indokolt a diplomata-útlevelek érvényességi idejét oly módon megállapítani, hogy az adott megbízatáshoz szükséges időtartamban biztosítsa a megbízott részére a diplomata útlevel használatát. A tervezet ennek okán a külpolitikáért felelős miniszter döntési hatáskörébe utalja a diplomata útlevelek érvényességi idejének megállapítását.

76. §

Jelenleg a külpolitikáért felelős miniszter engedélye alapján kiállított külügyi szolgálati útlevelek érvényességi ideje kizárólag az utazás időtartamára terjedhet. A gyakorlati tapasztalatok azt igazolják, hogy a külpolitikáért felelős miniszter megbízásából diplomáciai küldetéssel járó feladatok rendszerint tartós feladatellátással valósíthatók meg, illetve gyakran többszöri utazással járnak. Erre figyelemmel indokolt az érvényességi idejét oly módon megállapítani, hogy az adott megbízatáshoz szükséges időtartamban biztosítsa a megbízott részére a külügyi

szolgálati útlevél használatát. A tervezet ennek okán a külpolitikáért felelős miniszter döntési hatáskörébe utalja a külügyi szolgálati útlevelek érvényességi idejének megállapítását.

77. §

Jogalkalmazói gyakorlat indokolja, hogy az általános hatáskörű útlevélhatóság is jogosult legyen az útlevél visszatartására. A büntetés végrehajtási jogviszony ugyanis sok esetben szűkebb időintervallumot ölel fel, mind a külföldre utazási korlátozás ideje, amely utóbbit jelenleg a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény (a továbbiakban: Utv.) taxatív szabályoz. A büntetés végrehajtási jogviszony ideje alatt és azt követően a feltételes szabadságra bocsátás ideje alatt, de már büntetés végrehajtási jogviszony megszűnése után az okmányok őrzése letétként történik, a büntetés-végrehajtási intézet által. A büntetés-jogviszony létrejötté (pl. a jogerős ítélet időpontjától a szabadságvesztés büntetés megkezdéséig) előtt is gondoskodni kell az útlevél őrzéséről, a külföldre utazási korlátozás érvényesítése érdekében.

78. §

Az (1) bekezdéshez

A 24. § (1) bekezdés o) pontjában pontosító rendelkezés a konzuli tisztviselő hatáskörében kiadott ideiglenes magánútlevél útiokmány-nyilvántartásban kezelt adatait szabályozza.

A (2) bekezdéshez

Az Utv. 2023. január 1-jétől határoz meg a nemzetiségi név útlevélen való feltüntetésére vonatkozó rendelkezéseket. E törvényi szabályokat az egyes hatósági eljárásokat érintő egyszerűsítések érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2021. évi L. törvény iktatta be, amelyet a normaszöveg koherenciája miatt technikailag pontosítani kell.

A nemzetiségi név nyilvántartásbeli kezelésével lehetővé válik a nemzetiségi névadatot tartalmazó okmányok pótlása is, amely a jelenlegi jogszabályi környezet (csak a feltüntetés tényének kezelése) alapján nem lehetséges. Az időközben megkezdődött fejlesztési feladatok lehetővé tették (nemzetiségi karaktereket tartalmazó betűkészlet), hogy az útiokmány-nyilvántartás ne csak az útlevélen történő feltüntetés tényét tartalmazza, hanem az okmányon megjelenő nemzetiségi név is szerepeljen az útiokmány-nyilvántartásban. Ezzel az útlevél valamennyi adata az útiokmány-nyilvántartás része lesz, így az érintett személy valamennyi adata akár az Infotv. szerinti tájékoztatás, akár az Utv. szerinti adatszolgáltatás részét képezheti.

79. §

A 24/A. § (1) bekezdés a) pontjának módosítása azért szükséges, mert az anyakönyvvezető is kijelölésre került közreműködőként a névváltozással járó házasságkötés kapcsán történő hivatalbóli okmány kiállítási eljárásban, az Utv. végrehajtási rendeletében. Indokolt, hogy az általános hatáskörű útlevélhatóság felügyeleti jogköre így erre a közreműködői csoportra is kiterjedjen, ahogy az a többi közreműködő esetében már fennáll.

80. §

A módosítás pontosítja az Utv. 30. § (1) bekezdését, mert továbbra is indokolt a jelenlegi gyakorlat fenntartása a papír alapú iratok kezelése tekintetében. Ez azt jelenti, hogy az eljárás során keletkező papír alapú dokumentumok a közreműködők kezelésében csak az általános hatáskörű útlevélhatóság részére archiválásra történő felterjesztésig maradnak.

A módosítás az Utv. 31. § (1) bekezdésben az ideiglenes magánútlevelek funkciója és ezzel összefüggő érvényességi ideje miatt kivételi szabályt vezet be az ezen okmányokra irányuló útiokmány-nyilvántartásbeli adatkezelési idő tekintetében. Az általánosan érvényesülő 15 éves határidőtől eltérően ugyanis ezen okmányok esetében elegendő az adatkezelés idejét 1 évben meghatározni.

81. §

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosítása alapján az alapvető jogok biztosa részt vesz a fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlőségének megteremtéséhez szükséges intézkedések megalapozása érdekében elfogadott Országos Fogyatékossgügyi Program előkészítésében, és figyelemmel kíséri annak végrehajtását. Az alapvető jogok biztosa – az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény rendelkezései alapján – az Országos Fogyatékossgügyi Tanács tagjaival együttműködésben, a civil társadalmat reprezentáló Fogyatékossgügyi Tanácsadó Testület bevonásával látja el feladatait.

83. §

A módosítás jogalapot teremt a közúti közlekedési nyilvántartásból történő adatszolgáltatáshoz a vezetői engedély elektronikus pótlása iránti eljárásban.

84. §

A módosítás a járművezető kényszergyógykezelés hatálya alatt állásának vizsgálata érdekében a bünygyi nyilvántartás és az engedély-nyilvántartás közötti közvetlen, korszerű rendszerkapcsolatot segíti elő.

85. §

A módosítás a már működő adatkapcsolat szabályozását pontosítja. A közlekedési igazgatási hatóság a Kknyt. 19. (1) bekezdésének b) pontja alapján jogosult a feladatainak ellátásához szükséges adatok megismerésére, azonban szükséges a járműnyilvántartás származás-ellenőrzési és eredetiségvizsgálati nyilvántartással való adatkapcsolatához hasonlóan meghatározni az adatkapcsolat módját. Az ügyintézési folyamat egyszerűsítése érdekében az ideiglenes rendszámáblák nyilvántartásának szakrendszere informatikai adatkapcsolat útján fér hozzá az ideiglenes rendszámáblák kiadásához szükséges információkhoz.

86. §

A törvény módosítás a járművezető kényszergyógykezelés hatálya alatt állásának vizsgálata érdekében a bünygyi nyilvántartás és a vezetői engedély-nyilvántartás közötti közvetlen, korszerű rendszerkapcsolatot segíti elő a vezetői engedély iránti hatósági eljárásban a járművezető kényszergyógykezelés alatt állásának ellenőrzése érdekében.

87. §

A törvény módosítás a tartózkodási engedély meglétének vizsgálata érdekében – meghatározott adatok tekintetében – az idegenrendészeti nyilvántartás és a vezetői engedély-nyilvántartás közötti közvetlen, korszerű rendszerkapcsolatot segíti elő.

88. §

A szabálysértési ügyben eljáró hatóságnak a gyakorlatban egyre több esetben van szüksége okirattári alapisra, amelynek igényléséhez a törvény módosítás jogalapot teremt.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény rendelkezéseivel összhangban a törvény módosítás az érintett szolgáltató számára is lehetővé teszi az engedély-nyilvántartásból történő adatszolgáltatást (automatikus információ-átvétel útján).

89. §

A jármű tulajdonjogának és üzemeltető személyének változását igazoló teljes bizonyító erejű magánokirat Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali Szolgáltatás igénybevetelével történő létrehozásához és az automatizált eljárás lefolytatásához a jármű-nyilvántartásban szereplő adatok és a kérelemben megadott adatok összevetése szükséges a kérelem befogadhatósága és az automatizált eljárás lefolytathatósága érdekében. A törvény módosítás az informatikai adatkapcsolat útján történő közvetlen adatátadás jogalapját teremt meg.

90. §

1–12. és 14–16. pontok: A módosítás az automatizált ügyintézés fogalmát vezeti be. Az új fogalom így valamennyi, azaz elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény hatálya alá tartozó eljárásban érvényesülhet.

13. pont: A Kknyt. 8. § (1) bekezdés a) pont ak) alpontjával kapcsolatos módosítással összefüggésben szabályozza az adat közhiteles voltát.

91. §

A szabálysértési ügyben eljáró hatóságnak egyre több esetben van szüksége okirattári alapisra, amelynek igényléséhez a törvénymódosítás a Kknyt. 19. § új (2a) bekezdésével a jogalapot teljes körűen megteremti. A korábbi hasonló tartalmú rendelkezést a törvénymódosítás egyidejűleg hatályon kívül helyezi.

93. §

A módosítás a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hvt.) fogalomhasználatának megfelelő pontosítást tartalmaz.

94. §, 96. §

A személy- és vagyonvédelmi tevékenység személyes végzéséhez a rendőrség által kiadott igazolvány szükséges. Az igazolvány kiadását meg kell tagadni, ha a kérelmező a tevékenység gyakorlását kizáró rendelkezés hatálya alatt áll.

A személy- és vagyonvédelmi tevékenységet végző személy – vagyis a személy- és vagyonőr – esetében a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényben (a továbbiakban: Szvmtv.) meghatározott megtagadási okok nem alkalmazhatók.

Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Erfesztv.) 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint a személy- és vagyonőrre az Erfesztv. szerinti alkalmazási feltételeket kell alkalmazni.

Az Erfesztv. 5. § (2) bekezdés e) pontja szerint nem lehet személy- és vagyonőr, aki az itt meghatározott bűncselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll. Az Szvmtv. 11. § (2) bekezdés c) pontja lehetővé teszi az igazolvány bevonását abban az esetben, ha az Szvmtv. hatálya alá tartozó tevékenységet végző személlyel szemben büntetőeljárás – mint az igazolvány kiadásának megtagadási oka – van folyamatban.

A személy- és vagyonőr esetében azonban nem az Szvmtv. szerinti, hanem az Erfesztv. szerinti megtagadási okokat kell figyelembe venni, ezért a módosítás célja az, hogy a személy- és vagyonőr részére kiállított igazolvány ugyanilyen jogalapon történő bevonásának és visszaadásának jogalapját megteremtse.

95. §

A módosítás célja, hogy a hatósági igazolvány körözése elrendelésének jogalapját megteremtse, megjelölve egyúttal az erre kötelezett rendőri szervek körét.

97–98. §

A módosítás célja, hogy az Szvmtv. és az Erfesztv. panaszkezeléssel összefüggő szabályai közötti koherenciát biztosítsa.

Az Erfesztv. 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint a személy- és vagyonőr esetében az intézkedéssel, kényszerítő eszközzel szembeni panaszra és kivizsgálására magát az Erfesztv.-t kell alkalmazni. Az Erfesztv. 22. § (3a) bekezdése szerint akinek a személy- és vagyonőr jogszabályban meghatározott intézkedése, vagy annak elmulasztása jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító munkáltatójához. Ha az intézkedés során kényszerítő eszköz alkalmazására is sor került, akkor pedig – a 22. § (4) bekezdés a) pontja szerint – a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamarához (a továbbiakban: Kamara) lehet fordulni panasszal.

Az Szvmtv. módosításának célja, hogy kifejezetten rögzítésre kerüljön, hogy a Kamara csak e körben – vagyis kényszerítő eszköz alkalmazása esetén – bírálja el a panaszt.

99. §

A felügyeleti bírság kiszabásának feltételeit meghatározó törvényi rendelkezések a naplóra vonatkozó szabályok megszegését csak a hatóság figyelmeztetése ellenére történt ismételt megsértése esetén nyilvánítják súlyos jogsértésnek és teszik lehetővé szankcióként a bírság kiszabását. Tekintettel arra, hogy a szerződést nyilvántartó napló pontos vezetése elengedhetetlen a hatósági ellenőrzés eredményes végzése szempontjából, indokolt az erre vonatkozó szabály megsértését a súlyos jogsértések körébe emelni.

100. §

Az Szvmtv. 15. § (1) bekezdése szerint a vállalkozás a szerződésekről a naplóban nyilvántartást vezet, és e naplót az utolsó bejegyzés napjától számított öt évig megőrzi. A rendőrség az Szvmtv. 15. § (4) bekezdése szerint – a szerződéses felek érdekeinek sérelme nélkül – megtekintheti a naplót, továbbá a nyilvántartási okmányokat. A gyakorlatban esetenként visszásságot okoz, hogy a naplóhoz kapcsolódó nyilvántartást attól fizikailag elkülönülve, különálló lapok formájában vezetik, ami lehetőséget biztosít a nyilvántartás adatainak – az eredetileg rögzített szöveg (adat) nyomon követhetősége biztosításának mellőzésével történő – megváltoztatására.

A módosítás alapján a szerződést ténylegesen teljesítő személy vagy személyek nevét, a megbízó nevét, lakcímét vagy székhelyét, a 20. § alapján a fizetett egészségügyi szabadság kezdetének és befejezésének dátumát, valamint az igazolást kiállító háziorvos nevét és pecsétszámát csak a naplóban lehet nyilvántartani, más módon nem. Ez elősegíti az Szvmtv. 15. § (3) bekezdésében előírt, az eredetileg rögzített szöveg olvashatóságát biztosító rendelkezés érvényesülését is.

101. §

Az Eütv. 244/C. § alapján a honvédelmi egészségügyi szolgáltatóból történő kiválással létrejövő új egészségügyi szolgáltató feladatkörével összefüggő pontosító rendelkezés.

102. §

A módosítás célja, hogy – a hatóság adminisztrációs, valamint az ügyfelek személyes megjelenés jelentette terheinek csökkentése érdekében – az egyszerűbb megítélésű, illetve a személyes megjelenést nem igénylő ügyekben az ügyindítást kizárólag elektronikus úton tegye lehetővé.

103. §

A jogszerűen elrendelt kiutasítás végrehajtást megelőző hivatalbóli visszavonásának lehetőségét a Harmtv. 47. § (10) bekezdése biztosítja.

A módosítás célja, hogy kötelező jelleggel előírja a kiutasítás és a beutazási és tartózkodási tilalom visszavonását abban az esetben, ha magyar hatóság a külföldit a kiutasítás elrendelését követően, de annak végrehajtása előtt védelemben részesíti (pl. menekültként ismeri el) vagy befogadottként ismeri el.

104. §, 106. §, 110. §

A módosítások célja, hogy a meghívólevéllel kapcsolatos szabályokat, a meghívólevél hatósági záradékolása iránti eljárást és ezzel összefüggésben a látogatás céljából kiadott tartózkodási engedélyt kivezesse az idegenrendészeti szabályozásból. A kérelmek száma az elmúlt években nagymértékben csökkent, továbbá több évtizedes gyakorlati tapasztalat alapján megállapítható, hogy a meghívólevél intézménye feleslegessé vált.

A Harmtv. 50. § (1) és (3) bekezdése, valamint 62. § (3) bekezdése szövegének újra-megállapítása tehát a fenti kivezetést valósítja meg, az átmeneti rendelkezések pedig biztosítják, hogy a kivezetés előtt kiadott, hatóság által záradékolott meghívólevél az érvényességi ideje alatt, a benne meghatározott érvényességi idővel felhasználható maradjon idegenrendészeti hatósági ügyben, továbbá a látogatás céljából kiadott tartózkodási engedélyek érvényesek maradnak a rajtuk meghatározott időpontig.

A meghívó definíciója, továbbá a meghívó kártérítési felelőssége és a vele kapcsolatos jogutódlás hatályos szabályai az átmeneti rendelkezések közé kerülnek.

105. §

Az egészségügyi vonatkozású beutazási szabálynak való megfelelés érdekében szükséges pontosítani a személyt érintő vizsgálatok körét, és rögzíteni az alávetési kötelezettség teljesítésének kikényszeríthetőségét a kiutasítások végrehajtása eredményességének biztosítása érdekében.

107. §

A szálláshelyváltozás bejelentését kizárólag elektronikus úton lehet megtenni, ami nagymértékben csökkenti az idegenrendészeti hatóság adminisztrációs és ügyfélszolgálati terheit, továbbá hozzájárul az elektronikusan intézhető ügyek számának emeléséhez. Emellett csökkenti az ügyfél terheit is, hiszen nem kell az idegenrendészeti hatóság előtt személyesen megjelennie.

108. §

Az (1) bekezdéshez

A módosítás célja, hogy a hatóság az ügyek egyszerűbb intézése érdekében a foglalkoztatóval is tarthasson kapcsolatot.

A (2) bekezdéshez

A hatóság adminisztrációs terheinek, valamint az ügyfelek személyes megjelenés jelentette adminisztratív terheinek csökkentése érdekében indokolt az egyszerűbb megítélésű, illetve a személyes megjelenést nem igénylő ügyekben kizárólagos elektronikus ügyindítást kötelezővé tenni. A kötelezés nem vonatkozik a külképviseleten vagy a kivételes méltánylást érdemlő körülmény igazolásával előterjesztett kérelmekre, melyek a jövőben sem indíthatók az idegenrendészeti elektronikus ügyintézési felületen.

Indokolt továbbá annak előírása is, hogy az egyébként elektronikus ügyintézésre kötelezett személy esetében (pl. jogi képviselő vagy gazdasági társaság) az eljáró meghatalmazott kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő ügyfelei kérelmeit.

A (3) bekezdéshez

Indokolt az elektronikusan indítható ügyek esetén a kérelem benyújtás folyamatának az egyszerűsítése, az ügyféli terhek csökkentése annak érdekében, hogy a kérelmet benyújtónak ne legyen szükséges a kérelem benyújtásához nyomtatásra, és aláírást követően a kérelem nyomtatvány visszatöltésére. Emellett a foglalkoztatók esetén továbbra is szükséges rögzíteni, hogy kizárólag elektronikus úton indíthatják az általuk indítható kérelmeket.

109. §

Fontos érdek fűződik ahhoz, hogy a büntetés-végrehajtási intézet és az idegenrendészeti hatóság (a továbbiakban: OIF) kölcsönösen tudomással bírjon arról, ha harmadik országbeli személlyel szemben büntetőeljárás indul, ilyen személyt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, illetve annak letöltése után szabadul, vagy ha az elítélttel szemben az OIF idegenrendészeti kiutasítást rendelt el. Ennek az „adatcserének” egy része már most is szabályozott, a teljesség érdekében szükséges a tervezet szerinti módosítás. A módosítás hatályba lépésével az alábbiak szerint alakul az adatáramlás:

A fentiek ismeretében lehetősége nyílik az OIF-nak, hogy döntsön az idegenrendészeti kiutasítás elrendelése indokoltságáról, illetve annak a szabadulás után érvényt szerezhessen. Ugyancsak szükséges a másik oldalról, hogy jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt külföldi személy esetén a szabadságvesztést foganatosító büntetés-végrehajtási intézet is értesüljön arról, ha az elítélttel szemben idegenrendészeti kiutasítás lett elrendelve.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 831. §-a jelenleg is rögzíti, hogy az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a nem magyar állampolgárságú vagy Magyarországon lakcímmel nem rendelkező gyanúsított első kihallgatásáról tájékoztatja az ügyészség vagy a nyomozó hatóság székhelye szerint illetékes idegenrendészeti, illetve menekültügyi hatóságot. A befogadás során az OIF a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 106. § (1) bekezdés q) pontja alapján jogosult adatot továbbítani

a büntetés-végrehajtási intézet részére az elítélt személyazonosságának ellenőrzése érdekében. A tervezet szerinti módosítás ezt a rendelkezést egészíti ki azzal, hogy az adattovábbítás másik lehetséges célja, hogy az OIF tájékoztassa a befogadó büntetés-végrehajtási intézetet arról, ha az elítélttel szemben idegenrendészeti kiutasítást rendelt el.

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény hatályos 214. §-a pedig azzal zárja és teszi teljessé a kapcsolódó szabályozást, hogy kötelezi a büntetés-végrehajtási intézetet arra, hogy a külföldi elítélt várható szabadulása előtt harminc nappal, ha a szabadságvesztés hátralévő tartama kevesebb harminc napnál, akkor legkésőbb a jogerős ügydöntő határozatról szóló bírói értesítés kézhezvételét követő munkanapon, illetve, ha a szabadulás időpontja indokolja, haladéktalanul értesíti az ügydöntő határozatot hozó elsőfokú bíróság székhelye szerint illetékes területi idegenrendészeti hatóságot értesítse az elítélt szabadulásáról.

A törvénymódosítás a tartózkodási engedély meglétének vizsgálata érdekében – meghatározott adatok tekintetében – az idegenrendészeti nyilvántartás és a vezetői engedély-nyilvántartás közötti közvetlen, korszerű rendszerkapcsolatot segíti elő.

111. §

Az a) ponthoz

A módosítás célja a kiemelt foglalkoztatók által indított ügyek esetén az eljárásrend egyszerűsítése annak érdekében, hogy csökkenjen az ügyféli személyes megjelenések száma és a külképviseltek ügyterhe. A kiemelt foglalkoztatók által indított ügyekben az ügyféli meghatalmazások helyett – melyek arra tekintettel, hogy külföldön lévő ügyféllel kerülnek felvételezésre és ezáltal a hitelessége szigorú eljárásrendhez és külképviselési hitelesítéshez kötött – elegendő egy egyoldalú ügyféli hozzájáruló nyilatkozat a foglalkoztatói kérelem benyújtásához.

A b) ponthoz

A módosítás célja – a Harmtv. 86/J. § (10) bekezdés b) pontjának egyidejű módosításával – az elektronikusan indítható ügyek esetén a kérelem-benyújtás folyamatának az egyszerűsítése. A kérelmezőnek a módosítás alapján nem kell kinyomtatnia és aláírnia a kérelmét, majd azt feltöltenie az idegenrendészeti elektronikus ügyintézési felületre, tekintettel arra, hogy a biometrikus adatfelvételezés érdekében a kérelem benyújtását követően meg kell jelennie személyesen a hatóság előtt. Ennek során adja meg az aláírásmintát is, amely későbbiekben az okmány tartalmi elemeként is funkcionál.

112. §

Az a), b), c), e), f), g), h) és j) ponthoz

A módosítások célja, hogy a meghívólevéllel kapcsolatos szabályokat, a meghívólevél hatósági záradékolása iránti eljárást és ezzel összefüggésben a látogatás céljából kiadott tartózkodási engedélyt kivezesse az idegenrendészeti szabályozásból. A kérelmek száma az elmúlt években nagymértékben csökkent, továbbá több évtizedes gyakorlati tapasztalat alapján megállapítható, hogy a meghívólevél intézménye feleslegessé vált.

A d) ponthoz

A jogszabály módosítás célja annak kiküszöbölése, hogy a szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés büntetésből szabadult – különösen a más tagállam területén tartózkodási jogosultsággal rendelkező – harmadik országbeli állampolgárok kiutasításainak kötelező, hatósági kíséréttel való elrendelése indokolatlan terhet jelentsen az idegenrendészeti hatóság számára. Cél továbbá az is, hogy ha ezen személyi kör esetében a távozási hajlandóság és képesség esetén a kiutasítás más, költségghatékonyabb és Magyarország belső biztonságát megfelelően biztosító módon is végrehajtható, akkor a kötelező kitoloncolás ne vezessen az eljárás elhúzódsához,

Az i) ponthoz

A módosítás célja – a Harmtv. 86/J. § (7) bekezdés b) pontjának egyidejű módosításával – az elektronikusan indítható ügyek esetén a kérelem-benyújtás folyamatának az egyszerűsítése. A kérelmezőnek a módosítás alapján nem kell kinyomtatnia és aláírnia a kérelmét, majd azt feltöltenie az idegenrendészeti elektronikus ügyintézési felületre, tekintettel arra, hogy a biometrikus adatfelvételezés érdekében a kérelem benyújtását követően meg kell jelennie személyesen a hatóság előtt. Ennek során adja meg az aláírásmintát is, amely későbbiekben az okmány tartalmi elemeként is funkcionál.

113. §

Szabálysértési jogsegély ügyekben a központi hatósághoz végrehajtás céljából érkeznek olyan ügyek, amelyek alapjául szolgáló egyik cselekmény a nemzeti jog szerint szabálysértést, másik közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegést valósít meg.

A végrehajtási ügyekre vonatkozó szabályok ugyanakkor vagy a szabálysértés, vagy a közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegések miatt kiszabott pénzbírságok végrehajtására tartalmaz rendelkezést. A módosítás egyértelművé teszi, hogy azon ügyekben, ahol egyidejűleg szabálysértés és közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegés a jogerősen kiszabott pénzbírság alapjául szolgáló cselekmény, a pénzbírságot adók módjára kell behajtani.

114. §

A kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározat (a továbbiakban: Kerethatározat) preambuluma (2) bekezdése a kölcsönös elismerés elvét határozta meg az igazságügyi és közigazgatási hatóságok által kiszabott pénzbüntetésekre és az ilyen büntetések végrehajtására. A Kerethatározat 7. cikk (2) bekezdés g) pontjának a törvényben való megjelenítése a Kerethatározat 3. cikkében meghatározott alapjogok védelmére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban szükséges.

A módosítás értelmében, ha a jogerős határozattal kiszabott szabálysértésnek minősülő pénzbírság végrehajtása körében a végrehajtást átvevő központi hatóság az eljárási iratok adatai alapján azt tapasztalja, hogy a megbüntetett személy nem tudott élni az őt megillető jogorvoslati lehetőséggel – a végrehajtást kibocsátó tagállammal lefolytatott konzultációt követően –, dönthet az elismerés megtagadásáról, ha azt indokoltnak tartja a Kerethatározat 7. cikkében foglalt feltételek fennállása miatt.

115. §

A törvény szövegének pontosításával az elismerés iránti kérelem előterjesztésére nem jogosultak köre bővítésre kerül, melynek eredményeként nem csak annak a kérelme kerül elutasításra, akinek esetében nem az arra jogosult terjesztette elő a kérelmet, hanem annak is, aki nem jogosult menedékjogi kérelmet előterjeszteni.

116. §

A szabályozás célja, hogy a menedékkérő személyes meghallgatására történő írásbeli felhívás hatóság általi kiküldése, és a felhívás kézhezvételéről vagy annak megghiúsulásáról szóló postai értesítő hatósághoz történő visszaérkezése közötti időtartam ne számítson bele az ügyintézési határidőbe, figyelemmel arra, hogy a hatóság érdekkörén kívül álló körülmények – mint például az átvétel címzett általi megtagadása, illetve a postai szolgáltatás akadályoztatása – számottevő idővesztéseget okozhatnak az eljárási határidő szempontjából.

117–118. §

A kiutasítást a menekültügyi hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) alapján rendeli el, melyben a kiutasítás végrehajtásának módja az önkéntes távozás, illetve a kitoloncolás. A kitoloncolás elrendelésének esetei a Harmtv. 65. §-án alapulnak, tehát ha az ott felsorolt esetek fennállnak, a menekültügyi hatóság a kiutasítás végrehajtását kitoloncolással rendeli el. Ha a Harmtv. 65. §-ában foglalt feltételek nem állnak fenn, akkor lehetőség van a kiutasítást önkéntes távozásra nyitva álló határidő megjelölésével elrendelni. A módosítás lehetővé teszi a menekültügyi hatóság részére, hogy a kiutasítás végrehajtását önkéntes távozással is elrendelhesse, amennyiben annak feltételei fennállnak. A kitoloncolás elrendelése esetén a Harmtv. 47. §-a értelmében el kell rendelni a beutazási és tartózkodási tilalmat, valamint meg kell határozni annak időtartamát.

119. §

Az (1) bekezdéshez

A menekültügyi nyilvántartásban a visszaélések elkerülése céljából szerepeltetni kell az abban szereplő személy részére a menekültügyi hatóság által megállapított és nyújtott támogatás és ellátás típusát, mértékét, időtartamát.

A (2) bekezdéshez

A menekültügyi hatóság jelenleg a kérelem benyújtásával egyidejűleg rögzíti a menedékkérők ujjnyomat adatait és azt megküldi a szakhatóságoknak. Az ujjnyomat-vizsgálat eredményét azonban később nem továbbítja automatikusan a menekültügyi hatóság, azt kizárólag az iratbetekintés révén ismerheti meg a szakhatóság, ezért a módosítás e körben is automatikus és haladéktalan adattovábbítást ír elő a menekültügyi hatóság számára.

120. §

A határvadász jogosult a Magyarország területén jogellenesen tartózkodó személlyel szemben az Áht. szerinti kísérés végrehajtására, ezért szükséges az Áht. 5. § (1a) és (1b) bekezdésének módosítása, mert a hatályos rendelkezések alapján a kíséresi feladat végrehajtására csak a rendőr jogosult.

121. §

A rendelkezés a hivatásos katasztrófavédelmi szerv számára lehetővé teszi, hogy hatósági tevékenysége ellátásához adatigénylés útján megismerje az egyéni vállalkozó nyilvános nyilvántartásban nem szereplő valamennyi adatát. Ezzel a 2022. január 1-től működő elektronikus hatósági ügyintézésben a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek biztosítottá válik a közvetlen hozzáférés az egyéni vállalkozó minden adatához.

122. §

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény módosításának célja annak rögzítése, hogy a menedékes is lehet közfoglalkoztatott.

123–125. §

A felsőoktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVIII. törvény – a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény (a továbbiakban: MMA tv.) 7. § (3) bekezdésének 2022. november 5-i hatályú módosításával – megemelte a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagjainak felső létszámkorlátját 250 főről 315 főre. A javaslat a 2022. november 5-ét követő első rendes és levelező tagválasztásnak az akadémikusválasztás általános – az MMA tv. 7. § (4)–(8) bekezdéseiben és 8. § (1) bekezdésében rögzített – rendelkezéseitől eltérő eljárási szabályok melletti lefolytatását rendeli el. A szabályozás célja, hogy elősegítse az Országgyűlés által jelentősen megemelt rendes tagi – és az ezzel összefüggésben felszabaduló levelező tagi – létszámkeret művészeti kiválósági szempontok érvényesítése igényével való feltöltését. Nem vonatkoznak ezen eltérő szabályok a Nemzet Művésze címet viselőknél az MMA tv. 7. § (9) bekezdése és 30/D. §-a szerinti egyszerűsített eljárásban történő rendes taggá választásának eljárására.

Az alapvetően technikai jellegű szabályozás ezen egyszeri és kivételes helyzetre vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmaz és arra irányul, hogy a jelentős bővülés miatt szükségessé váló 2023. évi tagfelvétel lebonyolíthatóvá váljon, a kiemelkedő művészi-szakmai teljesítmények felvételi kritériumként való biztosítását továbbra is lehetővé téve. A módosítás ennek megfelelően az MMA tv. belső koherenciájának megteremtését, valamint gyakorlati alkalmazásának megfelelő biztosítását szolgálja.

127. §

Az ENSZ Egyezmény végrehajtása szükségessé teszi, hogy független mechanizmus jöjjön létre az Egyezmény rendelkezései hatályosulásának ellenőrzésére. Az alapvető jogok biztosa feladata volt eddig is, hogy megkülönböztetett figyelmet fordítson az ENSZ Egyezményben foglaltak végrehajtásának segítésére, védelmére és ellenőrzésére, a jövőben azonban még hatékonyabb módon látja el a fogyatékossgal élők alapvető jogainak védelmét, bevonva a civil társadalmat, különösen a fogyatékossgal élő személyeket és az őket képviselő szervezeteket.

128. §

Az alapvető jogok biztosa a független mechanizmushoz kötődő feladatkörében ombudsmani típusú vizsgálatokat folytathat, azonban szükséges, hogy jogkörei szélesebb körűek legyenek eljárásai általános szabályaihoz képest.

Lehetővé válik, hogy – beadvány hiányában is – rendszeresen vizsgálja a fogyatékos emberek jogainak érvényesülését minden területen.

A hatékony alapjogvédelmet teszi lehetővé, hogy természetes személy alapvető jogával kapcsolatos visszásság megszüntetése érdekében hivatalból eljárást folytathasson akkor is, ha a fogyatékossgal élő személy nem képes jogai védelmében fellépni vagy beadvány benyújtása aránytalan nehézséget jelentene számára.

Az alapvető jogok biztosa feladatainak ellátását a civil társadalmat reprezentáló Fogyatékossgügyi Tanácsadó Testület fogja segíteni. Az ENSZ Egyezményből következően e testület munkájába nemcsak a fogyatékossgal élők érdekképviselői szerveit, hanem a civil szervezetek és e terület szakértői minél szélesebb körét szükséges bevonni.

A Fogyatékossgügyi Tanácsadó Testület megalakításának, működésének, tevékenységének részletes szabályait az alapvető jogok biztosa normatív utasítással állapítja meg.

A fogyatékossgügyi független mechanizmus feladatai teljesítése körében az alapvető jogok biztosa személyesen és az e feladat teljesítésére általa felhatalmazott – a fogyatékossgügyi szakterületen kiemelkedő elméleti tudással vagy szakmai gyakorlattal rendelkező – munkatársai útján is eljárhat. Az alapvető jogok biztosa a fogyatékossgügyi független mechanizmus feladatainak teljesítésében való közreműködésre eseti vagy állandó jelleggel más szakértőket is felhatalmazhat.

129–130. §

A fogyatékossgügyi független mechanizmussal összefüggésben létrejövő új elkülönült szervezeti egységek vezetőinek jogállását, valamint kinevezési, felmentési és munkáltatói jogait határozzák meg a rendelkezések. Rendelkeznek továbbá a főigazgató munkáját segítő főigazgató-helyettes illetményéről és juttatásairól is.

A megszünt Független Rendészeti Panasztestület feladatait ellátó elkülönült szervezeti egységet indokolt főigazgatósággá alakítani az eddigi igazgatóság helyett. A Rendészeti Főigazgató a hivatal más főigazgatóival azonos illetményben és juttatásokban részesül. Munkáját főigazgató-helyettes segíti.

131–133. §

A hivatásos katasztrófavédelmi szervnek 2020. január 1-től van a veszélyes áruk szállítására használt, nem nyomástartó tartályok, tartányok, valamint a csomagolóeszközök, IBC-k, nagycsomagolások, ömlesztettáru-konténerek gyártási típus jóváhagyására vonatkozó hatósági engedélyezési hatásköre.

A veszélyes áruk szállítására használt nem nyomástartó tartályok, tartányok, valamint a csomagolóeszközök, IBC-k, nagycsomagolások, ömlesztettáru-konténerek gyártási típus jóváhagyása – a sokrétű műszaki előírást és műszaki dokumentációt tartalmazó, az esetek többségében külföldi ügyfelek által benyújtott kérelmek alapos elbírálása miatt – hosszabb időt vesz igénybe, ezért indokolt arra az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti teljes eljárás szabályait alkalmazni.

Egyes előírások betartását a veszélyes áruszállítás, csomagolás biztonságának fenntartása érdekében ki kell kényszeríteni. Jelenleg az engedélyező hatóság részére más szankcionálási lehetőség nem áll rendelkezésre, mint az, hogy a szabálytalanul működő vállalkozás tevékenységét megtiltsa és a gyártási engedélyt visszavonja. Ez súlyos szankció, ami nem célja a hatósági eljárásnak. Egyidejűleg hatékony módszer lehet a hatósági ellenőrzés és bírság kiszabása, amelyre a törvénymódosítás lehetőséget ad. A törvénymódosítás meghatározza a fizetésre kötelezettek körét is. A 24/E. § (5) bekezdése utal arra, hogy az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összege külön jogszabályban (kormányrendeleti szinten) lesz megállapítva. A 24/E. § (6) bekezdésében meghatározott, a bírság kiszabására vonatkozó elévülési idő figyelembe veszi részben a kiadott gyártási típus jóváhagyási engedélyek érvényességi idejét, részben pedig azon szakmai szabályozást, amely szerint a műanyag csomagolóeszközök a gyártástól számított 5 évig használhatóak. Emiatt a gyártási típus jóváhagyási engedéllyel rendelkező adott csomagolóeszköz az engedély érvényességének lejártá után nem gyártható, és a gyártástól számított 5 év elteltét követően nem kérhető számon a gyártás és a csomagolóeszköz megfelelése sem.

A törvénymódosítás a gyártási típus jóváhagyáshoz, a gyártási tevékenység ellenőrzéséhez, valamint a mintavételhez és a szabálytalan tevékenység szankcionálásához együttesen biztosítja a keretszabályozást és a részletszabályok megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezést is.

134–135. §

A hatályos szabályozás alapján a Kormány a katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése, valamint a katasztrófák elleni felkészüléssel, megelőzéssel, védekezéssel és helyreállítással kapcsolatos feladatok összehangolt megoldása érdekében kormányzati koordinációs szervet (Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság – KKB) működtet. 2022. november 1-től a védelmi és biztonsági események szintjét elérő események kezelése a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény (a továbbiakban: Vbő.) alapján történik, a kormányzati koordináció a Védelmi Igazgatási Hivatal útján valósul meg. Ugyanakkor a védelmi és biztonsági események szintjét el nem érő, kiterjedt káresemények során is szükség lehet a katasztrófavédelemmel összefüggő döntések előkészítésére, valamint a katasztrófák elleni felkészüléssel, megelőzéssel, védekezéssel és helyreállítással kapcsolatos feladatok összehangolására a KKB keretében.

Ugyanakkor a kormányzati koordinációs szerv megjelölés pontosítása szükséges, hogy egyértelműen jelzésre kerüljön, hogy a bizottság csak a katasztrófavédelmi helyzetekben látja el a szükséges koordinációs feladatokat.

Szintén a Vbő. szabályozása alapján módosult a polgármesterek mellett működő referensekre vonatkozó szabályozás, ezzel összhangban az egységes fogalomhasználat miatt indokolt a katasztrófavédelmi törvényben a referensek megjelöléséből az „önkormányzati” jelző elhagyása.

136–139. §

A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény módosítása az alábbi tárgykört érinti:

1. az önkéntes tartalékos katonai szolgálatra történő jelentkezés mellett a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) szerinti szerződéses határvadász és iskolaőr feladatok ellátása esetén is rögzítésre kerül, hogy ebben az esetben a szolgálati járandóság mértéke a jelenleg hatályos szabályokkal ellentétben nem csökkenthető a személyi jövedelemadó mértékével, illetve
2. a korai nyugellátásban részesülő éves keretösszeg nélkül vállalhat a Hszt. szerinti szerződéses határvadász vagy iskolaőr feladatellátására irányuló jogviszonyt, így az éves keresetre vonatkozó keretösszeg, tehát kereseti korlát alól kivételként kerül kezelésre e két jogviszonyból származó jövedelem.

140. §

A kártalanítás hatályos szabályai vonatkozásában a módosítás mindössze két jelentős változást hajt végre. A módosítással egyrészt már nem lesz szükségszerű feltétele a kártalanítási igény érvényesítésének az, hogy a szabálysértési eljárást megszüntető döntés szülessen. A büntetőeljárás szabályaihoz közelítve lehetőség lesz kártalanításra akkor is, ha a jogerős döntést követő felülvizsgálat alapján az elkövetővel szemben jogerősen enyhébb büntetést szabtak ki vagy intézkedést alkalmaztak, vagy a meg nem fizetett pénzbírság, helyszíni bírság szabálysértési elzárásra átváltoztatása esetén annak végrehajtása alaptalan volt. Ennek garanciája, hogy erről az elkövetőt a kézbesítéssel egyidejűleg tájékoztatni kell. Másrészt – szintén a büntetőeljárás szabályaival egyezően – kiterjeszti a kártalanítási igényként érvényesíthető igények körét a szabadság alaptalan korlátozása, illetve elvonása miatt bekövetkezett nem vagyoni sérelemért járó sérelemdíjra is.

Az osztott szerkezetű kártalanítás bevezetésére tekintettel a módosítás rögzíti, hogy a két lehetőség közül az elkövető választhat. Az egyszerűsített eljárás választása esetén megállapodás jön létre a kártalanítást igénylő és a magyar állam között bírósági eljárás nélkül, amelyet követően további igényérvényesítésnek helye nincs. Meghatározott tarifarendszer szerinti fix összeg jár az igénylőnek a jogalap fennállása esetén.

A kártalanítás szabályait a módosítás átláthatóbban rendszerezi a hatályos szabályozáshoz képest: a kártalanítás fogalmi meghatározását követően először a jogalap, majd a kizáró okok kerülnek szabályozásra, ezt követik a kártalanítási eljárás közös szabályai, majd az egyszerűsített kártalanítási eljárás speciális szabályai, továbbá a kártalanítási perrel kapcsolatos rendelkezések, végül a kártalanítás kifizetésére vonatkozó szabályok, aztán a visszafizetésre vonatkozó rendelkezések.

A módosítás kiegészíti és ezáltal koherenssé teszi a szabályozást annak rögzítésével, hogy kártalanítás jár az őrizetért is, ha annak tartama a hetvenkét órát meghaladja. Mivel őrizetbe vételre csak elzárással fenyegetett szabálysértés miatt indult eljárásban van lehetőség, és a rendőrség legfeljebb hetvenkét órára jogosult az őrizetbe vételt elrendelni, azt követően már az ügyben eljáró bíróság hatásköre a személyi szabadság további elvonása, így kérelem előterjesztésére az őrizet elrendelő rendőri szervnél nincs lehetőség.

A módosítás érintetlenül hagyja a kártalanítási per eredeti szerepét is: az egyszerűsített kártalanítási eljárás igénybevétele nélkül kártalanítási per indítható, ugyanakkor így elkerülhető és ezáltal az igényérvényesítés sokkal hatékonyabbá válhat az egyszerűsített kártalanítási eljárás alkalmazásával.

Az egyszerűsített (tarifális) kártalanítási eljárás bevezetésétől gyakorlatilag rövid időn belüli peren kívüli megegyezés várható. Az egyszerűsített eljárás során külön kormányrendeletben meghatározott tarifarendszer szerinti, a személyes szabadság alaptalan korlátozásának vagy elvonásának naptári napjai szerint meghatározott összeg jár a jogalap fennállása esetén.

A módosítás rögzíti, hogy ezekben a kártalanítási ügyekben az államot a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter képviseli.

Az egyszerűsített kártalanítási eljárás lényege, hogy ennek kérelmezése esetén az szabálysértési szabályozásért felelős miniszter megvizsgálja a megállapodás megkötéséhez szükséges törvényi feltételek fennállását, és ha a jogalap nem vitás, továbbá kizáró ok sem merül fel, akkor a kormányrendeletben meghatározott tarifa alapján meghatározza az igénylőnek járó összeget, erről a kártalanítást igénylőt írásban tájékoztatja. A tájékoztatás kiterjed arra is, hogy írásbeli megállapodás zárja le az egyszerűsített kártalanítási eljárást, ha a meghatározott kártalanítási összeg elfogadásra kerül a kártalanítást igénylő részéről.

A módosítás pontosan megjelöli, hogy az egyszerűsített kártalanítási eljárásra irányuló kérelmet milyen esetben melyik szervnél kell benyújtani és egyértelműen rögzíti, hogy ugyanazon eljárásban csak egy alkalommal nyújtható be egyszerűsített kártalanítás iránti kérelem. Az ismételt kérelmet a kártalanítási igény alapjául szolgáló döntést hozó bíróság, szabálysértési hatóság, illetve a helyszíni bírságot kiszabó szerv vagy személy nem küldi meg a szabálysértési szabályozásért felelős miniszternek, és a kérelem benyújtóját erről – a kérelem érdemi vizsgálata nélkül – tájékoztatja.

Ha bármilyen okból az egyszerűsített kártalanítási eljárás során a kérelem benyújtásától számított öt hónapon belül nem jön létre a megállapodás, vagy a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter álláspontja szerint a kérelem nem megalapozott, úgy a kártalanítást igénylőnek lehetősége van arra, hogy a határidő lejártát, illetve a kérelem elfogadhatatlanságáról való miniszteri tájékoztatást követő két hónapon belül keresetlevél benyújtásával kártalanítási pert indítson. A módosítás rögzíti, hogy a keresetlevelet mikor, melyik bíróságnál, hatóságnál lehet előterjeszteni. A jogalkotói cél, hogy kizárólag az egyszerűsített kártalanítási eljárást követő per esetén kelljen a keresetlevelet az elbírálásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál előterjeszteni, ezért ennek megfelelő utaló kivétel szabályt is megjelenít a 133/F. §-ban, mivel az a kártalanítási perekre egységesen – tehát az egyszerűsített kártalanítási eljárást követő perre is kiterjedően – fogalmaz meg szabályokat.

A módosítás megállapítja a kártalanítás kifizetésével kapcsolatos szabályokat is arra az esetre, ha a kártalanítást igénylő személy a szabálysértéssel okozott azon kárt nem térítette meg, melyre a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős döntésében kötelezte. Ilyen esetben a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter jogosult lesz a kártalanítási összeg visszatartására.

141. §

A módosítás új felhatalmazó rendelkezést is megállapít, melynek alapján a Kormány rendeletben határozza meg az egyszerűsített kártalanítási eljárás keretében kifizethető összeget, a kiszámítás módját, illetve a megállapodás megkötésével és a kártalanítás kifizetésével kapcsolatos szabályokat.

142. §

Az a) ponthoz:

A hatályos szabályozás az ismételt elkövetésre vonatkozó rendelkezések alkalmazását meghatározott esetekben kizárja. A módosítás az ismételt elkövetésre vonatkozó szabályok korábbi módosításához igazodóan pontosítja a rendelkezést.

A b) ponthoz:

A módosítás célja a szabálysértési eljárásban elrendelt elővezetés költségére vonatkozó rendelkezés pontosítása. A módosítás rögzíti, hogy az elővezetés költségét az Rtv. alapján a foganatosító szerv igazolja, amelynek megfizetésére aztán a szabálysértési törvény alapján az elővezetett személyt kötelezi az elrendelő szerv.

A c) ponthoz:

A hatályos szabályozás az ismételt elkövetésre vonatkozó rendelkezések alkalmazását meghatározott esetekben kizárja. A módosítás az ismételt elkövetésre vonatkozó szabályok korábbi módosításához igazodóan pontosítja a rendelkezést.

A d) ponthoz:

A módosítás a szabálysértési eljárásra vonatkozó képviselői szabályokhoz igazodóan pontosítja a méltányossági kérelem benyújtására jogosultak körét a nagykorú hozzátartozóval.

Az e) ponthoz:

A szabálysértési törvény előállításához és elővezetéséhez kapcsolódó felhatalmazó rendelkezése módosításának célja, hogy az összhangban legyen az Rtv. kapcsolódó felhatalmazó rendelkezésével. A módosítás egyértelművé teszi, hogy az előállítás és elővezetés költsége mértékének megállapítása a rendszertért felelős miniszter hatásköre, melyet rendeletben rögzít (elrendelő és foganatosító szerv közötti reláció). A szabálysértési törvény szerinti felhatalmazó rendelkezés kifejezetten a költség megállapítására vonatkozik (eljáró szerv és az elővezetett, előállított személy közötti reláció).

143. §

A Vbö. 2022. november 1-től – a jelenlegi szabálysértési eljárás helyett – közigazgatási szankcióval sújtja a polgári védelmi, valamint a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettséget megsértőket. A szabálysértési törvény kimondja, ha egy tényállás közigazgatási eljárásban is elbírálnak, szabálysértési eljárás nem folytatható le, így a szabálysértési törvény vonatkozó két tényállását a törvényt módosítás hatályon kívül helyezi.

144. §

A rendelkezés meghatározza a kritikus munkakör fogalmát, ami segíti a törvény értelmezését, mivel a törvény több esetben tartalmaz a kritikus munkakörrel kapcsolatos előírást.

145. §

A Vbö. 10. § (2) bekezdés o) pontja alapján a létfontosságú rendszerelem kritikus munkakörben foglalkoztatottja a polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegbízatása gyakorlásával teljesíti. Annak érdekében, hogy a kritikus munkaköröket betöltő személyek a feladatukat a létfontosságú rendszerelemnél el tudják látni, szükséges, hogy ezt a minősítést a polgári védelmi kötelezettség megállapításánál és a polgári védelmi szervezetbe történő beosztásnál a polgármester figyelembe tudja venni, és ne ossza be az adott személyeket egyéb kötelezettség ellátására.

Tekintettel arra, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazást törvényi szinten szükséges biztosítani, indokolt az Lrtv. fentiek szerinti módosítása.

146. §

A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény (a továbbiakban: Lrtv.) módosításának célja felhatalmazó rendelkezés elhelyezése annak érdekében, hogy a biztonsági összekötő személy képzésének és továbbképzésének tartalmáról szóló rendeletet a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter megalkothassa, a törvény és a végrehajtásáról szóló kormányrendelet szerinti rendszeres képzési és továbbképzési kötelezettségek részletezése céljából.

147. §, 1. melléklet

Az Lrtv. 1. mellékletében az „Infokommunikációs technológiák” ágazat kiegészítésre kerül a meteorológiai infrastruktúra alágazattal, amely az Országos Meteorológiai Szolgálatról és a meteorológiai tevékenységről szóló 353/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 2. § f) pontja szerint meteorológiai adat és információ előállítására alkalmas mérő, megfigyelő, infokommunikációs, adatfeldolgozó, megjelenítő, archiváló és szolgáltató rendszer. E rendszerek alágazati besorolásukból fakadó értelmezési problémák miatt eddig egyik alágazatban sem kerültek kijelölésre.

150. §

A körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Körtv.) 4. § (7) bekezdés c) pontja szerint a körözött dolgok nyilvántartásában található adatokat a nyilvántartó a körözött közokirat érvényességi idejének lejártától számított 10 évig kezeli. A módosítás célja, hogy ezt az adatkezelési időt lehetőség szerint lerövidítse.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 268. § (2) bekezdése szerint – általános szabályként – a körözést vissza kell vonni, ha az elrendelés oka megszűnt, illetőleg a bizonyítási eszközként keresett vagy bizonyítási eszközként azonosítandó dolgok körözését vissza kell vonni az eljárás megszüntetését, illetve jogerős befejezését követően. Az elveszett, eltulajdonított okmányok tekintetében a lehetőségként fennálló visszaélésre tekintettel indokolt speciális adatkezelési idő megállapítása. Méltányolható elvárás, hogy büntetőeljárásban körözött dolgok körözése mindaddig érvényben maradjon, amíg az adott bűncselekmény büntetothetősége nem évül el. A módosítással a büntetőeljárásban körözött közokiratok esetén konzekvensen tartható, és a Be. vonatkozó szabályaihoz igazodó objektív határidő kerül meghatározásra.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) 6. § (6) bekezdése szerint a szabálysértési eljárásban a szabálysértés büntetothetőségének abszolút elévülési ideje két év. Mivel a szabálysértési eljárás lezárásakor a körözést vissza kell vonni, ezért a büntetőeljárásban körözött közokirat szabályait a szabálysértési eljárás esetében is indokolt bevezetni.

Az egyéb okból elrendelt körözésekhez kapcsolódó 5 éves adatkezelési határidő az általános gyakorlati tapasztalatoknak megfelelően, optimális határidő. A körözés elrendelésétől számított 5 év meghatározása megoldást nyújt az olyan közokiratok esetében is, amelyek érvényességi idő nélkül kerülnek kiállításra („visszavonásig érvényes”), vagy az bármely okból (pl. hatósági nyilvántartás hiánya miatt) nem állapítható meg.

155–156. §, 180. §, 185. §, 229–230. §

A rendelkezések értelmében szerződéses határvadász foglalkoztatása a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) szabályrendszerében nem munkaviszonyban történik. Egy új, önálló szerződéses jogviszony jön létre, amelyre esetenként eltérő, különleges szabályok az irányadók. Ez a szabályozás területén úgy jelenik meg, hogy a jelenlegi hivatásos szolgálati jogviszonytól eltérő szabályok kerülnek rögzítésre, amelyek kizárólag a határvadász állományra irányadók és alkalmazandók. A jogviszony alapvetően – a szükséges eltérésekkel – a hivatásos szolgálati jogviszony jogintézményeire épül, szerződéses jellegéből adódó sajátosságokkal. E személyi kör tagjainak feladata és az állami kényszer alkalmazásának lehetősége jelentősen megkülönbözteti őket.

A Készenléti Rendőrség Határvadász Ezred állományába tartozó szerződéses határvadász az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv (a továbbiakban: Rendőrség) tisztes rendfokozati állománycsoportba tartozó állomány tagja, aki három éves határozott időre szóló szerződésben vállalja az Rtv. 1. § (2) bekezdés 10. és 11., továbbá 13. pontjában meghatározott feladatokhoz kapcsolódó határvadász feladatok (a továbbiakban: határvadász feladat) ellátását.

A határvadász szerződéses jogviszony sajátos jellegéből adódóan az egységes jogalkalmazás, valamint a következetes és átlátható szabályozás érdekében rögzítésre kerül a Hszt. hivatásos állományára irányadó szabályainak alkalmazhatósága e személyi körre. Ugyanakkor a rendvédelmi hivatásos terminológia egyes elemeinek megfeleltetése szükséges e személyi kör tagjaira, ezzel összefüggésben a Hszt. nem alkalmazható rendelkezéseinek rögzítése a kizárás érdekében. A hivatásos jogviszonytól eltérően – a korlátozott időtartamra tekintettel – nem kapcsolódik a jogviszonyhoz pl. előmenetel, besorolás, teljesítményértékelés.

A szerződéses határvadász jogviszony a Rendőrség és a határvadász között létrejött különleges jogviszony az Rtv.-ben meghatározott feladatokhoz kapcsolódó határvadász feladat ellátása érdekében, amelyben mindkét felet a sajátos rendvédelmi körülményeknek megfelelő, a szerződéses jogviszonyra vonatkozó szabályban és más jogszabályban meghatározott kötelezettségek terhelik és jogosultságok illetik meg. A többletkötelezettségeket jelzi, hogy a határvadász a jogviszonyból fakadó kötelmeit egyes alapjogai korlátozásának elfogadásával teljesíti. A rendvédelmi szerv e vállalásért cserébe köteles biztosítani a kötelezettségek teljesítéséhez szükséges feltételeket, a törvényben megállapított díjazást, juttatásokat és kedvezményeket. A munkáltatói jogkör gyakorlója a Készenléti Rendőrség Határvadász Ezred parancsnoka.

Meghatározásra kerülnek a szerződéses jogviszony létesítésének feltételei. A jogviszony szerződéssel jön létre, három éves időtartamra, hat hónapos próbaidő kikötésével. A szerződés egy alkalommal meghosszabbítható legfeljebb további három évre. A hosszabbításra irányadó főszabály alól kivételt képez a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet ideje, ezen időszak alatt a meghosszabbított szerződéses jogviszony közös megegyezéssel a hosszabbítást követően is meghosszabbítható újabb határozott időtartamra.

A határvadász esetében alkalmazhatók lesznek a szerződéstől eltérő foglalkoztatás szabályai, így az átrendelés szabályainak alkalmazása is, biztosítva ezzel a feladatellátásból adódó esetleges feladatellátási hely igény szerinti rugalmas változtatását.

Speciális szabályozás érvényesül a jogviszony-megszüntetés tekintetében, figyelemmel a határozott időre, tovább arra, hogy szerződéses jogviszonyról van szó. Új jogcím a szerződés felbontása, az e körbe tartozó három esetben a határozott időből hátralévő időre járó illetmény 50%-a jár a határvadásznak.

A feladatellátás sikeres határvadász vizsga birtokában kezdhető el, a képzés és vizsga rendjét, a helyette elfogadható szakirányú képzések és képzettségek jegyzékét miniszteri rendelet szabályozza. A szerződéses határvadász esetében a Hszt. szabályrendszerében új elemként a rendvédelmi szerv sajátosságaihoz igazodóan bevezetésre kerül a tisztesi rendfokozat.

A szerződéses jogviszony létesítésének feltétele az egészségi, pszichológiai és fizikai alkalmasság, a feltételek részletszabályait miniszteri rendelet határozza meg.

A szerződéses határvadász esetében a Hszt. összeférhetetlenségre vonatkozó rendelkezéseire képest a munkavégzéssel járó egyéb jogviszony létesítése megengedett, amennyiben az nem ellentétes a rendvédelmi szerv feladataival, vagy nem veszélyezteti a szolgálat kötelelességszerű, pártatlan és befolyástól mentes ellátását, vagy a rendvédelmi szerv tekintélyét. A munkavégzéssel járó egyéb jogviszony létesítéséhez bejelentési kötelezettség kerül előírásra.

A szerződéses határvadász részére megállapítandó alapszabadság mértéke a hivatásos állomány tagjával azonos mértékű, 25 nap. A pótszabadság mértékének a jogviszonyban töltött időhöz – figyelemmel annak határozott idejére és rövid tartamára – igazodóan eltérő mértékű mértékben kerül szabályozásra. A pótszabadság Hszt. szabályrendszere szerinti esetkörei azonban a hivatásos állomány tagja részére megállapítandó mértékhez igazodnak. A határvadász esetében rögzítésre kerül, hogy tizenöt munkanap betegszabadság illeti meg, amelynek időtartamára a távolléti díj 100%-a jár.

A szabályozás az illetmény tekintetében a Hszt. szabályrendszerétől eltérő rendelkezést tartalmaz, amely értelmében a határvadász illetményének összetevői:

- a) alapilletmény (mértéke legalább a garantált bérminimum), ehhez kapcsolódóan
- b) éjszakai, készenléti és kiemelt készenléti pótlék, továbbá
- c) – munkáltatói döntés alapján – az idegennyelv-tudási pótlék jár, illetve
- d) speciális határvadász szolgálati pótlék kerül bevezetésre, amelynek mértékét és feltételeit miniszteri rendelet állapítja meg.

A szerződéses határvadász esetében a Hszt. hivatásos állomány tagjára vonatkozó szabályrendszer kerül alkalmazásra kártérítési és fegyelmi eljárás során, meghatározott kivételekkel, így a fenyítési nemek nem alkalmazhatók teljes körűen.

Rögzítésre kerül a szerződéses határvadászra vonatkozó miniszteri rendeleti felhatalmazó rendelkezések meghatározása.

Tekintettel arra, hogy a törvénymódosítás beemeli a Hszt.-be és ezáltal a normál jogrendi szabályozás részévé teszi az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv állományába tartozó szerződéses határvadászokra vonatkozó szabályokról szóló 244/2022. (VII. 8.) Korm. rendeletben és a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény eltérő alkalmazásáról szóló 253/2022. (VII. 15.) Korm. rendeletben foglaltakat, a veszélyhelyzeti kormányrendeletek hatályon kívül helyezhetőek.

157. §, 158. §, 190. §

A rendvédelmi tisztjelöltre vonatkozó, 2022. augusztus 1-jei hatályú jogszabályváltozás szükségessé teszi, hogy a Hszt. kifogástalan életvitel ellenőrzés szabályozásában egyértelműen megjelenjen e személyi kört érintő ellenőrzési kötelezettség. Az ösztöndíjas hallgató kifejezés kikerül a szabályozásból, figyelemmel arra, hogy a rendvédelmi tisztjelölt rendvédelmi tisztjelölti szolgálati jogviszonyba kerül. A rendvédelmi tisztjelölt kinevezést kap a jövőben, így ösztöndíjszerződés megkötésére nem kerül sor, az erre vonatkozó jogszabályhelyek pontosítása is szükséges. A tanuló marad, e személyi kör a rendvédelmi technikumban tanulót jelenti, aki – a szakképzési rendszerben járó ösztöndíjon felül – a rendvédelmi szervtől is kap ösztöndíjat.

159. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 71. §-ának célja az átmeneti helyettesítésre vonatkozó szabályok pontosítása abból a célból, hogy a többletszolgálatáért járó helyettesítési díjra az állomány tagja csak azokban az esetekben legyen jogosult, amikor a többletfeladat ellátása valóban érdemben haladja meg a szolgálati beosztásból eredő feladatellátás kereteit, azaz nem eseti jellegű és ténylegesen jelentős többletmunkát jelent.

160. §

A szolgálati jogviszony megszűnésének esetköre kibővül a foglalkozás végzéséhez szükséges engedély visszavonásának esetével.

161. §

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. C. törvény 2021. január 1-jei hatállyal bevezette az egészségügyi szolgálati jogviszonyt. A jogviszonyok közötti kölcsönös átjárhatóságot a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 96. § c) pontja szerint az egészségügyi szolgálati jogviszony esetén is indokolt biztosítani, a rendelkezés ennek érdekében tartalmaz módosítást.

162–163. §

A módosító rendelkezés a munkáltatói jogkört gyakorló előjáró és a hivatásos állomány tagja esetében is pontosítja a szolgálati viszonyhoz kapcsolódó kötelezettségre vonatkozó szabályozást.

164. §

Az egészségi, pszichológiai vagy fizikai alkalmasság megállapítására irányuló vizsgálat során keletkezett adat kezelésének céljainak meghatározása kiegészítésre kerül az egészségi, pszichológiai, fizikai alkalmassági vizsgálat során keletkezett adatok szolgáltatásával.

165. §

A 2021. január 1-jével bevezetett Kétlépcsős, Integrált Alkalmasságvizsgálati Rendszer informatikai támogatását a rendvédelmi szerv a Komplex Kompetencia Alapú Kiválasztási és Képzési Rendszer (a továbbiakban: KOMP-rendszer) elnevezésű informatikai keretrendszer igénybevételével hajtja végre.

A Hszt. rögzíti az egészségi, pszichológiai vagy fizikai alkalmasság megállapítására irányuló vizsgálat során keletkezett adat kezelésének célját, ezen meghatározás a rendvédelmi szervnek biztosítja a felhatalmazást érintett adatok kezelésére. Szükséges, hogy törvényi szinten rögzítésre kerüljön, hogy az alkalmasságvizsgálati rendszer informatikai támogatását biztosító informatikai rendszert a Belügyminisztérium működteti és emellett módszertani támogatást nyújt a rendvédelmi szervek részére. A módosítás rögzíti továbbá, hogy a rendvédelmi szervet irányító miniszter, valamint az Országgyűlési Őrség tekintetében az Országgyűlés Elnöke a munkáltatói jogai gyakorlása (vezető-kiválasztás), illetve munkáltatói intézkedés megtétele céljából a KOMP-rendszerhez hozzáférni jogosult.

166. §

A Hszt. szolgálatteljesítési időre vonatkozó szabályrendszere kiegészül egy olyan szolgálatszervezési szabállyal, amely a heti legfeljebb 48 órás szolgálatteljesítési időt a készenléti jellegű szolgálati beosztásokon kívül azokban az esetekben is lehetővé teszi, ahol a folyamatos szolgálatellátás biztosítani szükséges, vagy ahol a szolgálati feladatok rendes szolgálatteljesítés keretében történő ellátása bármely időpontban szükségessé válhat. A módosítás a napi szolgálati időkeretet is módosítja, amely értelmében a hatályos napi 4–12 órás szolgálatteljesítési időt napi 12–16 órás szolgálatteljesítési időre bővíti.

A módosítás hatályos szabályrendszer mentén alkalmazott ún. váltásos és vezényléses szolgálati időrendszer mellett jelentene újabb, a korábbiaknál rugalmasabb és hatékonyabb szolgálatszervezési megoldást. A napi 16 órás („tömbösített”) szolgálatszervezés eredményeként a hivatásos állomány érintett tagjai időben összevontan, egyszerre nagyobb időszakot lefedve teljesítenének szolgálatot.

Az állomány tagjai oldaláról jelentős előnyt jelent a módosítás alapján, hogy már két havi munkaidő keret alkalmazásánál is csökkenthető a teljesítendő szolgálati napok száma (a jelenleg széles körben alkalmazott váltásos szolgálati időrendszer esetében – 12 órás szolgálatnál 29,5 nap a javasolt 16 órás szolgálat alkalmazhatóságával 22 szolgálati napra redukálná). Ebből következően nő a pihenőnapok száma, csökkenne a munkába járásra fordított időtartam és annak költségei. További előny, hogy a szolgálat átadások száma is csökkenne, ebből következően a nem a végrehajtói jellegű szakmai feladatvégrehajtáshoz kapcsolódó tevékenységekre – a tényleges szolgálatteljesítés helyszínére kiérkezésre és onnan történő bevonulásra, az eligazításra, a beszámoltatásra, a felszerelés felvételére és leadására – fordított időtartam is jelentősen mérséklődik.

A szabályozás a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló az európai parlament és a tanács 2003. november 4-i 2003/88/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 17. cikk (3) bekezdés c) pontjában foglalt általános szabályoktól való eltérési lehetőségen alapul.

Az Irányelv 3. cikke (Napi pihenőidő) szerint a tagállamok meg hozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy minden munkavállalót 24 órás időtartamonként 11 összefüggő órából álló minimális napi pihenőidő illessen meg, ugyanakkor az Irányelv 17. cikk (3) bekezdés c) pont eltérést enged a 3. cikktől olyan tevékenységek esetében, ahol folyamatos szolgálatra vagy termelésre van szükség. A módosítás kifejezetten a folyamatos szolgálat erőforráshatékony biztosítását szolgálja úgy, hogy az irányelv heti 48 órás munkavégzésre irányuló korlátozó szabályát nem írja felül.

Az érintett foglalkoztatottak számára egyenértékű kompenzáló pihenőidő biztosított.

167. §, 179. §, 183–184. §, 186. §, 188. §

A módosítás értelmében a hivatásos állomány és a rendvédelmi alkalmazottak esetében lehetővé válik önként vállalt túlszolgálat, illetve önként vállalt túlmunka (a továbbiakban együtt: önként vállalt túlszolgálat) teljesítése.

Az egészségügyi dolgozókra a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.), az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (Eszjtv.) és az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény (Eütev.) szabályai alkalmazandók, így a szerződéses jogviszonyhoz kapcsolódóan egy

megállapodásban rögzítendőek az önként vállalt többletmunka szabályai. Az érintett felek akarategyezése szerint jön létre a megállapodás, amely garanciális elemeket tartalmaz mindkét fél részére.

A hivatásos állomány és a rendvédelmi alkalmazott esetében a jogviszony kinevezéssel jön létre, a jogviszony lényegi elemeit tekintve nem kapcsolódik hozzá megállapodás. Az önként vállalt túlmunkához szükséges önkéntesség és a szabad döntés kizárja tehát a munkáltató egyoldalú döntési lehetőségét, így az még a munkavállalói beleegyezéssel sem írható elő, kizárólag megállapodás alapján kerülhet alkalmazásra. Ehhez törvényi szinten, a Hszt.-ben szükséges rögzíteni az alapvető garanciális szabályokat (akarategyzés követelménye, hátrány kizárása, időtartam, díjazás mértéke, felmondási szabályok).

A módosítás figyelembe veszi a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: Irányelv) foglaltakat:

1. A 6. cikk határozza meg a heti munkaidő lehetséges mértékét, amely értelmében a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a munkavállalók biztonságának és egészségének védelmével összhangban hétnapos időtartamokban az átlagos munkaidő, a túlórákat is beleértve, ne haladja meg a 48 órát (ezt tartalmazza a Hszt. túlszolgálatra vonatkozó szabálya).
2. A 22. cikk teremti meg annak lehetőségét, hogy a 6. cikk szerinti heti 48 órás munkaidőkerettől a munkavállaló előzetes egyetértésével el lehessen térni meghatározott garanciális szabályokkal.

A szabályozás a hivatásos állomány és a rendvédelmi alkalmazott esetében főszabályként azonos rendelkezéseket rögzít, az alábbiak szerint:

1. Az önként vállalt túlszolgálatra kizárólag a Hszt. szerinti, szolgálati érdekből elrendelt túlszolgálat teljes kimerítését követően kerülhet sor. Ezt indokolja egyrészt, hogy a szolgálati érdekből elrendelt túlszolgálat „kötelező” jelleggel rendelhető el, ezzel a szolgáltatellátás folyamatossága nagyobb biztonsággal biztosított, másrészt az eltérő ellentételezés is a túlszolgálat prioritását követeli meg. Az önkéntesség ellenére az ezen időtartamban ellátott szolgálatteljesítés az alapfeladatokkal azonos szolgálati kötelezettségeket teremt.
2. Nem vállalhat önkéntes túlszolgálatot az a vezetői kör, amelynek tagjai a szolgálati érdekből elrendelt túlszolgálatért sem kapnak ellentételezést, amennyiben az évi 350 órán belül van (rendvédelmi szerv vezetője és helyettesei, szervezeti egység vezetője és helyettesei).
3. Az önként vállalt túlszolgálat éves mértékét határozza meg, amelybe nem számít bele a szolgálati érdekből elrendelhető túlszolgálat időtartama. Az Irányelv 22. cikke teremti meg annak lehetőségét, hogy a 6. cikk szerinti heti 48 órás munkaidőkerettől a munkavállaló előzetes egyetértésével el lehessen térni meghatározott garanciális szabályokkal.
4. Az önként vállalt túlszolgálat ellentételezéseként a hivatásos állomány tagját díjazás illeti meg. Díjazásként az önként vállalt túlszolgálat időtartamára a távolléti díj 150%-a, a pihenőnapon, munkaszüneti napon, illetve húsvét- vagy pünkösdvasárnapon teljesített önként vállalt túlszolgálat esetén a távolléti díj 200%-a jár.
5. Az önkéntességgel összefüggésben szükséges törvényben rögzíteni azt a garanciális szabályt, miszerint a foglalkoztatott az önként vállalt túlszolgálat vállalására nem kényszeríthető, jogos érdeke ezzel összefüggésben nem csorbítható, érdekérvényesítési lehetősége nem korlátozható. A hivatásos állomány tagjai között tilos hátrányos megkülönböztetést tenni az önként vállalt túlszolgálat vállalásával összefüggésben.
6. Az önként vállalt túlszolgálatra vonatkozó megállapodás szabályai:
 - a) a megállapodást a foglalkoztatott kezdeményezi,
 - b) a megállapodást írásba kell foglalni,
 - c) a megállapodást határozatlan időre vagy határozott időre, legalább az irányadó szolgálatteljesítési időkeret tartamára lehet megkötni,
 - d) a megállapodásban meg kell határozni az önként vállalt túlszolgálat mértékét és a díjazást,
 - e) a felmondás lehetősége biztosított, a rendvédelmi szerv részére nem szükséges ezt szabályozni, figyelemmel arra, hogy esetében nem teremt foglalkoztatási kötelezettséget,
 - f) a megállapodást a foglalkoztatott főszabályként a tárgyév június 30. illetve december 31. napjával, szolgálati időkeret alkalmazása esetén az időkeret utolsó napjára mondhatja fel; kivételszabályként ugyanakkor biztosítani kell az eltérés lehetőségét, ha a megállapodásban foglaltak teljesítése – a megkötését követően bekövetkezett, illetve ismertté vált okból – személyi, családi vagy egyéb körülményeire tekintettel rá nézve aránytalan sérelemmel járna.

Az önként vállalt túlszolgálatra vonatkozóan a rendvédelmi szerv részére nyilvántartási kötelezettség kerül előírásra.

Az Irányelv heti 48 órás munkaidő maximumon túli eltéréseinek egyik feltétel, hogy a munkavállalók biztonságával, valamint egészségével kapcsolatos okok alapján megtiltható vagy korlátozható a maximális heti munkaidő túllépése. Ez a jogkör a rendvédelmi szervek esetében az egészségügyi szolgálathoz kerül, összhangban az egészségügyi ágazatra vonatkozó jogszabállyal.

A szabályozás lehetőséget teremt az önkéntes vállalt túlszolgálat adott szerveken belüli, de az eredeti szolgálati helytől eltérő szolgálati helyen történő túlszolgálat ellátására is. A megfelelő képesítési követelményekkel, elméleti és gyakorlati ismeretekkel és a szükséges felszereléssel (különösen ruházattal és fegyverzettel) rendelkező állomány alkalmazása szükséges lehet, ekkor is figyelembe kell venni azonban a szolgálati érdekből történő túlszolgálat elrendelésének és a pihenőidő szabályait, továbbá a tényleges önkéntes túlszolgálat elrendelése előtt az állományilletékes parancsnok előzetes hozzájárulása szükséges.

Az önként vállalt túlszolgálat jogintézménye határozott időre, egy évre kerül bevezetésre, ezért a módosítás tartalmaz a jogintézményre vonatkozó rendelkezések tekintetében deregulációs szabályt is, amely 2024. január 1-jén lép hatályba. Az önként vállalt túlszolgálat vállalásának, elszámolásának rendjét miniszteri rendelet határozza meg.

168. §

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvényben, illetve a Hszt. rendvédelmi igazgatási alkalmazottaira vonatkozó szabályozásban foglaltakhoz hasonlóan a rendelkezés a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának tagjai részére is biztosítja a lehetőséget az unoka születése esetén járó nagyszülői pótszabadság, illetve az első házasságkötés alkalmával járó pótszabadság igénybevételére.

169. §

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 46. § (1a) bekezdése rögzíti, hogy ha a biztosított szülő a gyermek ápolása címén igényel táppénzt, előzményként a gyermek előző születésnapjától a gyermek következő születésnapjáig eltöltött táppénzes napokat kell figyelembe venni. Ugyanezen szabályt indokolt leképezni a Hszt.-ben a gyermekápolás céljából igénybe vehető egészségügyi szabadság tekintetében. Ezáltal egyértelművé válik, hogy a gyermek életkorához kötötten meghatározott mértékű egészségügyi szabadság tekintetében miként kell az éves korlátokat figyelembe venni.

170. §

A Hszt. alapján a miniszter a hivatásos pótlék mértékét rendeletben állapítja meg a törvényben rögzített határértékeken belül, amely a rendvédelmi illetményalap 50 és 650% közötti mértéke. A módosítás értelmében ezen törvényben foglalt felső határ módosításra kerül figyelembe véve a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek és az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya vonatkozásában a hivatásos pótlék értékének meghatározásáról szóló 20/2022. (VII. 15.) BM rendeletben meghatározott hivatásos pótlék mértékeket, a hivatásos pótlék mértékét az egyes szolgálati beosztások tekintetében miniszteri rendeleti szabályozás fogja tartalmazni.

171. §

A Hszt. 237. § (2) bekezdése szerint az állományilletékes parancsnok a kár felfedezése után intézkedni köteles a kár összegének és a károkozó személyének megállapítására, a kár összegének és a károkozó személyének megállapítását követő tizenöt napon belül megindítja a kártérítési eljárást. Az adatgyűjtés, illetve a parancsnoki kivizsgálás szakaszában még csak azt lehet megállapítani, hogy van-e olyan személy, aki a károkozásban érintett, aki azért feltehetően felelős. A károkozó személyét a kártérítési eljárás, és az abban hozott határozat állapítja meg, továbbá a kártérítési eljárás befejeződhet úgy is, hogy az állományilletékes parancsnok a kártérítésre kötelezést mellőzi, ezért nem indokolt már a kártérítési eljárás megindításakor károkozóról beszélni.

Fent leírtak alapján a módosítás a károkozó fogalomhasználat helyett a károkozásban érintett fogalomhasználat átvezetését tartalmazza.

172. §

A Hszt. hatályos rendelkezése lehetőséget ad az állományilletékes parancsnoknak a kártérítés utólag történő mérséklésére, ha a kártérítésre kötelezett körülményeiben olyan változás következett be, amely a kártérítés méltányos csökkentését indokolttá teszi. A kártérítési eljárás alá vont esetében azonban már a kártérítési eljárás során, a kártérítésre kötelező határozat meghozatala előtt fennállhatnak olyan méltányolható körülmények, amelyek a kártérítés mértékének méltányos megállapítását indokolhatják. A módosítás ezen, a kártérítés határozathozatalt megelőzően fennálló ok figyelembe vételét biztosító mérséklési lehetőségre vonatkozó rendelkezést rögzít, mely alapján az állományilletékes parancsnoknak a kártérítés utólagos mérséklése mellett lehetővé válik méltányolható körülmény esetén a határozathozatalt megelőzően létező ok értékelésére is.

173. §

A Hszt. 255. § (1) bekezdése értelmében a rendvédelmi szervvel kártérítési felelősségét érintő kártérítési igényt az igénybejelentés beérkezésétől számított hatvan napon belül kell elbírálni, és a döntést a károsulttal indokolt határozatban kell közölni. Ha a kártérítési igény vagy annak mértéke alaptalan vagy részben alaptalan, az elbíráló szerv erről a károsultat azzal értesíti, hogy igényével bírósághoz fordulhat.

Az állományilletékes parancsnok a kártérítési ügy érdemében hozott határozattal dönt akkor is, ha az igényt részben vagy teljes egészében elutasítja. A határozatnak a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek és hivatásos állományú tagjainak kártérítési felelősségéről szóló 23/1997. (III. 19.) BM rendelet (a továbbiakban: 23/1997. BM rendelet) 40. § (2) bekezdés b) pontja értelmében tartalmaznia szükséges a jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatást is, amely a közszolgálati jogvita – azaz közigazgatási per – kezdeményezése. A módosítás alapján pontosításra kerül a jogorvoslati lehetőségre vonatkozó rendelkezés.

Ha a kártérítési igény elbírálása olyan előzetes kérdéstől függ, amelynek tárgyában közigazgatási vagy polgári per, illetve szolgálati panasz elbírálására irányuló eljárás van folyamatban, a kártérítési eljárás ennek az eljárásnak a jogerős befejezéséig felfüggeszhető. A Hszt. szabályozza a kártérítési eljárás felfüggesztésnek – kötelező – esetét a hivatásos állomány tagja kártérítési felelősségének megállapítására irányuló eljárás során. A kártérítési eljárás felfüggesztésének okait a 23/1997. BM rendelet 5. §-a részletezi, amely azonban csak a hivatásos állomány tagjának kártérítési felelősségére irányuló eljárás tekintetében alkalmazható. A Hszt. szabályozása bizonyos körben lehetővé teszi az eljárás felfüggesztését, azonban a gyakorlatban több esetben problémát okozott ezen felfüggesztési okok hiánya, ezért a szabályozás kiegészítésre kerül azon esetkörrel is, ha az előzetes kérdés tárgyában büntetőeljárás van folyamatban, a kártérítési eljárás ennek a bíróság jogerős ügyszövevény határozatával vagy véglegessé vált nem ügyszövevény végzésével történő befejezéséig, valamint az ügyésznek vagy a nyomozó hatóságnak a feltételes ügyészi felfüggesztés vagy közvetítői eljárás céljából történő felfüggesztéséről szóló, illetve további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető határozatának meghozataláig felfüggeszhető.

A Hszt. hatályos szabályozása nem rendelkezik a kártérítési eljárás felfüggesztésének jogi hatásáról, a módosítás értelmében rögzítésre kerül, hogy a kártérítési eljárás meghatározott időtartamába az esetleges felfüggesztés időtartama nem számít be.

174. §

A rendelkezés a Hszt. rendvédelmi tisztjelöltekre alkalmazandó, illetve nem alkalmazandó szabályainak meghatározását pontosítja, az alábbiak szerint:

- a) figyelemmel arra, hogy a rendvédelmi tisztjelölti jogviszonyban állók nem tagjai a hivatásos állománynak, szolgálati kötelezettségük a hivatásos állományétól eltérő, teljesítményértékelésükre és teljesítményjuttatásban való részesítésükre nem kerülhet sor, ezért a hivatásos állomány tagjának teljesítményértékelésével és minősítésével kapcsolatos szabályok alkalmazásának kizárása indokolt ezen személyi kör tekintetében,
- b) a korábbi Hszt. szabályozás szerinti ösztöndíj helyett a rendvédelmi tisztjelölt illetményben részesül, az új szabályozás esetükben nem rendeli alkalmazni a Hszt. távolléti díjra vonatkozó rendelkezését, azonban a távolléti díjra vonatkozó szabályozás alkalmazása indokolt a rendvédelmi tisztjelölt esetében is tekintettel arra, hogy a szabadságra, egészségügyi szabadságra távolléti díj jár.

175. §

A Hszt. 286. § (10) bekezdés második mondata a rendvédelmi tisztjelölt részére megállapítható szabadság vonatkozásában kifejezetten a szolgálatteljesítésnek megfelelő időarányos alapszabadságra való jogosultságot határoz meg. A Hszt. XII. Fejezete a 143–146. §-okban foglaltak kivételével a rendvédelmi tisztjelöltre is megfelelően alkalmazandó.

176. §

A szolgálati jogviszony megszűnésének esetkore kibővül a foglalkozás végzéséhez szükséges engedély visszavonásának esetével.

177. §

A rendelkezés alapján módosításra kerül a rendvédelmi alkalmazott esetében a végkielégítésre vonatkozó szabályozás. A Hszt. jelenleg sem a kifogástalan életvitel követelményeknek meg nem felelő (a feladata ellátására alkalmatlanná vált), sem a nemzetbiztonsági szempontból alkalmatlanná vált rendvédelmi alkalmazott felmentése esetére nem zárja ki a végkielégítésre való jogosultságot, annak ellenére, hogy a kifogástalan életvitel az igazgatási jogviszony létesítésének és fenntartásának feltétele.

A Hszt. 90. § (6) bekezdése alapján – egyebek mellett – végkielégítésre nem jogosult a hivatásos állomány tagja, ha a kifogástalan életvitel követelményeknek meg nem felelése miatti vagy nemzetbiztonsági szempontú alkalmatlansága miatt mentették fel. A hivatásos állomány tagjára és a rendvédelmi alkalmazottakra vonatkozó szabályozás közötti összhang megteremtése és a kifogásolható életvitel, valamint a nemzetbiztonsági szempontú alkalmatlanság esetén a végkielégítésre való jogosultság kizárása kerül rögzítésre a rendvédelmi alkalmazott esetében is.

178. §

A rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszony kapcsán a Hszt. tartalmazza a korrekciós díj intézményét, amelynek célja az illetmény védelme azon személyi kör részére, akiknek a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján korábban megállapított illetménye magasabb volt, mint a rendvédelmi igazgatási jogviszonyban a besorolása alapján adható illetmény felső határa. Ebben az esetben az érintett megtartotta a korábbi illetményét, a Hszt. szerinti illetmény és a tényleges illetménye közötti különbséget korrekciós díjként folyósították.

A fizetési fokozathoz rendelt illetménysáv felső határának emelésével a rendvédelmi alkalmazott alapilletménye emelkedik, ezért a korábbi illetmény védelemben részesítése mellett indokolt a korrekciós díj fokozatos kivezetése.

181. §

A Hszt. 336/A. § (2) bekezdése szerint a személyi illetményt egy összegben kell megállapítani, ez alapján nem bontható illetményelemekre, míg a 154. § szerint az illetmény alapilletményből, egyéb pótlékokból és teljesítményjuttatásból áll. Tekintettel arra, hogy aki a 336/A. § szerinti személyi illetményben részesül, arra nem vonatkoznak a 154. § szerinti általános szabályok, így egyértelműsíteni szükséges, hogy ezen személyi kör nem jogosult teljesítményjuttatásra.

Amennyiben a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományának tagja részére személyi illetmény került megállapításra, úgy távolléti díjként részére a megállapított személyi illetmény távollét idejére számított időarányos része jár.

182. §

A nemzetközi szervezeteknél nemzeti szakértőként történő foglalkoztatásról szóló 200/2022. (VI. 7.) Korm. rendelet szabályozza a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény alapján a kormánytisztviselőkre a jelölés folyamatát és a díjazást, az Európai Unió intézményeiben nemzeti szakértőként foglalkoztatottakról szóló 434/2020. (IX. 21.) Korm. rendeletben foglaltak alapján. E szabályozás a hivatásos állomány tagjára a Hszt. felhatalmazó rendelkezésének hiányában nem terjed ki, a módosítás e felhatalmazást pótolja, figyelemmel arra

a Külgazdasági és Külügyminisztérium által megfogalmazott kormányzati igényre, hogy valamennyi foglalkoztatási jogviszonyban, így a hivatásos állomány esetén is lehetővé váljon a nemzeti szakértői pozíció nemzetközi szervezetnél.

187. §

Tekintettel a Hszt. 336/A. § (6) bekezdésére, amely szerint a személyi illetményben részesülők nem jogosultak teljesítményjuttatásra, szükséges a személyi illetmény bevezetését követő átmeneti időszakban a teljesítményértékelést is felfüggeszteni.

189. §

A módosítások egyrészt a szerződéses határvadással összefüggő módosításokhoz kapcsolódnak.

Emellett kivezetésre kerül az ösztöndíjas hallgató szövegrész a Hszt. szabályrendszeréből, tekintettel arra, hogy rendvédelmi tisztjelölt 2022. augusztus 1-jével hatályba lépett új szabályozás értelmében kinevezést kap, így ösztöndíjszerződés megkötésére nem kerül sor.

A külföldre vezénylés jogcímei közt nevesítésre kerül a nemzetközi szervezetbe történő nemzeti szakértői feladatra vezénylés, amelynek szabályai azonosak a többi külföldre vezénylési jogcímre vonatkozó rendelkezéssel.

Az egészségkárosodási ellátással kapcsolatos rendelkezés pontosításának indoka az, hogy a Hszt. 82/J. § (4) bekezdése a szolgálati jogviszony létesítésének esetén is a rendvédelmi egészségkárosodási járadékra való jogosultság fennállásáról rendelkezik, amely rendelkezés nem áll összhangban a Hszt. 82/B. § (4) bekezdésével.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Navszjtv.) tervezett módosítása értelmében a többi – a Navszjtv. 39. § (1) bekezdésében felsorolt – jogviszonyhoz hasonlóan, a rendvédelmi igazgatási jogviszonyban állók esetében is lehetővé válik, hogy adó- és vámhatósági jogviszonyt áthelyezéssel létesítsenek. A két érintett jogviszony közötti kétirányú átjárhatóság érdekében fenti módosítással összhangban a Hszt.-ben is indokolt lehetővé tenni, hogy a rendvédelmi igazgatási alkalmazotti jogviszonyból áthelyezéssel szűnjön meg a foglalkoztatott jogviszonya amennyiben adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyt létesít.

A rendvédelmi igazgatási alkalmazottakra vonatkozó szabályozásban az egyértelmű jogalkalmazás érdekében szükséges pontosításokat is tartalmazza a módosítás.

A módosítás kiegészíti a Hszt. szolgálati viszonyban és rendvédelmi igazgatási szolgálati viszonyban álló egészségügyi feladatot ellátó dolgozó, illetve szakdolgozó gyakorlati idejére vonatkozó rendelkezéseit az Eszjtv. végrehajtási rendeletére utaló szabállyal. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (a továbbiakban: Eszjtv.) rögzíti, hogy a „rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél működő egészségügyi szolgáltatók és foglalkoztatottjaik a jogviszony sajátossága okán nem tartoznak e törvény hatálya alá”. Ugyanakkor a Hszt. bizonyos rendelkezései hivatkoznak az Eszjtv-re (illetmény, gyakorlati idő számítása), ezért ezen jogintézményeknél az Eszjtv-t alkalmazni kell.

A gyakorlati idő tekintetében azonban nem csak az Eszjtv., hanem az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 528/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 528/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet] is tartalmaz rendelkezéseket, összhangban az Eszjtv. felhatalmazó rendelkezésével. Az 528/2020. (XI. 28.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése szerint az Eszjtv. 8. § (9) bekezdésében foglaltakon túl egészségügyi szolgálati jogviszonyban töltött időnek kell tekinteni – az egészségügyi tevékenység végzésére irányuló –

- a) a szabadfoglalkozás keretében,
- b) az egyéni egészségügyi vállalkozóként,
- c) az egyéni cég tagjaként,
- d) a társas vállalkozás tagjaként,
- e) az egyházi személyként vagy vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjaként töltött időt.]

A Hszt. túlszolgálat ellentételezésére vonatkozó kivételszabály alkalmazhatóságára vonatkozó határidő módosításra kerül, amely értelmében 2023. december 31-ig – a Hszt-ben foglalt főszabálytól eltérően – az állomány tagja által meghatározott módon (pénzben vagy szabadidőben) kell a túlszolgálatot megváltani.

A fentiek mellett technikai jellegű módosítások átvezetése a módosítás célja.

193. §

A jelenlegi eljárásrend szerint az arcképelemző szakterület két fajta, módszertanilag elhatárolható tevékenységet végez, azaz elemző és kiértékelő tevékenységet, ezért indokolt ezek jogszabályi szintű megjelenítése a szakterület dinamikus fejlődésének lekövetése érdekében is.

A jogosultság-nyilvántartást a törvénymódosítás a jelenlegi szabályozásnál részletesebben határozza meg, ezért nem indokolt a definíciók között a jogosultság nyilvántartás fogalmának rögzítése. Egyidejűleg a törvénymódosítás a jogosultság nyilvántartás fogalmában bevezetett rövidítéseket fenntartja és a fogalom-meghatározások között szerepelteti.

194. §, 199. §

A módosítás az ETIAS kérelemfájlok manuális feldolgozásával összefüggő, az ETIAS Nemzeti Egység rendelkezésre álló fényképfelvételek összehasonlító elemzését segíti elő.

Az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról szóló, 2018. szeptember 12-i (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: ETIAS rendelet) 26. cikk (1) bekezdése szerint amennyiben az utazási engedély iránti kérelem (a továbbiakban: ETIAS kérelemfájl) automatizált feldolgozása egy vagy több találatot eredményezett, a kérelmet a felelős tagállam ETIAS nemzeti egységének kell manuálisan feldolgoznia. Az ETIAS rendelet 27. cikk (1) bekezdése szerint ha a felelős tagállam ETIAS nemzeti egysége úgy ítéli meg, hogy a kérelmező által az igénylőlapra szolgáltatott információk nem elegendők ahhoz, hogy határozatot hozzon az utazási engedély kiadása vagy a kérelem elutasítása tárgyában, további információk vagy dokumentumok benyújtására szólíthatja fel a kérelmezőt.

A kérelmező által benyújtott fényképes dokumentumot és valamely európai uniós vagy hazai adatbázisban rendelkezésre álló, vagy az ETIAS kérelemfájllhoz kapcsolódó elemző-értékelő tevékenység keretében beszerzett egy vagy több arcképmást az ETIAS Nemzeti Egységkérelmére az arcképelemző tevékenységet végző szerv összehasonlítja.

195. §, 200. §

A Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: SIS tv.) 2024. január 1-től hatályos 3. § (2a) bekezdése szerint a SIRENE Iroda ellátja az (EU) 2019/817 európai parlamenti és tanácsi rendelet 29. cikke, valamint az (EU) 2019/818 európai parlamenti és tanácsi rendelet 29. cikke szerint az uniós információs rendszerekben tárolt különböző személyazonosságok manuális ellenőrzésével kapcsolatos azon feladatokat, amelyeknek elvégzésére a SIRENE Irodát jelölték ki.

A SIRENE Iroda az interoperabilitási rendeletek szerinti MID (többszörös személyazonosságot felismerő rendszer) folyamatban manuális ellenőrzésért (sárga kapcsolat elbírálásáért) felelős hatóságként jelenik meg a rendszerekben található biografikus és biometrikus adatok között eltérések esetében, erre tekintettel az összehasonlító ellenőrzés elemzői támogatásának igénybevételét biztosítani kell számára.

196–197. §

A módosítás egyrészt szabályozási háttérrel biztosít az – 1:1-es arcképelemzői összehasonlítás (a személyazonosság ellenőrzésének elemzői támogatása) fejlesztése szempontjából elengedhetetlen jelenlegi – Integrált Portál-alapú Lekérdező felületet (IPL) felváltó új, vékony klienses (webes) ARCEL lekérdező alkalmazás használatához. A módosítás másrészt megteremt a jogosultságkezelés jogalapját, azt részletesen szabályozva.

198. §

A módosítás egyértelművé teszi, hogy az okmányigénylések során kizárólag automatikus arcképmás összehasonlítás történik, és az arcképelemző tevékenységet végző szerv elemző, kiértékelő szolgáltatást nem végez.

201. §

Az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Arcképtv.) módosításának célja az, hogy kettő különböző forrásból származó arckép 1:1 összehasonlítását lehetővé tegye. Ennél fogva az arcképelemző tevékenységet végző szerv az igénybevételre jogosult szerv kérelmére és az általa átadott arcképek alapján végzi el az összehasonlítást. A kiértékelés folyamatának szabályozása a jelenlegi értékelő folyamatok szabályozását képezi le.

202. §

A módosítás célja az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény záró rendelkezéseinek kiegészítése jogharmonizációs záradékkal, tekintettel arra, hogy a jelzett §-ok az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról szóló, 2018. szeptember 12-i (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. és 27. cikkének végrehajtását szolgálják.

203. §

A jogharmonizációs záradék interoperabilitási rendeletekkel történő bővítése.

204. §

Az a) és b) ponthoz:

Fontos a jelenleg is végzett képszerkesztési előkészítő eljárás megjelenítése, figyelemmel a szakterület dinamikus fejlődése lekövetésének indoklására. A képszerkesztési előkészítő eljárást a jelenleg hatályos jogszabály nem nevesíti, de nem is tiltja. A szakterület a napi munkafolyamatok során sikerrel alkalmazza, amely 2021. júniustól az MSZ EN ISO 9001:2015 szabvány szerint is tanúsított eljárás. A gyakorlati jogalkalmazás során a beérkezett képanyag jelentős százaléka esett át ezen az eljáráson, amelynek szakmai jelentősége kiemelkedő.

A c) ponthoz:

Pontosításra kerül az, hogy két arckép profil összehasonlítása, azaz 1:1 megfeleltetés esetén a kiértékelés akkor is eredményes, ha a megfeleltethetőség ténye nem áll fenn. Ugyanis a kiértékelés abban az esetben tekinthető eredménytelennek, ha az arcképelemző tevékenység nem végezhető el. Ez az eset azonban nem áll fenn akkor, amikor az arckép profilok összehasonlítása során megállapításra kerül, hogy a két arcképmás nem feleltethető meg egymással. Ilyenkor az arcképelemző tevékenység elvégezhető, azaz eredményes, csak a válasz nemleges lesz, azaz a két arckép, vagyis a két személy nem ugyanaz.

205. §

A rendelkezés technikai jellegű. A központi szerv szövegfordulat továbbra is a Belügyminisztériumot jelenti.

210. §

Az adózás rendéről szóló 2017. évi CL. törvény 131. § (4) bekezdése értelmében a NAV nem adja át a nyugdíjfolyósító szerv részére a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 11. §-a szerinti keretösszegbe be nem számítható jövedelmek adatait. Mivel ezek köre kibővül, szükséges a rendelkezés módosítása.

211. §, 223. §, 228. §

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) – jelenleg még nem hatályos – 8/A. § (8)–(10) bekezdése szerint a Nemzeti Információs Központ (a továbbiakban: NIK) ellátja az ETIAS nemzeti egység feladatait, működteti az (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikk (2) bekezdése szerinti központi hozzáférési pontot, valamint ellátja az (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet 57. cikk (2) bekezdése szerinti, az ETIAS-szal kapcsolatos adatkezelésért központilag felelős szerv feladatait.

Az Nbtv. 1. § e) pontja és 2. § (1) bekezdése szerint a NIK Magyarország egyik polgári nemzetbiztonsági szolgálata, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés 14. pontja szerint pedig a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter a Kormány polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős tagja.

A fentiekre tekintettel a vonatkozó jogszabályok hatályba lépéséhez szükséges egyedi miniszteri határozat kiadására az idegenrendészetért és menekültügyért felelős (belügy)miniszter helyett a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős (Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető) miniszter felhatalmazása indokolt.

213. §, 218. §

A COVID–19 okozta járványhelyzetben kiemelkedő fertőzésveszélyt jelentenek az ország határain kívülről, ellenőrizetlen körülmények között érkezők. A tranzitóna alkalmasnak bizonyult arra, hogy meggátolja a fertőzés terjedését, azáltal, hogy onnan Magyarország területére nem lehetett belépni. Az EU Bíróság 2020. május 14-én C 924/19. PPU. és C 925/19. PPU. számú ügyekben hozott ítélete alapján a tranzitóna kiürítése vált szükségessé. A járvány elterjedésének további akadályozása érdekében egy új eljárásrend került bevezetésre.

A járvány elleni sikeres védekezés további elősegítése érdekében a bevezetett szabályozást indokolt fenntartani 2023. december 31-ig.

214. §

A Hvt.-nek megfelelő szóhasználat pontosítását tartalmazza.

215. §

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény további módosítása szükséges annak érdekében, hogy a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszony ideje a szolgálati elismerésre jogosultság vonatkozásában is figyelembe vehetőnek minősüljön.

216–217. §, 219. §, 2. melléklet

A 2023. január 1-jei hatállyal bevezetésre kerülő szerepkör-nyilvántartási szolgáltatás elsődleges adatbázisául vezetői döntés alapján a Kormányzati Személyügyi Döntéstámogató Rendszer (a továbbiakban: KSZDR) szolgál. A rendszerkapcsolat kialakítása, és az adattartalom meghatározása törvényi szabályozást igényel, a módosítás ezt tartalmazza.

A módosítás a KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2015-00004 azonosító számú, kormányzati hitelesítés szolgáltatás (Gov CA) kiterjesztése projekt keretében megvalósuló Szerepkör Tanúsítási Szolgáltatással összefüggésben szükséges. A hiteles elektronikus dokumentumkészítés célja, hogy az elektronikus dokumentum alkalmas legyen a kellő joghatás kiváltására.

2021. november 17-én kihirdetésre került az egyes eljárások korszerűsítését és a polgárok biztonságának további megerősítését célzó intézkedésekről szóló 2021. évi CXX. törvény (Módtv.), amely több jogszabály módosításával előkészítette a szerepkör tanúsítására vonatkozó folyamat végrehajtásához szükséges jogi kereteket. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény érintett rendelkezéseinek hatályba lépésének időpontja: 2023. január 1.

A szerepkör-tanúsítvány segítségével az elektronikus aláírás funkcionalitásának alkalmazásakor a dokumentumhoz egyidejűleg csatolásra kerül az aláíró szerepkörére (tisztségére, beosztására, rendfokozatára) vonatkozó „hiteles adat”, egy ún. szerepkör-tanúsítvány. A szerepkör igazolása a szerepkör-nyilvántartó felelősségi körében, a szerepkör-tanúsító szolgáltató által kiállított – rövid lejáratú – tanúsítványon alapul, amely az aláírás elhelyezésének időpontjában igazolja az aláíró személy szerepkörének valamely jogszabályon vagy szabályzaton alapuló nyilvántartásban fennálló tényét.

A szerepkör-tanúsítvány első körben a közfeladat ellátásának, annak igazolása érdekében kerül bevezetésre, azt a Kormány által kijelölt szolgáltató, az Idomsoft Zrt. biztosítja a szerepkör-tanúsító platform szolgáltatás (a továbbiakban: SZTSZ) keretében. A szerepkör-tanúsítvány olyan, a szerepkör-tanúsító szolgáltató által kiállított igazolás, amely egy természetes személyre vonatkozóan alkalmas igazolni azt, hogy a személy az elektronikus aláírás dokumentumon rögzítése időpontjában a szerepkör-tanúsítványban megjelölt igazolt szerepkörrel rendelkezik.

Az alany számára a szerepkör-tanúsítvány szolgáltató szabványos, géppel értelmezhető, az elektronikus dokumentumon az alany szerepkörét tanúsító, rövid – a KSZDR-re vonatkozóan jogszabály által meghatározott, de maximum egy napon belüli- érvényességi idejű szerepkör-tanúsítványt állít ki.

A KSZDR-ben a Kormányzati Személyügyi Döntéstámogató Rendszerről szóló 2020. évi CLXII. törvényben meghatározott foglalkoztatási jogviszonyok hatálya alatt állók meghatározott adatai kerülnek nyilvántartásra (a közigazgatás tekintetében jelezni szükséges, hogy a politikai felsővezetők és a szakmai felsővezetők adatai nem szerepelnek a KSZDR-ben). A KSZDR a Kormány személyügyi információs rendszere, amelynek célja

1. a Kormány személyzetpolitikájának kialakításához és megvalósításához szükséges adatok és elemzések biztosítása,
2. a létszám- és illetményadatok elemzéséhez, illetve az előmeneteli és illetményrendszer országos működtetéséhez szükséges létszám- és illetményadatok elemzéséhez adatok biztosítása a bérpolitikai intézkedésekre vonatkozó országgyűlési döntést előkészítő kormányzati szervek, illetve országgyűlési bizottságok részére,
3. a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő esetenkénti adatszolgáltatás biztosításához szükséges adatok biztosítása,
4. statisztikai lekérdezések biztosítása.

A KSZDR-ben tárolt adatok a fenti célrendszerhez igazodnak, alapvetően a személyzeti működésre fókuszálva; a foglalkoztatottakhoz kapcsolódóan azonban szervezeti adatok is átadásra kerülnek a KSZDR-be.

A szerepkör-nyilvántartási szolgáltatás a közsférában bármely olyan foglalkoztatottat érint, akinek elektronikus aláírási jogosítványa van. Célja, hogy az adott személy ne magánszemélyként, hanem „hivatalos” minőségében tudjon elektronikus aláírni, függetlenül attól, hogy arra vezetői minőségéből van-e szükség (pl. munkáltatói jogkör, ellenjegyzési jogkör stb.), vagy az általa ellátandó feladat kapcsán (pl. jogtanácsos, akkreditált közbeszerzési szakértő).

Magát a szerepkör-nyilvántartási szolgáltatást az SZTSZ biztosítja, ott kell kérelmezni; a KSZDR ehhez az adatokat biztosítja. Az azonosítás a természetes személyazonosító adatok, a 4T adatok (a személy természetes azonosító adatai, amelyek egyedileg beazonosítják az adott személyt), vagy a személyi igazolvány száma alapján történik. A KSZDR egyirányú interfész kapcsolat keretében adja át az adatokat.

Hangsúlyozni szükséges, hogy a közsférában foglalkoztatottakról az adott jogállási törvényekben szereplő alapnyilvántartási adatok vannak nyilvántartva, az ezekből képzett adathalmaz kerül feltöltésre a KSZDR-be. A szerepkör-szolgáltatás érdekében nem kerül sor a nyilvántartási adatok módosítására, az azokból nyerhető adattartalom kerül átadásra a fent jelzettek szerint.

220. §

A rendelkezés technikai jellegű és a törvénymódosításnak a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. § (1) bekezdése új, p) ponttal való kiegészítésével függ össze.

221. §

A rendelkezés technikai jellegű és a törvénymódosításnak a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. § (1) bekezdése új, p) ponttal való kiegészítésével függ össze.

226–227. §

A rendelkezés technikai jellegű és a törvénymódosításnak a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 37. § (3) bekezdése újraszabályozásával függ össze.

231. §

Tekintettel arra, hogy a módosítás beemeli a Gyvt.-be és ezáltal a normál jogrendi szabályozás részévé teszi a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendeletben foglaltakat, a veszélyhelyzeti kormányrendelet hatályon kívül helyezhető.

232. §

Hatályba léptető rendelkezés.

233. §

Sarkalatosági záradék.

234–238. §

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
az állami vagyonnal való gazdálkodás hatékonyságának növelése érdekében egyes vagyongazdálkodást
érintő törvények módosításáról szóló 2022. évi LI. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a törvény indokolása közzétételre kerül.

A hatékonyabb és egységes vagyongazdálkodás megteremtése céljából szükséges a kiemelt tulajdonosi joggyakorló státuszban lévő Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság (a továbbiakban: MNV Zrt.) pozíciójának megerősítése a tulajdonosi joggyakorló státuszok szakmai alapon történő centralizációjával.

A költséghatékony vagyongazdálkodás biztosítása érdekében a törvénymódosítás megalkotásának célja, hogy a feladatellátást közvetlenül szolgáló és stratégiai szempontból jelentős vagyon állami portfólióban tartása mellett, a hatékony értékesítési és hasznosítási stratégia mentén megteremtse annak lehetőségét, hogy a feladatellátást közvetlenül nem szolgáló vagyonelemek hasznosításával, értékesítésével elérhető bevételek a kritikus gazdasági helyzetben növelhetőek legyenek.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–2. §

A kisajátítás után visszamaradt, korlátozottan hasznosítható, a Magyar Állam számára felesleges ingatlan vagyonelemek ingyenes átruházására irányuló módosító rendelkezéshez kapcsolódóan a szabályozás indoka, hogy az érintett ingatlanok az azzal közvetlenül határos magántulajdonban álló ingatlan tulajdonosa vagy az ingatlan fekvése szerinti településen ingatlan tulajdonnal rendelkező személy részére ingyenesen történő átruházás esetén az ingyenes juttatással érintett személy átvételi készségét növelje az a körülmény, hogy az ingatlan megszerzése nem jár további költséggel a számára.

3–4. §

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény módosításának célja az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlóinak pozíciójának erősítése, ennek érdekében a rendelkezés az Egészségbiztosítási és a Nyugdíjbiztosítási Alap részeként nyilvántartott ingatlan vagyon felett a törvényben tulajdonosi joggyakorlóként kijelölt intézmények helyett az MNV Zrt.-t határozza meg tulajdonosi joggyakorlóként.

5. §

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény javasolt módosításának célja az állami vagyonba tartozó műemlék ingatlanok hasznosítása tekintetében a tulajdonosi joggyakorló és a vagyonkezelő közötti különbségtétel mérséklése és annak biztosítása, hogy a tulajdonosi joggyakorló is a vagyonkezelőhöz hasonlóan további jóváhagyás nélkül rendelkezhesse az állami tulajdonban álló műemlék ingatlanok hasznosításáról az ingatlan rövidtávú, 90 napot nem meghaladó hasznosítása esetén, azzal a korlátozással, hogy ugyanarra a műemlékekre vonatkozóan ugyanazon felek között az így létrejött jogügylet nem hosszabbítható meg.

6. §, 12. §, 17–20. §

Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény, a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény és a települési önkormányzatok fekvőbeteg-szakellátó intézményeinek átvételéről és az átvételhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi XXXVIII. törvény módosításának célja az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlóinak pozíciójának erősítése. A rendelkezéssel a megyei konszolidáció során, illetve önkormányzattól átvett feladattal állami vagyonba kerülő ingatlan vagyon felett tulajdonosi joggyakorlóként kijelölt Országos Kórházi Főigazgatóság helyett az MNV Zrt. kerül kijelölésre. A tulajdonosi joggyakorló személyének módosítása nem veszélyezteti az egészségügyi feladat ellátását, ugyanakkor így érhető el, hogy egységes szemlélet érvényesüljön az állami ingatlanokkal kapcsolatos vagyongazdálkodás területén.

7. §

Az állami vagyon hasznosításának eredményesebbé tételéhez, ezáltal a központi költségvetés számára magasabb hasznosítási bevételek eléréséhez és a költségvetést terhelő fenntartási kiadások csökkentéséhez szükséges az állami vagyon hasznosítása kapcsán az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvényben megállapított versenyztetés mellőzési okok körének bővítése.

8. §

Az állami elhelyezési célú jogviszonyra vonatkozó rendelkezések pontosításának célja, hogy rögzíthetőek legyenek az elhelyezési célú ingatlan igények olyan minimumkritériumai, amelyeket az MNV Zrt.-nek feltétlenül biztosítani kell. A szabályozás további célja az MNV Zrt. elhelyezési tárgyú döntéshozói szerepének megerősítése.

A fentiek mellett indokolt egyértelművé tenni azt is, hogy az állami elhelyezési célú jogviszony kapcsán – akár állami, akár idegen ingatlanra vonatkozik a kijelölés – az üzemeltetés és az ebből fakadó díjfizetés az MNV Zrt. kötelezettsége azzal, hogy ha az üzemeltetési feladatot az MNV Zrt. a jogszabályban megjelölt szervezet bevonásával látja el, akkor a fedezet a bevont szervezet költségvetésében marad. Az idegen tulajdonú bérletek kapcsán a módosítás biztosítja, hogy az üzemeltetési feladatokat a bérbeadó is elláthassa.

9–10. §

A rendelkezés olyan védett természeti területeken fekvő állami tulajdonú ingatlan értékesíthetőségének lehetőségét teremti meg, amely értékesítési potenciállal rendelkezik, ugyanakkor az értékesítés a természetvédelmi feladatok ellátását nem veszélyezteti. A rendelkezéshez kapcsolódóan olyan törvényi garanciák (a védett természeti terület természetvédelmi kezeléséért felelős előzetes jóváhagyása, beszámolási kötelezettség, a védett természeti terület értékesítési feltételei betartását célzó ellenőrzési jog) beépítésére is sor kerül, amelyek a természetvédelmi értékek védelmét az állami tulajdonból történő kikerülést követően is folyamatosan biztosítják.

11. §

A rendelkezés célja, hogy a kisajátítás után visszamaradt, korlátozottan hasznosítható kivezetésre szánt állami vagyonnak minősített ingatlanok tekintetében az ingyenes vagyonyjuttatásra jogosultak körét bővítse az esetlegesen az adott településen már ingatlan tulajdonnal rendelkező személyekkel. A módosítás elősegíti az állami ingatlan állomány portfólió-tisztítását.

13. §

A módosítás lehetővé teszi a vissznyereményi anyagok (pl. mart aszfalt, uszadékfa) értékesítése kapcsán az értékesítést végző vagyongazdálkodó szervezetek (pl. MÁV, MK Zrt.) részére, az értékesítési tevékenység kapcsán felmerülő költségeik átalány jellegű, az elért bevétel %-os mértékében előre meghatározott összegű megtérítését a tételes költségelszámolás helyett. A rendelkezés elősegíti a vissznyereményi anyagok értékesítését, valamint ezáltal a költségvetési bevételek növekedését és egyúttal a tárolási, őrzési költségek csökkentését eredményezi.

14. §

A nemzeti vagyonról szóló törvény versenyeztetés mellőzésére vonatkozó szabályai kiegészítésre kerülnek tekintettel arra, hogy az egyes költségvetési szervek foglalkoztatottai lakhatását szolgáló lakások nem az érintett költségvetési szervek, hanem a központosított beszerző szerv vagyongazdálkodásában vannak, így a dolgozókkal a központosított beszerző szerv köti meg a bérleti szerződést, ebben az esetben azonban nem teljesül az a feltétel, hogy a vagyongazdálkodó szervezet a vele foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban állóval köt szerződést.

15. §

A hasznosítási szerződések előkészítése során szerzett tapasztalatok alapján a hazai, illetve EU-s pályázati források kötelező fenntartási időszakként általában 15 éves időtartamot határoznak meg. A nemzeti vagyonról szóló törvényben foglalt hasznosítási időtartam korlát a kötelező fenntartási időszakot fedi le kizárólag, az 5 éves meghosszabbítási lehetőség nem automatikus, így a szerződő felek beruházási szándékaira visszavetítő tényezőként hat. A saját forrásból eszközölt beruházás esetében egy jelentősebb összegű ráfordítás (az ingatlanok műszaki állapota magasabb költségű munkálatokat tesz szükségessé) a növekvő építőanyag árak és munkadíjak miatt még a kisebb beruházások esetében is viszonylag magas költséget generál, így a használatba vevő érdeklődők legtöbb esetben 20–25 éves időtartamot jelölnek meg a rentábilis megtérülésre. A hasznosítási jogviszony időtartamának hosszabbítására vonatkozó rendelkezés beépítése arra tekintettel indokolt, hogy ilyen módon a hasznosítottág emelkedhet, a költségek csökkenhetnek, a költségvetés részére folyamatos és kiszámítható piaci bérleti díj bevételt generálhat, egyúttal az ingatlanok műszaki állapotában javulás válhat elérhetővé.

16. §

A sarkalatosági záradék szövegcsere pontosítása.

21. §

A javasolt rendelkezés célja a törvényes öröklésre vonatkozó rendelkezések alapvető átalakítása olyan módon, hogy a törvényes örökös és végintézkedés hiányában elhunyt – ide nem értve, ha az örökhagyónak az örökség visszautasítása folytán nincs más örököse – után hagyott belföldi ingatlant – a termőföld vagyon kivételével – és az ingatlanon található azon ingó dolgot is, amely az örökhagyó tulajdonában állt halálakor az állam helyett az ingatlan fekvési helye szerinti települési önkormányzat örökölje. Ilyen módon lehetővé válik az elhunyt személy vagyonának az ingatlan vagyon helye szerinti helyi közösség céljaira fordítása, valamint az örökösekre háruló kötelezettségek teljesítése is hatékonyabban kezelhető. A törvényes örökös és végintézkedés hiányában elhunyt után maradt hagyaték részét képező termőföld vagyon tekintetében a törvényes öröklés szabálya nem módosul. A jogalkotó szándéka szerint a törvényes öröklés szabályainak megváltoztatása kizárólag az örökhagyó tulajdonát képező belföldi ingatlanra és ahhoz tartozó ingóságokra vonatkozik, a szükségképpeni törvényes örökös első sorban az ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat. Az önkormányzatot megilleti az örökség visszautasításának joga.

22. §

A jelen törvénymódosítással megállapított, a szükségképpeni törvényes öröklésre vonatkozó új szabályokat a 2023. július 1-jén vagy azt követően megnyíló öröklés vonatkozásában kell alkalmazni.

23–24. §

Hatályba léptető rendelkezés és sarkalatosági záradék.

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a "HAJDUFREEZE" Hajdúsági Hűtőipari zártkörűen működő Részvénytársaság "felszámolás alatt" egységesített eljárásrend szerinti megszüntetéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 487/2022. (XI. 30.) Korm. rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-a, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján közzétételre kerül az Indokolások Tárában.

A "HAJDUFREEZE" Hajdúsági Hűtőipari zártkörűen működő Részvénytársaság "felszámolás alatt" (a továbbiakban: Társaság) hivatalos adatok szerinti – gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás – tevékenysége alapján az élelmiszeriparban betöltött szerepe miatt nemzetgazdasági stratégiai szempontból kiemelt jelentőségű tevékenységet folytat, ezért a Társaság felszámolási eljárásának stratégiailag kiemelt jelentőségűvé minősítésével biztosítható a gyors, átlátható, rendezett és az állam által felügyelt eljárás lefolytatása, amelyet a kormányrendelet kiadása tesz lehetővé.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet módosításáról szóló 16/2022. (XI. 30.) MK rendelethez

Az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet [a továbbiakban: 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet] végső előterjesztői indokolását az Indokolások Tárában a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján szükséges közzétenni.

A 36/2011. (XII. 23.) KIM rendeletben foglalt Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke (a továbbiakban: ÖVTJ) kettős célt szolgál. Egyrészt orientálja az érintett kört, hogy az adott önálló vállalkozási formában milyen tevékenységek végezhetők, másrészt a tevékenységek egységes kódszámú, formalizált nyilvántartása kielégíti a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) információigényét.

A hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény 47. § (2) bekezdése alapján a KSH felügyeletét ellátó miniszter rendeletben állapítja meg a statisztikai módszerek, fogalmak, osztályozások, számjelek használatának alkalmazását. Ennek megfelelően az ÖVTJ aktualizálását a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter rendeletben szabályozza.

Az ÖVTJ módosítását a 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet 1. § (2) bekezdés c) pontjának módosítási igénye tette szükségessé, mely szerint a mezőgazdasági őstermelő fogalmát 2021. január 1-jétől nem a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 18. pontja határozza meg, hanem a családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény 3. § (2) bekezdése.

Az ÖVTJ módosítását továbbá a szociális törvény hatálya alá tartozó tevékenységek és a hulladékgazdálkodási tevékenységek jogszabályokkal összhangban történő végzése, az önálló vállalkozások tevékenységi körében teret nyitó új, jelentőssé vált tevékenységek önálló kódszámú megjelölése, valamint egyes önálló vállalkozásként nem végezhető tevékenységek tételeinek törlési igénye is szükségessé tette.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.